

55. Międzynarodowy Festiwal

WRATISLAVIA CANTANS

im. Andrzeja Markowskiego

55th International Andrzej Markowski
Festival Wratislavia Cantans

Wrocław, 11–13 września

11–13 September 2020

ŚWIATŁO
DLA ŚWIATA
LIGHT TO
THE WORLD

Andrzej Kosendiak – dyrektor generalny / General Director
Giovanni Antonini – dyrektor artystyczny / Artistic Director

Organizator / Organiser:

NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia współprowadzona przez /
The National Forum of Music is co-managed by:

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Projekt realizowany w ramach obchodów stulecia odzyskania niepodległości oraz
odbudowy polskiej państwowości / This project is part of the commemoration of the
centennial of the regaining of independence and rebuilding Polish statehood

niepodległa

Patronat honorowy / Honorary Patronage
prof. dr hab. Piotr Gliński
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego / Minister of Culture and National Heritage

Festiwal jest członkiem / Festival is a member of

Festiwal został objęty programem / Festival is honoured with EFFE Label

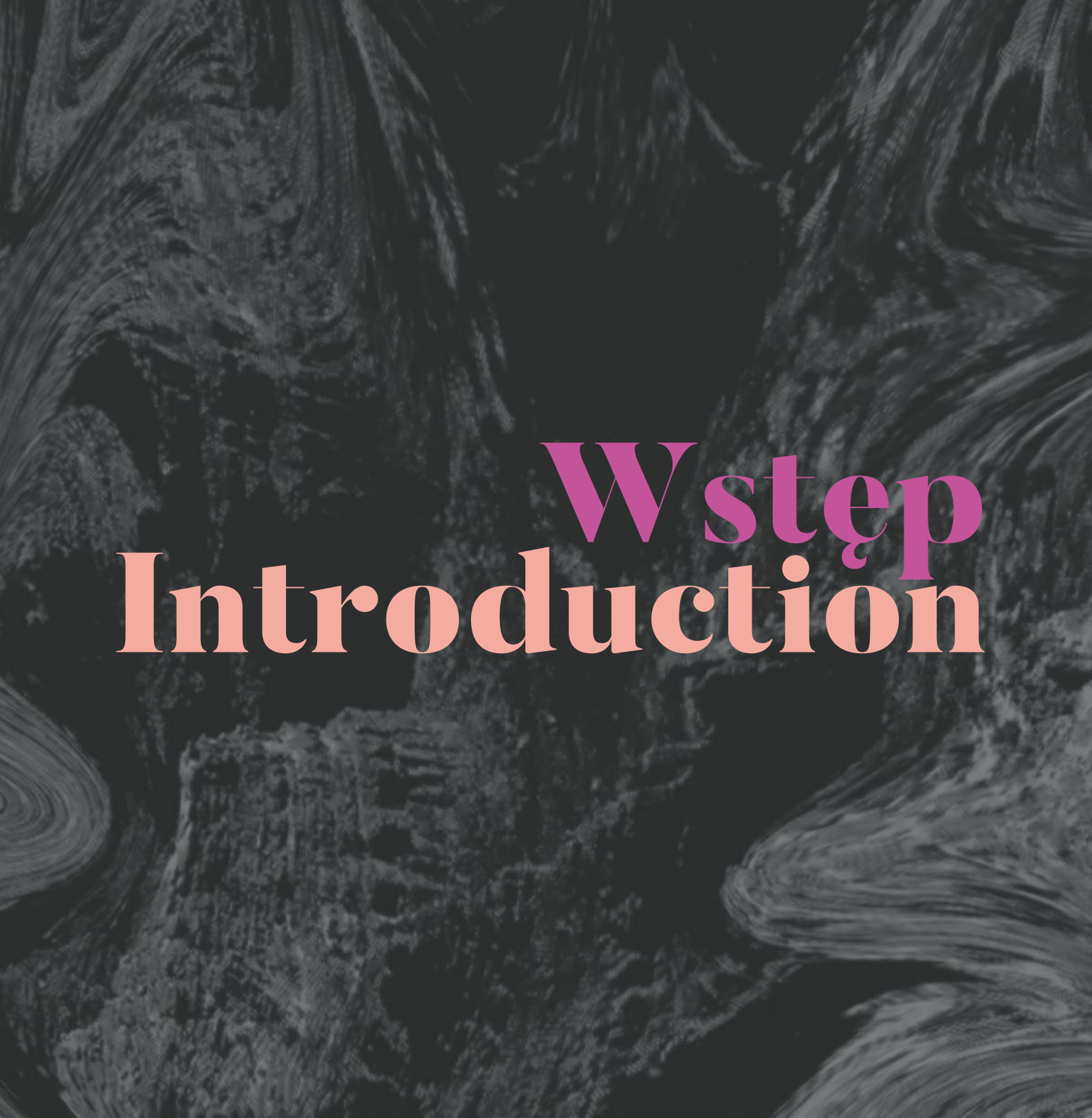

The background of the page is a light gray marbled paper with intricate, swirling patterns in white and light gray, resembling traditional stone or shell marbling.

Spis treści

Contents

7	Wstęp / Introduction
	Koncerty / Concerts
29	Hommage à Penderecki 11.09.2020
33	Natchnienia / Les Illuminations 12.09.2020
37	Po burzy / After the Tempest 12.09.2020
41	Jak wielkie jest Twoje imię / How Great Is Your Name 13.09.2020
45	Światła dla świata / Lights to the World 13.09.2020
50	Biogramy artystów i teksty o zespołach Biographies of artists and ensembles

Wstep Introduction

Andrzej Markowski (1924–1986)

**Twórca i dyrektor artystyczny Wrocławskiego
Festiwalu Oratoryjno-Kantatowego
Wratislavia Cantans („Śpiewający Wrocław”)**

**The Founder and Architect of the Wrocław
Oratorio-Cantata Festival Wratislavia Cantans**

fot. / photo: archiwum NFM / NFM archive

Inwokacja **Invocation**

Treść literacka, architektura zdania poetyckiego, gra fonetyczna, „program” wynikający z historycznej, religijnej lub obyczajowej opowieści urzekały, inspirowały kompozytorów wszystkich epok. Forma wokalnie-instrumentalna – bardziej skupiająca uwagę na samej muzyce i śpiewie wspieranym przez słowo, niehamowanym przez sytuację i ruch – frapuje twórcę i słuchacza niezmiennie po dziś dzień.

Tak wielką siłą wyrazu obdarowali kompozytorzy tę formę, że bez względu na rodzaj zamówienia zapomnianego adresata czy dedykację i aktualność założeń programowych wyłaniają się ciągle nowe wartości tego, co określili w partyturze słowami: na chór i orkiestrę – per Coro, Soli e Strumenti – for voices and instruments – für Chor, Sprechstimme und Orchester – pour Grande Orchestre et Choeur.

Odkrywamy na nowo bogactwo inwencji i mistrzostwo Monteverdiego, Perotinus, Vivaldiego, Szymanowskiego, Janáčka i Weberna. Chłoniemy bez uprzedzeń religijnych, narodowościowych, rasowych Monumenta Bachowskie, Händlowskie, jak i od niedawna odkrywane i zapisywane wokalnie-instrumentalne afrykańskie formy rytualne, śpiewy bizantyjskie i utwory oparte na folklorze. Zespoleń słowa i dźwięku odczuwamy jako głęboki wyraz treści humanistycznych w utworach wokalnie-instrumentalnych Luigiego Nono, *Poematach* Witolda Lutosławskiego, *Pasji* Pendereckiego i dziełach Igora Strawińskiego. Na tym festiwalu wykonawcy powinni sięgać po mało znane lub dotychczas niewykonywane utwory polskich kompozytorów.

Tu, we Wrocławiu, gdzie się dzieje *actus oratoricus* i rozbrzmiewa forma *cantatae* wszystkich czasów i stylów.

Literary content, structures of poetic verse, phonetic playing and ‘programmes’ founded on historical, religious or traditional narrative have bewitched and inspired composers of all eras. The vocal-instrumental form which focuses essentially on music and singing supported by the spoken word unrestrained by circumstances and motion – continue to fascinate both performers and listeners to this day.

Composers have endowed the genre with such force of expression that regardless of the type of commission to a forgotten addressee, or dedication or relevance of programmatic intentions, new values continue to emerge for what is described in the score as: na chór i orkiestrę – per Coro, Soli e Strumenti – for voices and instruments – für Chor, Sprechstimme und Orchester – pour Grande Orchestre et Choeur.

Once again we discover the rich inventiveness and the mastery of Monteverdi, Perotin, Vivaldi, Szymanowski, Janáček, and Webern. Without religious, nationalistic or racial bias, we absorb monumental works by Bach and Handel, as well as recently discovered and documented African ritual forms of vocal-instrumental music, Byzantine songs, and works inspired by folklore. The synthesis of word and music in Luigi Nono’s vocal-instrumental works, Witold Lutosławski’s *Trois poèmes*, Penderecki’s *Passion*, and the works of Stravinsky we experience as a deep expression of humanistic values. During this festival, performers should also reach for lesser known or as yet unperformed works by Polish composers.

Here in Wrocław, where *actus oratoricus* takes place and where cantata form of all eras and styles can be heard.

Andrzej Markowski był wielkim popularyzatorem muzyki polskiej w kraju i na świecie. Dyrygował w Berlinie, Mediolanie (La Scala), Amsterdamie (Concertgebouw), Brukseli (Palais des Beaux-Arts), Paryżu, Barcelonie, Madrycie, Kolonii, Lipsku, Dreźnie, Montreux, Teheranie, Bejrucie, Melbourne, Moskwie, Kopenhadze, Oslo, Darmstadcie, Buenos Aires, Meksyku, we Florencji i Frankfurtach. Prowadził koncerty ze światowej sławy artystami, takimi jak Artur Schnabel, Dawid Ojstrach, Isaac Stern, Maurizio Pollini, Henryk Szeryng, Krystian Zimerman, Stefan Askenaze, Julius Katchen czy Vlado Perlemuter.

W 1965 r. otrzymał nagrodę II stopnia Ministerstwa Kultury i Sztuki, w 1974 – nagrodę państwową I stopnia za wybitne kreacje artystyczne na Warszawskiej Jesieni oraz dwukrotnie nagrodę krytyków – statuetkę Orfeusza (1968, 1971). W latach 1969 i 1971 był laureatem dorocznej nagrody Związku Kompozytorów Polskich. W roku 1974 zdobył Grand Prix du Disque Charles Cros w Francji za nagranie *Jutrzn*i Krzysztofa Pendereckiego.

Conductor and composer. Born on 22 August 1924 in Lublin; died on 30 October 1986 in Warsaw. He studied composition in Lublin (1939–41) and piano in Warsaw (1943–44). He continued his studies at the Trinity College of Music in London (composition with Alec Rowley, 1946–47) and at Warsaw's State Higher School of Music (composition with Piotr Rytel and Tadeusz Szeligowski, conducting with Witold Rowicki, 1947–55).

In 1955–59, he was a conductor at the Silesian Philharmonic in Katowice, and in 1959–64 – Artistic Director and Principal Conductor of Cracow Philharmonic Orchestra. In 1959, he founded a chamber orchestra in Krakow and later organised a concert cycle entitled 'Musica Antiqua et Nova', as well as the Cracow Spring of Young Musicians festival, where many compositions by Krzysztof Penderecki, Grażyna Bacewicz, and others were premiered. With his Chamber Orchestra 'Filarmonica di Cracovia' he toured Italy, Belgium, and the United States.

In 1965, he accepted the post of director of Wrocław Philharmonic, which he managed to install in its own new building. In 1966, he founded the festival of oratorio and cantata music – Wratislavia Cantans, of which he was the Artistic Director in 1966–76. He also simultaneously directed the Festival of Polish Contemporary Music in Wrocław and the Festival of Organ and Harpsichord Music. In 1979, together with Warsaw Philharmonic Symphony Orchestra, he toured the Far and Near East. In 1971–77, he was a conductor and Deputy Artistic Director of Warsaw Philharmonic. In the 1970s, he made a tour of England with the WOSPR (Great Symphony Orchestra of the Polish Radio) and (twice) – a tour of Japan with Tokyo Philharmonic Orchestra. From 1980, he held the post of conductor at Groningen Philharmonic and from 1982 – the post of artistic director at Łódź Philharmonic.

He greatly contributed to the promotion of Polish music both at home and abroad. He conducted orchestras in Berlin, Milan (La Scala), Amsterdam (Concertgebouw), Brussels (Palais des Beaux-Arts), as well as Paris, Barcelona, Madrid, Cologne, Florence, Leipzig, Dresden, Montreux, Frankfurt, Teheran, Beirut, Melbourne, Moscow, Copenhagen, Oslo, Darmstadt, Buenos Aires, and Mexico. He performed with such world famous artists as Artur Rubinstein, David Oistrakh, Isaac Stern, Maurizio Pollini, Henryk Szeryng, Krystian Zimerman, Stefan Askenase, Julius Katchen, and Vlado Perlemutter.

Andrzej Markowski gained recognition and fame as a pioneering interpreter of early music, conducting Polish premieres of such works as Monteverdi's *Vespro della Beata Vergine* and *Il combattimento di Tancredi e Clorinda*, Handel's *Messiah* and *Judas Maccabaeus*, but also Debussy's *Pelléas et Mélisande*. He also gained renown as an eminent interpreter of Baroque and contemporary music and promoted this music in Poland and abroad. He repeatedly led concerts at the Biennale di Venezia and the Sagra Musicale Umbra festival in Perugia. He conducted more than 25 concerts of the Warsaw Autumn festival. He was also a member of that Festival's Repertoire Committee in 1971–81. At the Warsaw Autumn, he presented world and Polish premieres of compositions by Krzysztof Penderecki, Henryk Mikołaj Górecki, Kazimierz Serocki, Tomasz Sikorski, Kazimierz Sikorski, Bolesław Szabelski, Witold Szalonek, Paweł Szymański, György Ligeti, Pierre Boulez, Hans Werner Henze, Charles Ives, Iannis Xenakis, Luigi Nono, and Bruno Maderna.

He also won tremendous renown with his music for more than 35 short and feature films, including such Polish classics as Andrzej Wajda's *A Generation*, *The Ashes* and *Roly Poly*, Jerzy Hoffman's *Colonel Wołodyjowski*, as well as experimental films by Andrzej Munk, Walerian Borowczyk, Jan Lenica, and Tadeusz Makarczyński. He inspired Andrzej Wajda's film *The Orchestra Conductor*. He also wrote theatre music.

In 1965, he received the Minister of Culture and Art Award, 2nd Class, and in 1974 – State Award, 1st Class for his outstanding artistic creations at the Warsaw Autumn festival. He was twice granted the Orpheus Critics' Award (1968, 1971) and (also twice) – the annual Award of the Polish Composers' Union (1969, 1971). In 1974 his LP recording of Krzysztof Penderecki's *Utręnja* won the Grand Prix du Disque of the Académie Charles Cros in France.

Andrzej Kosendiak

Dyrektor generalny Międzynarodowego
Festiwalu Wratislavia Cantans
im. Andrzeja Markowskiego
Dyrektor Narodowego Forum Muzyki
im. Witolda Lutosławskiego we Wrocławiu

General Director
International Andrzej Markowski
Festival Wratislavia Cantans
Witold Lutosławski National
Forum of Music in Wrocław

Szanowni Państwo,

rok 2020 przyniósł sytuację dla nas nową i nieznaną, dotknęła ona wszystkich. Nowy świat, który wyłoni się po pandemii, z pewnością będzie inny. Mam nadzieję, że będzie lepszy. Ludzkość co jakiś czas doświadcza podobnych zdarzeń. Epidemie, wojny, kaskadizm i plagi towarzyszą nam od zawsze. Czasami wiążą się z przełomami, wyznaczają koniec jakiejś cywilizacji lub stają się początkiem czegoś nowego i wspaniałego. W trudnych czasach ujawniają się różne postawy i emocje. W świecie przemocy, egoizmu i wykluczenia zawsze znajdują się wspaniali ludzie, osoby niosące pomoc wbrew przeciwnościom. Dziś jest podobnie.

Hasłem przewodnim tegorocznej edycji festiwalu Wratislavia Cantans jest „Światło dla świata”. Dźwięk i światło to fale, różnią się długością. Fale dźwiękowe potrzebują powietrza, by mogły się rozchodzić. W próżni muzyka nie zabrzmiałaby. Światło i powietrze to środowisko życia dla ludzi, roślin i zwierząt – muzyka to przestrzeń dla piękna.

Myślę o wszystkich, którzy pomagają sobie wzajemnie w tych trudnych czasach.

Muzyka wspiera takie postawy. Jest przestrzenią, w której ludzie się jednoczą. Pomaga z nadzieją patrzeć w przyszłość. Chcemy, by była ona lepsza, piękniejsza dzięki tym, którzy działają na rzecz dobra. Są światłami dla świata.

Bardzo się cieszę, że mogę Państwa zaprosić na festiwalowe koncerty.

Andrzej Kosendiak

Dyrektor generalny Międzynarodowego Festiwalu
Wratislavia Cantans im. Andrzeja Markowskiego

Dear Ladies and Gentlemen,

2020 brought a new and unknown situation, and it affected everyone. The new world that will emerge after the pandemic will certainly be different. We hope it will be better. Humanity occasionally experiences similar events. Epidemics, wars, disasters and plagues have always accompanied us. Sometimes they are associated with breakthroughs, mark the end of some civilization, or become the beginning of something new and wonderful. In difficult times, different attitudes and emotions are revealed. In a world of violence, selfishness and exclusion there will always be great people, people who help against all odds. Today is similar.

The theme of this year's Wratislavia Cantans is 'Light to the World'. Sound and light are waves, differing in length. Sound waves need air to propagate. Music will not sound in a vacuum. Light and air are a living environment for people, plants and animals – music is a space for beauty.

We think of all who help each other in these difficult times.

Music supports such attitudes. It is a space in which people unite. It helps you look forward to the future. We want it to be better and more beautiful thanks to people who work for the good. They are lights to the world.

I am very happy to be able to invite you to festival concerts.

Andrzej Kosendiak

General Director
International Andrzej Markowski
Festival Wratislavia Cantans

Andrzej Kosendiak

Dyrektor Narodowego Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego we Wrocławiu, dyrygent i pedagog, jeden z najaktywniejszych muzyków i organizatorów życia muzycznego w Polsce. Jest absolwentem Wydziału Kompozycji, Dyrygentury i Teorii Muzyki Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu. W 2013 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego i obecnie pracuje jako profesor na swojej macierzystej uczelni.

W 2005 r. został dyrektorem Filharmonii Wrocławskiej oraz Międzynarodowego Festiwalu Wratiscavia Cantans i doprowadził do zmiany oblicza obydwu tych instytucji oraz do przekształcenia ich w Narodowe Forum Muzyki. Otwarcie nowej siedziby Narodowego Forum Muzyki, która powstała dzięki jego inicjatywie i staraniom, zostało uhonorowane nagrodą Koryfeusz Muzyki Polskiej 2016 w kategorii „Wydarzenie Roku”. Andrzej Kosendiak pełni także funkcje przewodniczącego zarządu Zrzeszenia Filharmonii Polskich (już trzecią kadencję) oraz wiceprzewodniczącego Rady ds. Instytucji Artystycznych.

Jako dyrektor NFM powołał do życia nowe zespoły artystyczne, m.in. Chór NFM, Wrocławską Orkiestrę Barokową i Chór Chłopięcy NFM, zainicjował również Leo Festiwal. Ponadto był jednym ze współtwórców miesięcznika „Muzyka w Mieście”, wydawanego przez NFM w latach 2012–18.

Szczególnym zainteresowaniem dyrygenta cieszy się muzyka dawna. W 1985 r. założył zespół Collegio di Musica Sacra, a w 2013 – Wrocław Baroque Ensemble, którego jest kierownikiem artystycznym. W latach 2001–2009 pełnił funkcję kierownika Międzywydziałowej Pracowni Muzyki Dawnej wrocławskiej Akademii Muzycznej. Nagrał nieznane dotąd dzieła z Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu i Biblioteki w Strasburgu, utwory Grzegorza Gerwazego Gorczyckiego (Wrocławska Nagroda Muzyczna), Bartłomieja Pękiela, Stanisława Sylwestra Szarzyńskiego i in.; większość z tych nagrań była nominowana do nagrody Fryderyk, a w 2019 r. zdobyła ją płyta *Mielczewski II* („Album roku – muzyka dawna”). W najbliższym czasie zostaną wydane kolejne albumy z muzyką staropolską, m.in. z kompozycjami Jacka Różyckiego.

Andrzej Kosendiak regularnie dyryguje NFM Filharmonią Wrocławską, Chórem NFM, Wrocławską Orkiestrą Barokową, Wrocław Baroque Ensemble oraz zespołami filharmonicznymi z Polski i świata. Występował w wielu krajach Europy, USA (m.in. współpracował z University of North Carolina, Chapel Hill) i w Chinach.

Jest niezwykle aktywny w dziedzinie edukacji. Zapoczątkował projekty edukacyjne – Śpiewający Wrocław, Śpiewająca Polska, międzynarodowe spotkania chórów Singing Europe, następnie dzięki jego wsparciu lub inicjatywie powstały w NFM: Polski Narodowy Chór Młodzieżowy, Akademia Chóralna, Akademia Muzyki Dawnej łączące kursy mistrzowskie z koncertami, Akademia Orkiestrowa przygotowująca muzyków do pracy w profesjonalnych zespołach, a także Centrum Edukacyjne NFM. Był pomysłodawcą programu *Musica polonica rediviva*, którego założeniem jest wykonywanie muzyki polskiej przez młodych artystów na całym świecie przy wsparciu konserwatoriów i festiwali (do tej pory nawiązano współpracę z Royal Conservatoire w Hadze, Conservatorio di Musica Luca Marenzio w Brescii i Conservatorio Superior de Música de Aragón w Saragossie).

Artysta zainicjował także cykle wydawnictw płytowych *1000 lat muzyki we Wrocławiu* oraz *Witold Lutosławski. Opera omnia*. Dzięki jego staraniom realizowany jest wspólny projekt fonograficzny Paula McCreasha i Chóru NFM, obejmujący nagrania wielkich dzieł oratoryjnych; dotychczas wydane albumy zdobyły dwukrotnie BBC Music Magazine Award, Diapason d'Or oraz Editor's Choice magazynu „Gramophone”. W 2018 r. ukazała się płyta z *Widmami Moniuszki* pod dyktando Andrzeja Kosendiaka – nagrana przez wybitnych śpiewaków i aktorów, a także Chór NFM i Wrocławską Orkiestrę Barokową; otrzymała Fryderyka 2019 w kategorii „Album roku – muzyka chóralna, oratoryjna i operowa”.

Wśród wielu nagród i wyróżnień artysty znajdują się m.in. Nagroda Prezydenta Wrocławia (2016), Dolnośląski Klucz Sukcesu w kategorii „Największa osobowość w promocji regionu” (2016), nagrody Radia Wrocław Kultura – Emocje w kategoriach „Osobowość sezonu kulturalnego” (2017) i „Muzyka klasyczna” (2018), Austriacki Krzyż Honorowy I Klasy za Zasługi w Nauce i Sztuce (2018), Diament Wrocławia (2018) i Odznaka Honorowa Zastużony dla Województwa Dolnośląskiego (2018).

Director of the Witold Lutosławski National Forum of Music in Wrocław, conductor and teacher, one of the most active musicians and promoters of musical life in Poland. He is a graduate of the Department of Composition, Conducting and Theory of Music at the Karol Lipiński Academy of Music in Wrocław. In 2013, he obtained a postdoctoral degree and is currently working as a professor at his alma mater.

In 2005, he became Director of the Wrocław Philharmonic and the International Festival Wratislavia Cantans and effected structural and profile transformation of both institutions, finally merging them into the National Forum of Music. The opening of the new venue of the NFM – which was constructed thanks to his ideas and efforts – was honoured with the Coryphaeus of Polish Music 2016 award in the Event of the Year category. Andrzej Kosendiak is also chairman of the board of the Society of Polish Philharmonics (for the third term) and vice-chairman of the Council for Artistic Institutions.

As Director of the NFM, he created new artistic ensembles, i.a. the NFM Choir, Wrocław Baroque Orchestra and the NFM Boys' Choir. He also initiated Leo Festival. In addition, he was one of the co-founders of *Muzyka w Mieście* monthly, published by the NFM from 2012–18.

Music of the past is of particular interest to Andrzej Kosendiak. In 1985, he founded the ensemble Collegio di Musica Sacra, and in 2013 Wrocław Baroque Ensemble, of which he is artistic director. From 2001–2009, he was the head of the Inter-Departmental Study of Early Music at the Wrocław Academy of Music. He has recorded previously unknown works from Wrocław University Library and Strasbourg Library, works of Grzegorz Gerwazy Gorczycki (awarded Wrocław Music Prize), Bartłomiej Pękiel, Stanisław Sylwester Szarzyński, and others; most of these recordings were nominated for the Fryderyk award, and *Mielczewski II* won Fryderyk 2019 (Album of the Year – Early Music). The near future will see more albums with Polish early music being released, i.a. with compositions by Jacek Różycki.

Andrzej Kosendiak regularly conducts the NFM Wrocław Philharmonic, NFM Choir, Wrocław Baroque Orchestra, Wrocław Baroque Ensemble and philharmonic orchestras across Poland and around the world. He has performed in many countries in Europe, the USA (including a collaboration with University of North Carolina, Chapel Hill) and China.

He is extremely active in the field of education. He initiated educational projects: Singing Wrocław, Singing Poland, international meetings of choirs Singing Europe, and thanks to his support or initiative the following have been created at the NFM: the National Polish Youth Choir, Choral Academy, Early Music Academies combining master classes with concerts, NFM Orchestra Academy preparing musicians to work in professional ensembles, as well as the NFM Education Centre. He is the father of the *Musica polonica rediviva* programme, whose premise is to encourage performances of Polish music by young artists around the world with the support of conservatories and festivals (so far collaborations with the Royal Conservatoire in The Hague, Conservatorio di Musica Luca Marenzio in Brescia and Conservatorio Superior de Música de Aragón in Zaragoza).

Andrzej Kosendiak has also initiated the recording series *1000 Years of Music in Wrocław and Witold Lutosławski. Opera omnia*. Thanks to his efforts, a joint phonographic project by Paul McCreech and the NFM Choir is being carried out, including recordings of great oratorio works; hitherto released albums have twice won the BBC Music Magazine Award, Diapason d'Or and the Editor's Choice of *Gramophone* magazine. In 2018, a record with Moniuszko's *Phantoms* was released under the direction of Andrzej Kosendiak – recorded by eminent singers and actors, as well as the NFM Choir and Wrocław Baroque Orchestra; this CD won the Fryderyk 2019 award in the category Album of the Year – Choral Music, Oratorio and Opera.

Andrzej Kosendiak has many awards and distinctions to his credit, among others the Award of the President of Wrocław (2016), Lower Silesian Key of Success in the category 'The Greatest Personality in the Promotion of the Region' (2016), awards of Radio Wrocław Kultura – Emotions in the categories Personality of the Cultural Season (2017) and Classical Music (2018), Austrian Honorary Cross of 1st Class for Merit in Science and Art (2018), Diamond of Wrocław (2018), and Honorary Badge of Merit for the Lower Silesian Voivodeship (2018).

fot. / photo: Kemal Mehmet Girgin

Giovanni Antonini

Dyrektor artystyczny Międzynarodowego
Festiwalu Wroclawia Cantans
im. Andrzeja Markowskiego

Artistic Director
International Andrzej Markowski
Festival Wroclawia Cantans

W wyniku zmian, które zaszły w ostatnich miesiącach z powodu wirusa COVID-19, w sposób dramatyczny została podniesiona kwestia relacji międzyludzkich: relacji „rzeczywistych”, niedotkniętych przez jakikolwiek rodzaj cyfryzacji, która od przynajmniej dwudziestu lat i na wszystkich poziomach radykalnie zmieniła sposób, w jaki się komunikujemy i współdziałamy.

Nigdy wcześniej potrzeba kontaktu z „innymi” nie dała się odczuć tak mocno, jednocześnie utwierdzając nas w postrzeganiu mężczyzny i kobiety jako „istot społecznych”. Muzyka grana na żywo wpisuje się w ten kontekst, jako wyjątkowe i niepowtarzalne – choć możliwe do utrwalenia dzięki nagraniom – doświadczenie, stare jak sama ludzkość i niezbędne, gdyż, jak pisze dyrektor Andrzej Kosendiak, muzyka składa się z fal, które płyną z estrady i docierają do słuchaczy w tej najwspanialszej, po części tajemniczej, formie komunikacji międzyludzkiej. Koncert na żywo, w coraz mniej sformalizowanym społeczeństwie, jest jednym z ostatnich „świeckich obrzędów”. Być może teraz potrzebujemy obrzędów, w których forma i, by tak rzec, „świecka świętość” wydarzenia pozwalają nam czuć się częścią tej samej społeczności, mającej wspólne cele i przeznaczenie.

Teraz bardziej niż kiedykolwiek, w chaosie bieżących zdarzeń, świat potrzebuje komunikacji. Komunikacji autentycznej, w której muzyka i sztuka mogą stanowić duchowe światło w mroku i doświadczonej przez nas niepewności.

I właśnie z tego powodu, po wymuszonym okolicznościami odwołaniu Wratislavia Cantans, wydaje się niemal cudem, że możemy dziś przedstawić okrojona, ale pełną treści wersję naszego festiwalu, który od początku swego istnienia był cywilizacyjnym punktem odniesienia, niósł nadzieję i celebrował piękno. Wierzymy, że piękno może pomóc uratować świat.

Milego słuchania!

Giovanni Antonini

Dyrektor artystyczny Międzynarodowego Festiwalu
Wratislavia Cantans im. Andrzeja Markowskiego

Changes that have occurred in recent months due to the COVID-19 virus have dramatically raised the issue of interpersonal relationships: 'real' relationships, untouched by any kind of digitization that, for at least twenty years and at all levels, has radically changed the way we communicate and interact.

Never before has the need for contact with 'others' been felt so strongly, never before has it strengthened our perception of men and women as 'social beings'. Live music fits in this context as exceptional and unique – although possible to preserve thanks to recordings – an experience as old as humanity itself and necessary, because, as Director Andrzej Kosendiak writes, music consists of waves that flow from the stage and reach the audience in the most wonderful, partly mysterious form of interpersonal communication. A live concert, in an increasingly informal society, is one of the last 'secular rites', and perhaps now we need rituals in which the form and, so to speak, 'secular sacredness' of the event allows us to feel part of the same group of people, having common goals and destiny.

Now more than ever, in the chaos of current events, the world needs communication, an authentic communication where music and art can provide a spiritual light in the darkness and uncertainty we experience.

It is for this reason that, after the forced cancellation of Wratislavia Cantans, it seems almost a miracle that today we can present a truncated, but full of content version of our festival, which from its inception has been a civilization reference point, brought hope and celebrated beauty. We believe that beauty can help save the world.

Enjoy the listening!

Giovanni Antonini

Artistic Director
International Andrzej Markowski
Festival Wratislavia Cantans

Giovanni Antonini

Artysta urodził się w Mediolanie, gdzie studiował w Civica Scuola di Musica, następnie w Centre de Musique Ancienne w Genewie. Jest założycielem i członkiem zespołu barokowego Il Giardino Armonico, którym kieruje od 1989 r. Występował z nim jako dyrygent i solista (flet podłużny i traverso) w Europie, Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Ameryce Południowej, Australii, Japonii i Malezji. Jest dyrektorem artystycznym Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans i głównym gościnnym dyrygentem Mozarteumorchester Salzburg i Kammerorchester Basel.

Współpracował z wieloma wybitnymi artystami, takimi jak Cecilia Bartoli, Kristian Bezuidenhout, Giuliano Carmignola, Isabelle Faust, Sol Gabetta, Sumi Jo, Viktoria Mullova, Katia i Marielle Labèque, Emmanuel Pahud i Giovanni Sollima. Znany ze swoich wyszukanych i odkrywczych interpretacji repertuaru klasycznego i barokowego, Antonini regularnie dyryguje gościnnie Berliner Philharmoniker, Royal Concertgebouw Orchestra, Tonhalle-Orchester Zürich, Mozarteumorchester Salzburg, Gewandhausorchester Leipzig, London Symphony Orchestra i Chicago Symphony Orchestra.

Wśród przedstawień operowych, które prowadził, są m.in. *Wesele Figara* Mozarta i *Alcyna* Händla w La Scali w Mediolanie i Opernhaus Zürich, *Juliusz Cezar* Händla i *Norma* Belliniego z Cecilią Bartoli podczas Salzburger Festspiele. W 2018 r. gościł w Theater an der Wien (*Orlando* Händla) i powrócił do Opernhaus Zürich (*Idomeneo* Mozarta). W sezonie 2019/20 pojawił się w La Scali (*Juliusz Cezar*) i ponownie dyrygował Mozarteumorchester Salzburg, Tonhalle-Orchester Zürich, Czech Philharmonic i Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks. W sezonie 2020/21 poprowadził *Alcynę* i *Idomeneo* w Opernhaus Zürich; ponadto ponownie wystąpi z Mozarteumorchester Salzburg, Bamberger Symphoniker oraz Chicago Symphony Orchestra.

Z Il Giardino Armonico Antonini nagrał wiele płyt z utworami instrumentalnymi Vivaldiego, J.S. Bacha (*Koncerty brandenburskie*), Bibera i Locke'a dla wytwórni Teldec. Dla Naïve zarejestrował operę Vivaldiego *Ottone in Villa*, a dla Dekki – dwa albumy z Julią Lezhnevą. Alpha Classics (Outhere Music Group) wydała m.in. album *La Morte della Ragione* i serię płyt z muzyką instrumentalną XVI i XVII w. Z Kammerorchester Basel artysta nagrał komplet symfonii Beethovena (Sony Classical) oraz – z Emmanuelem Pahudem jako solistą – album *Revolution* z koncertami fletowymi (Warner Classics). W 2013 r. poprowadził nagranie *Normy*

Belliniego dla Dekki we współpracy z orkiestrą La Scintilla.

Giovanni Antonini jest dyrektorem artystycznym projektu Haydn2032, w ramach którego zamierza wykonać i nagrać z Il Giardino Armonico i Kammerorchester Basel komplet symfonii Josepha Haydna przed 300. rocznicą urodzin kompozytora. Pierwsze 8 albumów serii wydano pod szyldem Alpha Classics, kolejne będą ukazywać się po dwa rocznie.

Born in Milan, Giovanni Antonini studied at the Civica Scuola di Musica and at the Centre de Musique Ancienne in Geneva. He is a founder member of the Baroque ensemble Il Giardino Armonico, which he has led since 1989. With this ensemble he has appeared as conductor and soloist on the recorder and Baroque transverse flute in Europe, the United States, Canada, South America, Australia, Japan, and Malaysia. He is Artistic Director of Wratislavia Cantans International Festival in Poland and Principal Guest Conductor of Mozarteumorchester Salzburg and Kammerorchester Basel.

He has performed with many leading artists including Cecilia Bartoli, Kristian Bezuidenhout, Giuliano Carmignola, Isabelle Faust, Sol Gabetta, Sumi Jo, Viktoria Mullova, Katia and Marielle Labèque, Emmanuel Pahud, and Giovanni Sollima. Renowned for his refined and innovative interpretation of the classical and Baroque repertoire, Antonini is also a regular guest with Berliner Philharmoniker, Royal Concertgebouw Orchestra, Tonhalle-Orchester Zürich, Mozarteumorchester Salzburg, Gewandhausorchester Leipzig, London Symphony Orchestra, and Chicago Symphony Orchestra.

His opera productions have included Mozart's *Le nozze di Figaro* and Handel's *Alcina* at the Teatro alla Scala in Milan and Opernhaus Zürich, Handel's *Giulio Cesare in Egitto* and Bellini's *Norma* with Cecilia Bartoli at the Salzburg Festival. In 2018 he conducted Handel's *Orlando* at the Theater an der Wien and returned to the Opernhaus Zürich for Mozart's *Idomeneo*. During the 2019/20 season, Antonini conducted *Giulio Cesare in Egitto* at La Scala and returned to Mozarteumorchester Salzburg, Tonhalle-Orchester Zürich, Czech Philharmonic, and Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks. During the 2020/21 season, he conducts *Alcina* and *Idomeneo* at Opernhaus Zürich and returns to Mozarteumorchester Salzburg, Bamberger Symphoniker, and Chicago Symphony Orchestra.

With Il Giardino Armonico Antonini has recorded numerous CDs of instrumental works by Vivaldi, J. S. Bach (*Brandenburg Concertos*), Biber and Locke for Teldec. With Naïve he recorded Vivaldi's opera *Ottone in Villa*, and for Decca he has recorded 2 volumes with Julia Lezhneva. Later with Alpha Classics (Outhere Music Group) he released various albums: among all *La Morte della Ragione*, collections of 16th- and 17th-century instrumental music. With Kammerorchester Basel he has recorded

the complete Beethoven Symphonies for Sony Classical and a disc of flute concertos with Emmanuel Pahud entitled *Revolution* for Warner Classics. In 2013, he conducted a recording of Bellini's *Norma* for Decca in collaboration with Orchestra La Scintilla.

Antonini is Artistic Director of the *Haydn2032* project, created to realise a vision to record and perform with Il Giardino Armonico and Kammerorchester Basel the complete symphonies of Joseph Haydn by the 300th anniversary of the composer's birth. The first 8 volumes have been released on the Alpha Classics label with two further volumes planned for release every year.

foto. / photo: Danuta Matloch

prof. dr hab. Piotr Gliński

Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Deputy Prime Minister
Minister of Culture and National Heritage

Szanowni Państwo,

w tym roku przypada 55. edycja Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans im. Andrzeja Markowskiego – jednego z najważniejszych wydarzeń artystycznych w Europie. Każda jego odsłona to wyczekiwane przez publiczność święto muzyki.

Epidemia koronawirusa dotknęła wszystkich obszarów naszego życia, a ograniczenie działalności instytucji kultury uświadomiło nam, jak duże i jak istotne znaczenie ma bezpośrednie współprzeżywanie sztuki. Ten trudny czas sprawił, że festiwal nie mógł odbyć się w pierwotnie zaplanowanym kształcie i wymiarze. Dlatego, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom słuchaczy, a także mając na uwadze znaczenie zachowania ciągłości, tegoroczny 55. Festiwal Wratislavia Cantans zorganizowano w skróconej, wręcz symbolicznej formule.

Na jego program złoży się pięć koncertów z różnorodnym repertuarem i z udziałem znakomitych artystów – zarówno muzyków NFM, jak i gości z zagranicy. Koncerty połączy wspólna, jakże wymowna i adekwatna myśl przewodnia – „Światło dla świata”.

Pierwszy z zaplanowanych koncertów będzie hołdem złożonym zmarłemu w marcu bieżącego roku maestro Krzysztofowi Pendereckiemu, którego oryginalna twórczość stała się polskim filarem w gmachu światowego dziedzictwa kulturowego. Zaproszenie do udziału w koncertach przyjęli tacy renomowani artyści, jak Agata Zubel czy Julia Lezhneva, której towarzyszyć będzie włoski zespół Il Giardino Armonico pod batutą dyrektora Giovanniego Antoniniego. Publiczność usłyszy dzieła mistrzów Benjamina Brittena, Andrzeja Panufnika, Edwarda Elgara. Wrocław Baroque Ensemble wykona utwory jednego z najwybitniejszych polskich kompozytorów doby baroku, Jacka Różyckiego, co stanowi kontynuację odkrywania na nowo i propagowania polskich zabytków muzyki barokowej, będących ważną częścią narodowego dziedzictwa.

Świadom ogromu wyzwań, pragnę złożyć podziękowania za podjęcie trudu organizacji tegorocznej edycji festiwalu Dyrekcji oraz pracownikom Narodowego Forum Muzyki.

Artystom wykonawcom życzę satysfakcji twórczych i radości dzielenia się swoim talentem, odbiorcom zaś, aby wsłuchiwanie się w muzykę, która ma zdolność wyrażania mistycznego piękna, przyniosło głębokie przeżycia i umacniało harmonię ducha w obliczu trudnych doświadczeń.

Z wyrazami szacunku
prof. dr hab. Piotr Gliški
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ladies and Gentlemen,

This is the year of the 55th edition of the International Andrzej Markowski Festival Wratislavia Cantans – one of the most important events in Europe. Each of the festival editions is a musical feast, eagerly awaited by the audience.

The coronavirus outbreak has affected all areas of our lives, and the limitations placed on cultural institutions have made us realise the importance of experiencing music directly and together. This difficult time makes it impossible for the festival to take place in its original format. To meet the expectations of the audience, and bearing in mind the importance of ensuring festival's continuity, this year's 55th Wratislavia Cantans edition has a shorter, even symbolic form.

The program includes five concerts with a diverse repertoire and with the participation of outstanding artists – NFM musicians as well as guests from abroad. These concerts will be linked by a theme that is both significant and befitting: 'Light to the World'.

The first of the concerts will be a tribute to Maestro Krzysztof Penderecki, who passed away last March, and whose original work has become a Polish pillar in the edifice of the world cultural heritage. Among those who accepted the invitation to participate in the concerts are such renowned artists as Agata Zubel and Julia Lezhneva, who will be accompanied by the Italian ensemble Il Giardino Armonico under the baton of Director Giovanni Antonini. The audience will hear the works of such masters as Benjamin Britten, Andrzej Panufnik, and Edward Elgar. The Wrocław Baroque Ensemble will perform the works of one of the most outstanding of Polish Baroque composers, Jacek Różycki. This performance is yet another project contributing to re-discovering and promoting historical treasures of the Polish Baroque music, an important part of Poland's national heritage.

I am aware the challenges are considerable, and I would like to thank the Director and the employees of the National Forum of Music for the effort they have expended on organising this year's festival edition.

I wish the artists creative satisfaction and the joy of sharing their talent, and the audience – profound experiences and harmony of mind in the face of difficulties, something that music, with its ability to express mystical beauty, can bring.

Yours faithfully,
Professor Piotr Gliški
Deputy Prime Minister
Minister of Culture and National Heritage

fot. / photo: Filip Basara

Jacek Sutryk

Prezydent Wrocławia

Mayor of Wrocław

**Szanowni Państwo, Panie, Panowie, Drodzy Goście
55. Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans
im. Andrzeja Markowskiego – witam serdecznie!**

Rok 2020 jest czasem wyjątkowym dla nas wszystkich. Wiele rzeczy, które od zawsze gościły w naszym życiu, się zmieniło, wiele się wydarzyło i z pewnością jeszcze wydarzy. My, wrocławianie, już z końcem jesieni 2019 r. podjęliśmy prace nad wspólnymi obchodami mającymi uczcić 75 lat polskiego Wrocławia, planowaliśmy wiele imprez sportowych czy kulturalnych.

Niestety, na wiosnę wraz z całą światową społecznością zostaliśmy zmuszeni podjąć trudną i dramatyczną walkę z wirusem, w obliczu której wszystkie nasze zamierzenia zeszły na drugi plan. Dlatego cieszę się niezwykle, gdy powracamy – choć wciąż nieśmiało i niepewnie – do naszej wrocławskiej normalności. A powroty, jak powszechnie wiadomo, najlepiej wypadają, kiedy mają godną oprawę i towarzyszy im najdoskonalsza muzyka w najlepszych aranżacjach. Niech zabrzmii ona w naszym mieście. Niech przypomni o ciepłych wrocławskich nocy, spotkaniach i pokoncertowych niespiesznych rozmowach w kameralnym gronie. Niech doda nam siłę i odwagi, która wciąż tak bardzo jest nam potrzebna. I niech pozostanie w naszych sercach do przyszłego roku, kiedy spotkamy się ponownie – w co wierzę z całą mocą – na następnym, przygotowanym już w klasycznej formie festiwalu Wratislavia Cantans.

Z życzeniami wspaniałych muzycznych doznań
Jacek Sutryk
Prezydent Wrocławia

Ladies and Gentlemen, Dear Guests of the 55th International Andrzej Markowski Festival Wratislavia Cantans, I welcome you cordially!

2020 is an extraordinary time for all of us. Many things that have always been part of our lives have changed, a lot has happened and will certainly continue to happen. Here in Wrocław, in the late autumn of 2019 we started work on a great celebration the 75 years of the Polish Wrocław and planned many sporting and cultural events.

Unfortunately, in the spring, along with the entire global community, we were forced to begin the difficult and dramatic fight against the virus, in the face of which all that we had intended had to be upstaged. That is why I am extremely happy as, shyly and with uncertainty, we are returning to our Wrocław normality. Such comebacks, as everyone knows, succeed when they have a worthy setting and are accompanied by excellent music in the best arrangements. And let it sound in our city. Let it remind you of the warmth of Wrocław nights together, meetings and unhurried conversations in small groups after the concerts. Let it give us strength and courage that we need so much. And let it remain in our hearts until next year when, I strongly believe, we will meet again at the next Wratislavia Cantans festival, prepared in the usual scope and size.

With my best wishes for a great musical experience,
Jacek Sutryk
Mayor of Wrocław

Cezary Przybylski

Marszałek Województwa Dolnośląskiego
Marshal of the Lower Silesia Voivodeship

fot. / photos archiwum UMWD

Szanowni Państwo, Drodzy Dolnoślązacy,

rok 2020 zapisze się w naszej pamięci jako okres ogólnoswiatowej pandemii. Zamknięto kina, galerie, teatry, nie odbywały się koncerty. Pragnienie uczestniczenia w kulturze stało się nieosiągalne. Artyści przenieśli swoją aktywność do wirtualnego świata, zadbali o to, aby najwierniejsi słuchacze, melomani nie tracili kontaktu z tym, co najwznioślejsze, najdelikatniejsze i najpiękniejsze, czyli z muzyką wykonywaną na żywo.

Dlatego też z radością i nadzieją przyjąłem informację, że w tym trudnym czasie, który zatrzymał niemal całą aktywność ludzką, czasie, który nas wszystkich tak bardzo zaskoczył, odbędzie się kolejna edycja wspaniałego Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans. Melomani jak co roku wybiorą się do sal koncertowych, by napętnić serca nadzieją, rozświecić nieznane, z którym przyjdzie nam się mierzyć po okresie epidemii.

Myszę, że nie bez przyczyny hasłem przewodnim tegorocznej Wratislavii Cantans jest „Światło dla świata” – niczego bardziej niż jasnej strony świata nie pragnie dziś ludzkość wytrącona ze znanego sobie procesu rozwoju. Światłość oznacza jedność, życzliwość, empatię potrzebne nam wszystkim do przetrwania trudnego czasu, który nas czeka. I to właśnie muzyka jest w życiu ludzkim tym świetlanym elementem, którego nigdy nie powinno zabraknąć.

Tym bardziej jestem wdzięczny organizatorom tegorocznej edycji festiwalu za decyzję, by Wratislavia Cantans się odbyła. Dziękuję za trud, który Państwo podjęliście, aby w sytuacji wielu ograniczeń, które dotyczą zarówno wykonawców, jak i słuchaczy, miłośnicy muzyki mogli uczestniczyć w tym wspaniałym artystycznym święcie na Dolnym Śląsku.

Cezary Przybylski
Marszałek Województwa Dolnośląskiego

Ladies and Gentlemen, Dear Lower Silesians,

The year 2020 will be remembered as a period of global pandemic. Cinemas, galleries, theatres were closed, and no concerts took place. Desire to participate in culture has become unfulfillable. Many artists transferred their activities to the online environment, ensuring that the most loyal listeners and music lovers do not lose contact with their art, the highest flying, sophisticated and beautiful live music.

Therefore, with joy and hope I received the information that in this difficult time, which has stopped almost all human activity, a time that took us all by surprise, another edition of the wonderful International Festival Wratislavia Cantans would take place. Music lovers, like each year, will go to concert halls to fill their hearts with hope, to brighten up the unknown that we will face after the epidemic.

I think that it is not without reason that the theme of this year's Wratislavia Cantans is 'Light to the World', because today nothing more than the bright side of the world is desired by humanity precipitated from its usual development. Light stands for unity, kindness, empathy, which we all need to survive the difficult time that awaits us. And it is music that is the light of human life which should never be missing.

All the more I am grateful to the organisers of this year's festival for the decision to have Wratislavia Cantans take place. Thank you for the effort you have made so that in a situation of numerous restrictions that apply to both performers and listeners, music lovers can participate in this wonderful artistic celebration in Lower Silesia.

Cezary Przybylski
Marshal of the Lower Silesian Voivodeship

Jarosław Obremski

Wojewoda Dolnośląski

Lower Silesian Voivode

Pandemia na pewien czas wyrzuciła nam świat. Tegoroczna 55. edycja Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans jest „światłem dla świata”, wyraża naszą nadzieję, że znów powrócimy do normalności. Normalności melomanów i wszystkich wrocławian, dla których ten festiwal jest powodem do dumy z Wrocławia i jego tradycji. Pandemia nie pozwoliła nam w należyty sposób przeżyć straty, jaką dla polskiej kultury była śmierć Krzysztofa Pendereckiego, jednego z najwybitniejszych współczesnych kompozytorów na świecie.

A przecież przypominam sobie, jak jeszcze na początku marca tego roku informowałem pana dyrektora Andrzeja Kosendiaka, że planowany koncert z udziałem maestra Krzysztofa Pendereckiego będzie musiał zostać przełożony na jesień ze względu na przygotowane regulacje prawne związane z koronawirusem. Niestety, pozostanie nam jedynie oddać hołd Mistrzowi, co będzie istotną częścią 55. edycji festiwalu. Zabrzmi *Agnus Dei*, będące twórczą reakcją kompozytora na wieść o śmierci kardynała Stefana Wyszyńskiego. Przypomina to nam o tym, że pandemia zdecydowała również o odłożeniu w czasie uroczystej beatyfikacji Prymasa Tysiąclecia.

Niektóre tytuły festiwalowych koncertów, *Po burzy* oraz finałowe *Światła dla świata*, odczytuję nie tylko muzycznie, lecz także z nadzieją, że jesień nie ograniczy nam spotkań z żywą muzyką. W okresie epidemii we wszystkich polskich kościołach rozbrzmiewała suplikacja *Święty Boże*. Pandemia zamknęła na jakiś czas także świątynie kultury, muzyki. Może warto w tym trudnym 2020 r. przypomnieć wiersz Józefa Czechowicza napisany na wieść o śmierci Karola Szymanowskiego, kończący się słowami: „od żywota pustego bez muzyki bez pieśni chroń nas”. W ten sposób dziękuję organizatorom tegorocznej edycji, dyrektorowi artystycznemu Giovanniemu Antoninemu, dyrektorowi Andrzejowi Kosendiakowi i wszystkim, którzy włożyli trud w realizację tego festiwalu. Chroni on nas „od żywota pustego”.

Jarosław Obremski
Wojewoda Dolnośląski

The pandemic has turned the world upside down for some time. The 55th International Festival Wratislavia Cantans is a 'light to the world', bringing hope that we will return to normalcy again. The normalcy for music lovers and all Wrocław residents, who take pride in this festival as a part of the traditions of Wrocław. The pandemic did not allow us to properly mourn the loss of Krzysztof Penderecki, whose passing away bereaved us in the cultural sense as he was one of the greatest contemporary composers in the world.

And yet I remember how at the beginning of March earlier this year I informed Director Andrzej Kosendiak that the planned concert with the participation of Maestro Penderecki would have to be postponed until fall due to prepared regulations related to coronavirus. Unfortunately, we will be only able to pay a post-mortem tribute to the Master, which will be an important part of the 55th Wratislavia Cantans. His *Agnus Dei* will be heard, which was the composer's creative reaction to the news of the death of Cardinal Stefan Wyszyński. It also reminds us that due to the pandemic the beatification ceremony of Poland's Roman Catholic Primate of the Millennium has had to be postponed.

I read the titles of the festival concerts, *After the Tempest* and the final *Lights to the World*, not only musically, but as the hope that this autumn will not restrict our encounters with live music. During the epidemic, the *Holy God* supplication resounded in all Polish churches. The pandemic also closed cultural venues for some time. Maybe it is worth recalling in this difficult year 2020 a poem by Józef Czechowicz, written at the news of Karol Szymanowski's demise and ending with the words: 'from empty life without music without song save us'. In this way I would like to thank the organisers of this year's festival: Artistic Director Giovanni Antonini, General Director Andrzej Kosendiak and all who have worked to produce this festival, which saves us 'from empty life'.

Jarosław Obremski
Lower Silesian Voivode

The background of the image is a dark, textured surface with a marbled pattern. The colors are primarily dark grey, black, and deep purple, with lighter, swirling veins of white and light grey. The texture appears organic and fluid, resembling natural stone or marbled paper.

Koncerty Concerts

11.09.2020

piątek, godz. 19.00 / Friday, 7 pm
Wrocław, NFM
Sala Główna / Main Hall

Hommage à Penderecki

Wykonawcy / Performers

Maciej Tworek – dyrygent / conductor
Roksana Kwaśnikowska – skrzypce / violin
Artur Rozmysłowicz – altówka / viola
Chór NFM / NFM Choir
Agnieszka Franków-Żelazny – kierownictwo
artystyczne Chóru NFM / artistic direction
of NFM Choir
NFM Filharmonia Wrocławska / NFM Wrocław
Philharmonic

Program / Programme

Krzysztof Penderecki (1933–2020)
Agnus Dei z Polskiego Requiem na chór mieszany /
from Polish Requiem for mixed choir
Pieśń Cherubinów na chór mieszany /
Song of Cherubim for mixed choir
O gloriosa virginum na chór mieszany /
for mixed choir
Sinfonietta per archi
I. Allegro molto
II. Vivace

Concerto doppio per violino, viola e orchestra

Agnus Dei z Polskiego Requiem na orkiestrę smyczkową / from Polish
Requiem for string orchestra (opr. / arr. Boris Pergamenschikow)

Czas / Time: 65'

29 marca 2020 r. w wieku 86 lat odszedł Krzysztof Penderecki. Będąc jednym z najważniejszych twórców w historii muzyki polskiej i autorem ponad 150 kompozycji, cieszył się zasłużoną popularnością na całym świecie. W młodości zastąpił postawą bezkompromisowo awangardową, a jego kompozycje z tego czasu, takie jak *Tren – Ofiarom Hiroszimy* czy *Polimorfia*, należą do światowego kanonu dwudziestowiecznej moderny. W monumentalnej *Pasji według św. Łukasza*, wykonanej po raz pierwszy w 1966 r., rozpoczął proces, który nazwał „otwieraniem drzwi za sobą”. Wycofując się krok po kroku z pozycji awangardowych, poświęcił się łączeniu muzycznej teraźniejszości z idiomami czasów minionych. Tworząc w pełnej cierpienia epoce, jaką był XX w., pragnął w swojej muzyce przypominać o uniwersalnych wartościach europejskiej kultury. Mistrz rzemiosła, korzystając z wszelkich środków, jakie oferowała tradycja, potrafił wypowiedzieć się o współczesności w sposób niosący nadzieję.

Krzysztof Penderecki był aktywnym uczestnikiem polskiej historii. Być może największym tego świadectwem jest *Polskie Requiem*, monumentalna kompozycja, której rdzeń powstał w latach 80. XX w. *Requiem*, pomyslane jako rodzaj hołdu dla męczenników i bohaterów polskich dziejów, w pełni ukończone zostało dopiero po śmierci Jana Pawła II. Ku czci innego polskiego hierarchy, kardynała Stefana Wyszyńskiego, powstało zaś *Agnus Dei*, jedno z najstarszych ogniw dzieła. Zmarły w 1981 r. Prymas Tysiąclecia był postacią niezwykle cenioną przez Pendereckiego. *Agnus Dei* zostało wykonane na pogrzebie hierarchy, pomimo tego, że muzycy mieli z początku problem z dostaniem się na uroczystość. Utwór został włączony w 1984 r. do *Requiem* jako część a cappella. Jego charakter oscyluje pomiędzy ascezą a dramatyczną, błagalną modlitwą, w której ważnym środkiem wyrazu jest harmonia.

Pieśń Cherubinów została ukończona niewiele później, w 1986 r. Kompozytor zadedykował ją swojemu przyjacielowi, rosyjskiemu wiolonczeliście Mścisławowi Rostropowiczowi. Jest to również kompozycja religijna, zrodzona z fascynacji kulturą prawosławia. Tekst, śpiewany w języku starocerkiewnoślawiańskim, stanowi stały element liturgii tego obrządku. Nawołuje się w nim do odrzucenia trosk życia doczesnego w celu pełnego uczestnictwa w nabożeństwie. Prosty i bezpretensjonalny hymn *O gloriosa virginum* pochodzi z 2009 r. Penderecki uczcił nim jubileusz José Antonia Abreu, założyciela i fundatora El Sistema,

wenezuelskiego programu edukacji muzycznej dla ubogich dzieci, którego najślawniejszym wychowankiem jest dyrygent Gustavo Dudamel.

Dwuczęściowa *Sinfonietta* z 1992 r. to transkrypcja na zespół symfoniczny *Tria smyczkowego*, napisanego rok wcześniej. Zasadą formalną tego utworu jest binarność: w drugim ogniwie zostaje rozładowane napięcie zbudowane w pierwszym. Opracowanie na orkiestrę zmieniło przede wszystkim aspekt barwowy dzieła oraz nadało mu nowy kontekst przestrzenny. Widać to wyraźnie w fakturze pierwszej części, oscylującej pomiędzy sekcjami akordowymi, utrzymanymi w szybkim tempie, a swobodnymi fragmentami melodycznymi, granymi przez instrumenty solo. Pochodzący z 2012 r. *Koncert podwójny na skrzypce, altówkę i orkiestrę* jest najnowszym z prezentowanych utworów. Jego prawykonanie uświetniło 200. rocznicę powstania wiedeńskiego Musikverein. Partię altówki zagrał wtedy Julian Rachlin, skrzypek, altowiolista i pomysłodawca dzieła. *Koncert* utrzymany jest w charakterystycznym dla późnej twórczości Pendereckiego stylu, łączącym niewymuszony popis warsztatowego mistrzostwa z uczuciową żarliwością.

Hołd dla Pendereckiego zamknęła transkrypcja chóralnej kompozycji *Agnus Dei* na orkiestrę smyczkową autorstwa Borisa Pergamenschczikowa, rosyjskiego wiolonczelisty, który jako pierwszy wykonał wiele kompozycji zmarłego Mistrza. Co ciekawe, to popularne opracowanie nie jest jedynym, które zyskało autoryzację kompozytora. Utwór jest często transkrybowany, ponieważ przy każdej zmianie obsady (istnieją też wersje na organy czy zespół dęty) zyskuje nowe walory brzmieniowe.

On 29 March 2020, Krzysztof Penderecki passed away at the age of 86. As one of the most important artists in the history of Polish music and the author of over 150 compositions, he enjoyed well-deserved popularity around the world. At a young age, he became famous for his uncompromisingly avant-garde attitude, and his compositions from that time, such as *Threnody 'For the Victims of Hiroshima'* or *Polymorphia*, belong to the world canon of 20th-century modernity. In the monumental *St Luke Passion*, performed for the first time in 1966, a process which he called 'opening the door behind himself' began. Retiring step by step from avant-garde positions, Penderecki devoted himself to combining the musical present with the idioms of the past. Creating in an era of suffering, which the 20th century undoubtedly was, he wanted to recall with his music the universal values of European culture. A master of craftsmanship, using all the means offered by tradition, he knew how to comment on the present in a way that brought hope.

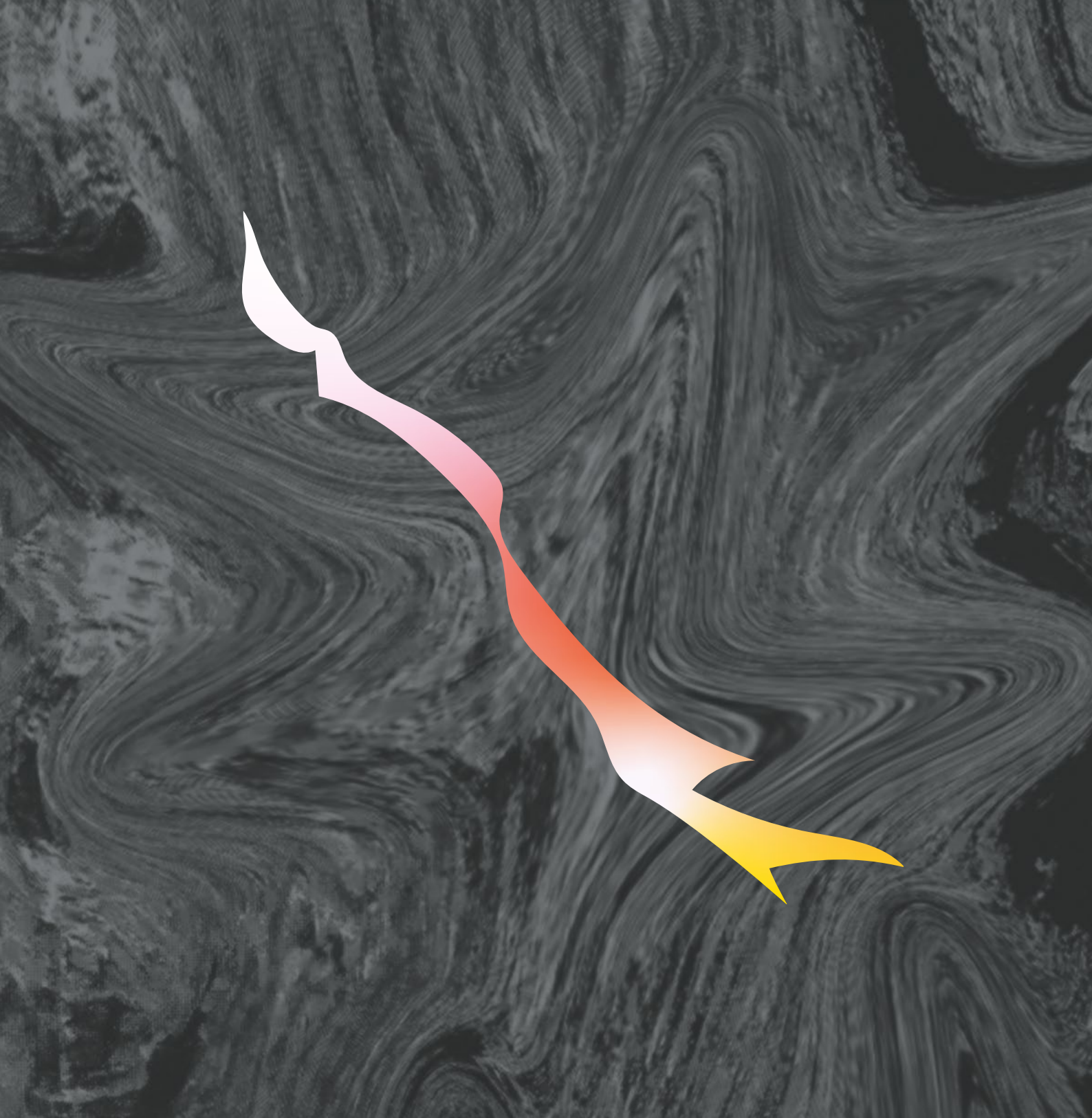
Krzysztof Penderecki was an active participant in Polish history. Perhaps the greatest testimony to this is the *Polish Requiem*, a monumental composition, whose core was created in the 1980s. The *Requiem*, conceived as a kind of tribute to martyrs and heroes of Polish history, was fully completed only after the death of John Paul II. In honour of another Polish hierarch, Cardinal Stefan Wyszyński, the *Agnus Dei* was created, one of the earliest sections of the work. Wyszyński died in 1981; Poland's Roman Catholic Primate of the Millennium, he was a person highly valued by Penderecki. The *Agnus Dei* was performed at the hierarch's funeral, despite the fact that the musicians at first had trouble getting to the ceremony. The work was added in 1984 to the *Requiem* as an a cappella section. Its character oscillates between asceticism and dramatic, pleading prayer, in which harmony is an important means of expression.

The *Song of Cherubim* was completed a little later, in 1986. The composer dedicated it to his friend, the Russian cellist Mstislav Rostropovich. It is a religious composition too, born from a fascination with the culture of Christian Orthodoxy. The text, sung in Old Church Slavonic, is a fixed element of the liturgy of this denomination. It calls for the rejection of the concerns of mortality in order to fully participate in the religious service. The simple and unpretentious hymn *O gloriosa virginum* comes from 2009. With it, Penderecki celebrated an anniversary of José

Antonio Abreu, founder of El Sistema, a Venezuelan music education programme for poor children, of which most famous pupil is the conductor Gustavo Dudamel.

The two-movement *Sinfonietta* from 1992 is a symphonic transcription of the String Trio, written a year earlier. The formal principle of this work is binary: in the second movement the tension built in the first is relieved. The arrangement of the work for orchestra changed, above all, the colour aspect and gave it a new spatial context. This is clearly seen in the texture of the first movement, oscillating between the chord sections, kept at a fast pace, and the free melodic fragments played by solo instruments. Dating from 2012, the Double Concerto for Violin, Viola and Orchestra is the latest of the works presented. Its first performance honoured the 200th anniversary of the Viennese Musikverein. Julian Rachlin, a violinist, violist and originator of the work played the viola part at its premiere. The Concerto is maintained in the style characteristic of late Penderecki, combining the effortless display of masterful craftsmanship with emotional fervour.

The homage to Penderecki will end with a transcription of the choral composition *Agnus Dei* for string orchestra by Boris Pergamenschikov, a Russian cellist who was the first to perform many works by the late Master. Interestingly, this popular setting is not the only one that has obtained the composer's authorization. The work has often been transcribed because with each change of line-up (there are also versions for organ or wind ensemble) it acquires new sound qualities.

12.09.2020

sobota, godz. 17.00 / Saturday, 5 pm
Wrocław, NFM
Sala Czerwona / Red Hall

Natchnienia Les Illuminations

Wykonawcy / Performers

Ernst Kovacic – dyrygent / conductor
Agata Zubel – sopran / soprano
Martin Mitterrutzner – tenor
Malwina Lipiec-Rozmysłowicz – harfa / harp
Radek Baborák – róg / horn
NFM Orkiestra Leopoldinum / NFM Leopoldinum
Orchestra

Program / Programme

Andrzej Panufnik (1914–1991)
Love Song na sopran, harfę i orkiestrę / for soprano,
harp and orchestra

Benjamin Britten (1913–1976)
Les Illuminations op. 18

- I. Fanfare
- II. Villes
- III. Phrase
- IV. Antique

- V. Royauté
- VI. Marine
- VII. Interlude
- VIII. Being Beauteous
- IX. Parade
- X. Départ

Edward Elgar (1857–1934)
Introdukcja i Allegro / *Introduction and Allegro* op. 47

Benjamin Britten
Serenada na tenor, róg i smyczki / *Serenade for Tenor,
Horn and Strings* op. 31

- I. Prologue
- II. Pastoral
- III. Nocturne
- IV. Elegy
- V. Dirge
- VI. Hymn
- VII. Sonnet
- VIII. Epilogue

Czas / Time: 65'

Utwór *Introdukcja i Allegro* op. 47 Edwarda Elgara z 1905 r. miał ukazać wszechstronność sekcji smyczków nowo powołanej London Symphony Orchestra – stąd nietypowa faktura, zestawiająca kwartet z większym zespołem na wzór concerto grosso. Innym elementem erudycyjnej, „barokowej” stylizacji są epizody utrzymane w gęstej polifonicznej fakturze imitacyjnej. Obfitujący w kontrasty i imponujące kulminacje utwór zachwyca błyskotliwą zespołową wirtuozerią i bogatą paletą ekspresyjną, od nastrojów elegijnych, rapsodycznych i dramatycznych po fragmenty liryczne i przepięknie żywiołową radością w odcinku finałowym.

Les Illuminations Benjamin Brittena spotkały się w chwili premiery z mieszanym przyjęciem; śmiały, choć na pewno nie radykalny język muzyczny raził konserwatywnych krytyków, stopniowo jednak cykl zdobywał rosnące uznanie i popularność. Oniryczne, fascynujące poematy prozą osiemnastoletniego Arthura Rimabuda, uznawane za prekursorskie wobec nurtu literackiego surrealizmu, powstawały ponoć nie bez udziału absyntu i opium, najpewniej w początkowym, szczęśliwym okresie „wykłętego” związku poety z Pauliem Verlaine’em i ich wspólnych podróży, m.in. do Brukseli i Londynu. Kalejdoskopowo zmienne, układają się w „dziką paradę” fantasmagorycznych postaci i wizji, nad którymi panuje jedynie on sam („J’ai seul la clef de cette parade sauvage” – te słowa powracają kilkakrotnie w ujęciu Brittena), ale ów klucz odnalazł także angielski kompozytor, podążając za nieokietnzaną wyobraźnią Rimbauda i także uskrzydłony pięknym, choć stanowiącym wciąż obyczajowe tabu, uczuciem do śpiewaka Petera Pearsa. Dedykowana jest mu pieśń *Being Beateous*, notabene w oryginale nosząca ów angielski tytuł. Wokalne miniatury stawiają śpiewakom wysokie wymagania nie tylko techniczne, ale przede wszystkim ekspresyjne, zdumiewają także subtelnością, zmysłowością, bogatą harmoniczną aurą, świadomie nawiązującą do muzyki francuskiej z początku wieku, sięgającą też po bitonalność. Podziw budzi maestria i odkrywczość w dobywaniu bogactwa brzmień zespołu smyczkowego, traktowanego nie li tylko jako akompaniament, ale komponent organicznej, perfekcyjnie zestrojonej całości. Adresatką całego zbioru była szwajcarska sopranistka Sophie Wyss, która wykonała pierwszą, niepełną jeszcze wersję *Illuminations* 30 stycznia 1940 r. w Aeolian Hall w Londynie; jego poszerzony, ostateczny wariant zaprezentował dwa lata później Pears.

Także on był pierwszym wykonawcą całkiem odmiennego, choć chronologicznie bliskiego op. 31 Brittena – *Serenady na tenor, róg i smyczki*, która powstała z inspiracji wirtuoza waltorni, Dennisa Braina w 1943 r., po powrocie kompozytora z USA. W tym przypadku sięgnął on po liryki angielskich poetów różnych okresów, byli wśród nich Charles Cotton, Alfred Tennyson, William Blake, Ben Jonson i John Keats (ogniwo nr 5 to anonimowa *Dirge* z XV w.). Britten ponownie pokazuje tu wielką wrażliwość tak na słowo, jak i na brzmieniową kolorystykę, tworząc bardzo spójny, choć wewnętrznie zróżnicowany zbiór o refleksyjnym charakterze – jego bogata warstwa harmoniczna pozostaje w przeważającej części cyklu eufoniczna, bliska tradycyjnej, choć rozszerzonej tonalności. Partia rogu traktowana jest odmiennie w każdej z pieśni, można w niej znaleźć niekonwencjonalne efekty oraz wirtuozerię – szczególnie interesujący jest stały dialog-kontrapunkt solowego instrumentu i głosu w *Hymnie* Bena Johnsona (nr 6). Róg milknie w *Sonecie* (nr 7), dając muzykowi czas na opuszczenie estrady – końcowy *Epilog* brzmi z oddali, *lontano*. W tej części, podobnie jak w *Prologu*, Britten zaleca grę tylko na podstawowych tonach harmonicznym skali instrumentu, bez użycia wentyli, celowo uwzględniając także jego dźwięki „nieczyste”, na ogół pomijane lub korygowane.

Instrumentem solowym chętnie zestawianym ze smyczkami bywa harfa (*Adagietto* z V Symfonii Mahlera, *Danse sacrée et danse profane* Debussy’ego i in.) – na głos oraz taką obsadę instrumentalną przeznaczył Andrzej Panufnik drugą wersję wzruszającej, intymnej, pełnej ciepła *Pieśni miłosnej* (*Love Song*). Skomponował ją najpierw w 1976 r. na głos i fortepian dla zaprzyjaźnionej Meriel Dickinson i jej brata pianisty Petera Dickinsona (byli także adresatami dedykacji *Dreamscape*), do wiersza elżbietańskiego poety Philipa Sidneya. Żona kompozytora, Camilla Jessel Panufnik, w postawie do jego *Autobiografii*, opisała powstanie drugiej, orkiestrowej wersji utworu: „Cztery dni przed śmiercią słabnącymi dłońmi częściowo napisał, a częściowo podyktował mi orkiestrację *Love Song*, przygotowywanej na mający się odbyć w następnym tygodniu koncert charytatywny wspierający edukację muzyczną dzieci”.

The *Introduction and Allegro*, op. 47, by Edward Elgar from 1905 was to show the versatility of the strings section of the newly established London Symphony Orchestra – hence the unusual texture setting the string quartet against a larger ensemble modelled on concerto grosso. Another element of the erudite, 'Baroque' stylization are episodes with a dense polyphonic imitation texture. The work, rich in contrasts and impressive climaxes, enchants with its brilliant ensemble virtuosity and rich expressive palette, from elegiac, rhapsodic and dramatic moods to lyrical fragments full of exuberant joy in the final episode.

Benjamin Britten's *Les Illuminations* met with mixed reception at its premiere; the bold, though certainly not radical, music language offended conservative critics, but gradually the cycle gained increasing recognition and popularity. The oneiric, fascinating prose poems of an eighteen-year-old Arthur Rimbaud, considered a precursor of the literary trend of surrealism, supposedly were conceived with the participation of absinthe and opium, most likely in the initial, happy period of the 'cursed' relationship of the poet with Paul Verlaine and their joint travels, including to Brussels and London. Kaleidoscopically variable, they form a 'wild parade' of phantasmagoric characters and visions over which he alone has control ('J'ai seul la clef de cette parade sauvage' – these words return several times in Britten's setting), but this key was also found by the composer, following Rimbaud's unbridled imagination and also winged with a beautiful, though still taboo, affection for the singer Peter Pears. He is the dedicatee of the song *Being Beauteous*, notably bearing the same English title in Rimbaud's text. These vocal miniatures put high demands on singers, not only technical but above all expressive, they also amaze with subtlety, sensuality, rich harmonic aura, consciously referring to French music from the beginning of the century, reaching for bitonality as well. The mastery and inventiveness in drawing the rich sounds of the string ensemble are regarded as admirable, not only as an accompaniment but also as a component of an organic, perfectly tuned whole. The addressee of the entire collection was the Swiss soprano Sophie Wyss, who performed the first, incomplete version of *Les Illuminations* on 30 January 1940 at the Aeolian Hall in London; Pears presented its extended, final version two years later.

He was also the first performer of a completely different, though chronologically close to Britten's op. 31, the Serenade for

Tenor, Horn and Strings, which was inspired by the French horn virtuoso, Dennis Brain in 1943, after the composer's return from the USA. In this case, he reached for the text of English poets of different periods, including Charles Cotton, Alfred Tennyson, William Blake, Ben Jonson, and John Keats (the fifth movement is an anonymous *Dirge* from the 15th century). Here again, Britten shows great sensitivity to both word and tone colours, creating a very coherent though internally diverse collection with a reflective character – its rich harmonic layer remains, for the most part of the cycle, euphonic, close to traditional, though extended tonality. The horn part is treated differently in each of the songs, it contains unconventional effects and virtuosity – the constant dialogue-counterpoint of the solo instrument and voice in Ben Johnson's *Hymn* (no. 6) is particularly interesting. The horn tacet in the *Sonnet* (no. 7), giving the musician time to leave the stage – the final *Epilogue* sounds from afar, *lontano*. In this part, just like in the *Prologue*, Britten recommends playing only the basic harmonic tones of the instrument's scale, without the use of valves, intentionally allowing for its 'unclean' sounds, usually skipped or corrected.

The harp is often used as a solo instrument with strings (Adagietto from Mahler's Symphony No. 5, *Danse sacrée et danse profane* by Debussy and others) – Andrzej Panufnik intended the second version of the touching, intimate and warm *Love Song* for voice and this instrumental line-up. He composed it first in 1976 for voice and piano for his friend Meriel Dickinson and her brother pianist Peter Dickinson (they were also the dedicatees of the *Dreamscape*), to the poem of Elizabethan poet Philip Sidney. The composer's wife, Camilla Jessel Panufnik, in an afterword to his *Autobiography*, described the creation of the second orchestral version of the work: 'Four days before his death with weakening hands, he partly wrote and partly dictated to me the *Love Song* orchestration, prepared for the next week's charity concert supporting children's music education.'

12.09.2020

sobota, godz. 20.00 / Saturday, 8 pm
Wrocław, NFM
Sala Główna / Main Hall

Po burzy After the Tempest

Wykonawcy / Performers

Giovanni Antonini – dyrygent / conductor
Il Giardino Armonico
Julia Lezhneva – sopran / soprano

Program / Programme

Matthew Locke (1621–1677)

Introduction, Canon 4 in 2, Lilk, Curtain Tune – muzyka do sztuki / incidental music for *The Tempest*

Antonio Vivaldi (1678–1741)

Agitata da due venti – aria z opery / from *Griselda* RV 718

Geminiano Giacomelli (1692–1740) / **Antonio Vivaldi**

Sposa son disprezzata – aria z pasticcio / from *Bajazet* RV 703

Carl Heinrich Graun (1704–1759)

No, no di Libia fra l'arene z opery / from *Silla* Graun WV B:I:27

Georg Friedrich Händel (1685–1759)

Concerto grosso g-moll op. 6 nr 6 / *Concerto Grosso* in G Minor, op. 6, no. 6 HWV 324

Antonio Vivaldi

Zeffiretti che sussurrare z opery / from *Ercole su'l Termodonte* RV 710

Georg Friedrich Händel

Un pensiero nemico di pace – aria z oratorium / from *Il trionfo del Tempo e del Disinganno* HWV 46a

Brilla nell'alma z opery / from *Alessandro* HWV 21

Czas / Time: 55'

Kiedy Tadeusz Różewicz włożył w usta jednej ze swych postaci słowa o adaptowaniu Szekspira na scenę (*Grupa Laokona*, 1961), traktował je jako krytykę awangardy i polemikę z ówczesnym teatrem. Tymczasem już w siedemnastowiecznej Anglii była to stała praktyka. W 1667 r. John Dryden i William Davenant dokonali pierwszej adaptacji *Burzy*, którą z kolei przerobił Thomas Shadwell w 1674. Do tej właśnie wersji (która na ponad stulecie wyparła oryginał) muzykę instrumentalną skomponował Matthew Locke.

W dawnych czasach muzyka krążyła od ośrodka do ośrodka wraz ze śpiewakami – w kuferku wozili oni swoje ulubione arie, w których zawsze mogli liczyć na poklask. Do każdej niemal opery wstawiano te właśnie popisowe arie słynnego solisty, dostosowując tekst odpowiednio do sytuacji (zmiana tekstu w arii nazywa się parodią i w XVIII w. nie miała charakteru prześmiewczego), rzadko więc słuchano dzieła jednego tylko kompozytora. Czasem w ogóle nie komponowano oryginalnej muzyki, a jedynie dokonywano kompilacji sprawdzonych arii – taki zabieg to po włosku *pasticcio* – i dopiero w ostatnich latach zaczynamy głębiej badać to zjawisko. Było ono zapewne o wiele powszechniejsze, niż byśmy sądzili, ale dzięki niemu żyje – choć czasem niezamierzenie pod innym nazwiskiem – muzyka mistrzów niemal zapomnianych, jak Francesco Gasparini czy Geminiano Giacomelli. Do *pasticcio* uciekamy się i dziś, gdy warta uwagi opera zachowała się niekompletnie – braki wypełnia się ariami pochodzącymi z innych źródeł przy wykorzystaniu techniki parodii. Tak jest w przypadku słynnej dziś opery Vivaldiego *Ercole su l' Termodonte*, z której ocalało tylko 30 arii i dwa duety.

Parodię i *pasticcio* stosowano także z powodów szlachetniejszej natury. Takich adaptacji często dokonywał sam autor pierwowzoru, gdy nie mógł liczyć na wystawienie całej opery. Wybierał więc swoje najlepsze arie i zestawiał z innymi, równie dobrymi, innego autorstwa. *Bajazet* Vivaldiego jest takim przypadkiem, kompozytor zaczerpnął bowiem arie bohaterów negatywnych z oper innych twórców (w tym *Sposa son disprezzata*, która pochodzi z oper *La Merope* Giacomello; pierwowzór skomponowany dla Farinellogo został przez Vivaldiego minimalnie dostosowany do kontraltu Margherity Giacomazzi), natomiast większość arii bohaterów pozytywnych wziętą z własnej twórczości, przede wszystkim z *Farnace*.

Wątek Griseldy Apostolo Zeno zapożyczył z *Dekameronu* Giovanniego Boccaccia, ale libretto dla Vivaldiego przerobił nie

kto inny jak Carlo Goldoni (dziś pewnikiem sprawa miałaby finał w sali nie tyle teatralnej, ile sądowej). Podobnie *Silla* Carla Heinricha Grauna to opera skomponowana do tekstu Giampietra Tagliazucchiego i Francesca Algarottiego według Pierre'a Corneille'a, przy czym ostateczny kształt nadał libretto Fryderyk II Wielki.

Podobnie mało oryginalnym dziełem literackim jest *Alessandro Pietra Rollego* – to przeróbka libretta Ortensia Mauro. Händel, choć celował w ponownym wykorzystywaniu własnych i zapożyczonych pomysłów, w tym przypadku skomponował muzykę oryginalną, miał bowiem do dyspozycji gwiazdorską – i przez to inspirującą – obsadę: kastrata Senesino i dwie najwybitniejsze sopranistki epoki, rancescę Cuzzoni i Faustynę Bordoni. *Brilla nell'alma* to aria skomponowana dla Faustyny. Po wielkim sukcesie w 1726 r. Händel wystawiał dzieło jeszcze parokrotnie, dostosowując je do akurat dostępnej obsady, a przeróbka Giovanniego Battisty Lampugnani, pod tytułem *Rossane*, także cieszyła się uznaniem.

Il trionfo del Tempo e del Disinganno (*Triumf Czasu i Prawdy*) pochodzi z czasu pobytu Händla w Rzymie. Jest to alegoryczna opowieść, w której tytułowe postacie próbują przekonać do swych racji Bellezzę (Urodę albo Piękno), w czym przeszkadza Piacere (Przyjemność). Bellezza obawia się upływu czasu, ale dostrzega, że jednocześnie czas odkrywa prawdziwe piękno, jakże różne od powierzchownej i przemijającej urody – ten przetóm dokonuje się w arii *Un pensiero nemico di pace*. Także i *Triumf* był w późniejszych latach wielokrotnie przerabiany, czasem wykonywany po włosku, czasem po angielsku, a czasem częściowo po włosku, a częściowo po angielsku.

Händlowskie *Concerti grossi* op. 6 powstały w 1739 r. jako utwory przeznaczone do wykonywania w przerwach większych dzieł wokarno-instrumentalnych – szósty koncert z tego zbioru pełni dziś wieczoru podobną funkcję. Lista zapożyczeń w zbiorze op. 6 jest dość długa, *Concerto g-moll* to jednak dzieło w całości oryginalne. Choć finał utrzymany został w duchu muzyki Domenica Scarlattiego, Händel niczego konkretnego jednak nie cytuje.

When Tadeusz Różewicz put in the mouth of one of his characters the remark about adapting Shakespeare for the stage (*Laocoön Group*, 1961), he treated it as a critique of avant-garde and polemic with the theatre at that time. However, as early as the 17th century it was a common practice in England. In 1667, John Dryden and William Davenant made the first adaptation of *The Tempest*, which in turn was readapted by Thomas Shadwell in 1674. To this version (which for more than a century had supplanted the original), instrumental music was composed by Matthew Locke.

In the old days, music circulated from town to town with the singers – they carried their favourite arias in a coffer, and with those arias they could always count on applause. In almost every opera, these spectacular arias of a famous soloist were inserted, adapting the text to suit the situation (the change of the text in the aria is called a parody and in the 18th century it was not a mockery), so the work of just one composer was rarely heard. Sometimes the original music was not composed at all, but only the successful arias were compiled – this is called *pasticcio* in Italian – and it has been only in recent years that we began to study this phenomenon in depth. It was probably much more common than we thought, but thanks to this practice – although sometimes unintentionally under another name – the music of masters almost forgotten, such as Francesco Gasparini or Geminiano Giacomelli, is still alive. We resort to *pasticcio* also today, when a noteworthy opera has survived incomplete – the deficiencies are filled with arias from other sources using the parody technique. This is the case with the now-famous Vivaldi opera *Ercole su'l Termodonte*, from which only 30 arias and two duets have survived.

Parody and *pasticcio* were also used for more noble reasons. Such adaptations were often made by the author of the original themselves when they could not count on staging the entire opera. So they chose their best arias and juxtaposed with others, equally good, by other authors. Vivaldi's *Bajazet* is a case in point, because the composer took arias of vicious characters from the operas of other composers (including *Sposa son disprezzata*, which comes from *La Merope* by Giacomelli; the original composed for Farinelli was minimally adapted by Vivaldi for the contralto of Margherita Giacomazzi), while most of the arias of virtuous characters he took from his own work, primarily from *Farnace*.

The thread of Griselda was borrowed by Apostolo Zeno from *Decameron* by Giovanni Boccaccio, but the libretto for Vivaldi was adapted by none other than Carlo Goldoni (today surely the case would end not in a theatre but in a courtroom). Likewise, *Silla* by Carl Heinrich Graun is an opera composed to the text of Giam-pietro Tagliazucchi and Francesco Algarotti after Pierre Corneille, with the final shape given to the libretto by Frederick the Great.

Alessandro by Pietro Rolla is a not very original literary work either – it is a modification of a libretto by Ortensio Mauro. Handel, although he excelled in reusing both his own and borrowed ideas, in this case composed the original music, because he had a star – and thus inspiring – line-up: the castrato Senesino and two of the greatest sopranos of the era, Francesca Cuzzoni and Faustina Bordoni. *Brilla nell'alma* is an aria written for the latter. After the great success in 1726, Handel staged the work several times, adapting it to a line-up then available, and the adaptation by Giovanni Battista Lampugnani, under the title *Rossane*, also enjoyed recognition.

Il trionfo del Tempo e del Disinganno comes from Handel's stay in Rome. This is an allegorical story in which the title characters try to convince Bellezza (Beauty) to their arguments, which is interrupted by Piacere (Pleasure). Bellezza is afraid of the passage of time, but she notices that in fact it is time that reveals true beauty, so different from the superficial and transient attractiveness – this breakthrough takes place in the aria *Un pensiero nemico di pace*. In the later years, the *Triumph* was subject to several adaptations too, sometimes performed in Italian, sometimes in English as *The Triumph of Time and Truth*, and sometimes partly in Italian and partly in English.

Handel's Concerti grossi, op. 6, were written in 1739 as works intended for performing during intermissions in bigger vocal-instrumental works – the sixth concerto from this collection has a similar function tonight. The list of borrowings in op. 6 is quite long, however the Concerto in G Minor is an entirely original work. Although the finale was kept in the spirit of Domenico Scarlatti's music, Handel did not borrow a single note from the Italian composer.

13.09.2020

niedziela, godz. 17.00 / Sunday, 5 pm
Wrocław, NFM
Sala Główna / Main Hall

Jak wielkie jest Twoje imię How Great Is Your Name

Wykonawcy / Performers

Jarosław Thiel – dyrygent / conductor
Marzena Michałowska – sopran / soprano
Wanda Franek – mezzosopran / mezzo-soprano
Karol Kozłowski – tenor
Martin Schicketanz – baryton / baritone
Henryk Böhm – baryton / baritone
Dresdner Kammerchor
Michael Käßler – przygotowanie chóru / chorus master
Wrocławska Orkiestra Barokowa / Wrocław
Baroque Orchestra

Program / Programme

Georg Philipp Telemann (1681-1767)

Overture-Suite D-dur / in D Major TWV 55:D18

- I. Ouverture
- II. Menuet I & II
- III. Gavotte en Rondeau
- IV. Passacaille
- V. Air – Lentement
- VI. Les Postillons
- VII. Fanfare – Très viste

Die Donnerode TWV 6:3

Część I / Part I

- I. Wie ist dein Name so groß
- II. Bringt her, ihr Helden aus göttlichen Samen
- III. Fallt vor ihm hin, mit dem heiligen Kleide
- IV. Die Stimme Gottes erschüttert die Meere
- V. Die Stimme Gottes zerschmettert die Zedern
- VI. Sie stürzt die stolzen Gebirge zusammen
- VII. Er donnert, daß er verherrlicht werde
- VIII. Wie ist dein Name so groß

Część II / Part II

- IX. Mein Herz ist voll, vom Geiste Gottes erhoben
- X. Schönster von allen Geschlechtern
- XI. Gürt an dein Schwert!
- XII. Scharf sind deine Geschosse, sie fliegen
- XIII. Dein Zepter ist ein richtig Zepter und übet
- XIV. Deines Namens, des herrlichen, wollen wir
- XV. Dein Nam' ist zuckersüß Honig im Munde
- XVI. Wie ist dein Name so groß

Czas / Time: 60'

„Naturalność bez kunsztowności [...], a najlepiej, gdy dając naturalności pierwszeństwo, obydwie współ się łączą” – jeden z głównych postulatów estetycznych sformułował Georg Philipp Telemann w listach adresowanych do Johanna Matthesona. Jest coś niezwykle frapującego w tym stwierdzeniu, w wywyższeniu ponad „kunsztowność” właśnie „naturalności”, zwłaszcza jeśli przelewa na papier taką myśl jeden z największych kompozytorów-erudytów XVIII w. Telemann świetnie zdawał sobie sprawę z różnic stylistycznych ówczesnej muzyki włoskiej, francuskiej, niemieckiej czy polskiej, doskonale się w tych różnorodnych krainach poruszał i czerpał z nich pełnymi garściami. Czyż to nie synonim kunsztowności? Na pewno. Ale Telemannowi zawsze przyświecała chęć tworzenia sztuki zdecydowanie pozbawionej napuszenia, a nade wszystko chęć pisania muzyki lekkiej. Przykłady dzieł lekkich (nigdy jednak trywialnych), łączących się z wielkim (warsztatowym chociażby) kunsztem, można w dorobku Telemanna mnożyć.

Zbiór ponad stu suit orkiestrowych, zwanych również uwerturami, przykuwa uwagę różnorodnością. Poszczególne dzieła łączą rozmaite formy i gatunki taneczne z utworami charakterystycznymi, często o programowym charakterze. Otwiera najczęściej taką instrumentalną suitę uwertura oparta na francuskim wzorcu formalnym, wypracowanym na gruncie muzyki teatralnej (powolny wstęp i prędką część główna, często z zastosowaniem techniki imitacyjnej). *Suitę D-dur* TWV 55:D18 rozpoczyna podreęcznikowy przykład takiej formy. Skład orkiestry – jak na możliwości Telemanna – dość skromny: smyczki i basso continuo oraz trąbki i kotły. Ale to wystarczy do wyczarowania brzmień barwnych, pełnych potęgi. Szlachetny, dworski splendor emanuje zarówno z powolnego wstępu (*Uwertura*), opartego na marszowych, punktowanych rytmach, ogniw tanecznych (*Menuetów*, *Gavotte en Rondeau*) czy finałowej, wirtuozowskiej *Fanfary*. Są w tej *Suicie* niezwykle kontrasty – uduchowiona, naturalnie spokojna *Air* umieszczona została między eksponującą „militarnego ducha”, kunsztowną (sic!) *Passacaille* a portretem *Pocztylionów*. Do tej pory nie udało się ustalić okazji powstania i przeznaczenia *Suity*. Na pewno znana była dworskim orkiestrom w Darmstadcie (gdzie przetrwała) i Hamburgu około 1719 r.

Punktowanymi, marszowymi rytmami rozpoczyna się także pierwszy chór *Die Donnerode* TWV 6:3 – *Wie ist dein Name so groß*. To doskonały przykład późnej, wokarno-instrumentalnej

twórczości Telemanna. Pierwsza część *Ody* – stylistycznie i formalnie kantaty, choć w oficjalnym katalogu widniejącej w grupie oratoriów – powstała w 1756 r. Uważa się, że związana była z upamiętnieniem ofiar tragicznego trzęsienia ziemi, które zniszczyło Lizbonę 1 listopada 1755 r. i pochłonęło tysiące ofiar. Część drugą (rozpoczynającą się od chóru *Mein Herz ist voll, vom Geiste Gottes erhoben*) dopisał Telemann pięć lat później. Warstwę tekstową stanowią fragmenty Psalmów 8 i 29 w niemieckim przekładzie Johanna Andreasa Cramera, swobodnie skompilowane przez Karla Wilhelma Ramlera i Christiana Gottfrieda Krausego (świątecznego kotlisty, który wziął udział w jednym z wykonań *Ody*). Do niedawna uważano, że kantata po raz pierwszy zabrzmiała w dniu pamięci o katastrofie w Lizbonie, czyli 11 marca 1756 r. Jednak badania źródłowe przesunęły datę premiery na 10 października 1756 – *Donnerode* wykonano w hamburskim kościele św. Katarzyny jako oprawę nabożeństwa w 17. niedzielę po Trójcy Świętej. Część drugą po raz pierwszy usłyszeli wierni w tym samym kościele w Nowy Rok 1760. Całość utrzymana w duchu muzyki włoskiej, emanuje siłą i potęgą (w obsadzie orkiestry trzy trąbki i kotły, po parze fletów, obojów i rogów oraz fagot), pełna jest malarstwa dźwiękowego. Kotły – imitujące zjawiska natury – nadają wyjątkowego kolorytu poszczególnym epizodom dzieła; ten instrument kojarzony z „siłą grzmotu” został niemal uprzywilejowany przez Telemanna. Pytanie, dlaczego utwór związany z upamiętnieniem ofiar klęski żywiołowej nie jest żałobnym lamentem, ale hymnem na chwałę Wszechmogącego, wiąże się z ciekawą interpretacją natury teologicznej. Ówczesni myśliciele interpretowali tragedię Lizbony jako dowód potęgi nadprzyrodzonych sił. Nie odnosili trzęsienia ziemi do losu człowieka, ale umiejscawiali je w kontekście wielkiego „planu stworzenia”, którego ludzkość jest jedynie drobnym fragmentem, a nie centralnym punktem. Jak napisała Silja Reidemeister „świętowano [...] wspaniałość Boga, który jest tak wielki jak nieskończony kosmos (wówczas właśnie odkryty) i którego plan nie uwzględnia [losu] jednostek”. Późna muzyka Georga Philippa Telemanna – wielkiego kompozytora-erudyty – doskonale i z wielką naturalnością teologiczno-filozoficzny koncept przekazuje.

'Naturalness without artistry . . . and ideally, when giving priority to naturalness, the two combining together' – one of the major aesthetic requirements was formulated by Georg Philipp Telemann in his letters addressed to Johann Mattheson. There is something unusually fascinating in this statement, in exaltation of just 'naturalness' over 'artistry', especially if it is one of the greatest erudite composers of the 18th century who pours such thoughts onto the paper. Telemann was well aware of the stylistic differences of Italian, French, German or Polish music of that time, he felt at home in these various lands and made the most of his erudition. Is this not synonymous with artistry? For sure. But Telemann was always guided by a desire to create art that was by no means pompous, and above all a desire to write light music. Examples of light works (never trivial though), combined with great artistry (if only of craftsmanship), are a plenty in Telemann's works.

The collection of over one hundred orchestral suites, also known as overtures, attracts attention with their diversity. Individual works combine various forms and genres of dance with characteristic pieces, often of a programme nature. Such an instrumental suite most often opens with an overture based on a French formal pattern, deriving from the conventions of French opera (slow introduction and fast main movement, often using imitation technique). The TWV 55:D18 Suite in D Major begins with a textbook example of this form. The orchestra's line-up – as for Telemann's potential – is quite modest: strings and basso continuo as well as trumpets and timpani. But this is enough to conjure up colourful sounds, full of power. Noble, courtly splendour emanates from both the slow introduction (Overture), based on marching, dotted rhythms, the dance movements (Minuets, Gavotte en Rondeau) and the final, virtuoso Fanfare. There are remarkable contrasts in this Suite – the spiritual, naturally calm Air was placed between the elaborate (sic!) Passacaille and the portrayal of the *Postillions*. So far, it has not been possible to determine the dedicatee of the Suite and occasion for which it was composed. It was certainly known to court orchestras in Darmstadt (where it has survived) and in Hamburg around 1719.

The first chorus of *Die Donnerode*, TWV 6:3 – *Wie ist dein Name so groß* – begins with dotted, marching rhythms too. This is a perfect example of Telemann's late vocal work. The first part of the *Ode* – stylistically and formally a cantata, though

in the official catalogue appearing in the group of Telemann's oratorios – was created in 1756. It is believed that it was associated with the commemoration of the victims of a tragic earthquake that destroyed Lisbon on 1 November 1755. The second part (starting with the chorus *Mein Herz ist voll, vom Geiste Gottes erhoben*) was added by Telemann five years later. The text layer consists of fragments of Psalms 8 and 29 in the German translation of Johann Andreas Cramer, freely compiled by Karl Wilhelm Ramler and Christian Gottfried Krause (the latter a superb timpanist who took part in one of the *Ode*'s performances). Until recently, the cantata was thought to have sounded for the first time on the day of remembrance of the Lisbon disaster, that is on 11 March 1756. However, source studies proved the premiere date to be later: 10 October 1756 – the *Donnerode* was performed in the Hamburg church of St Catherine as the setting of the service on the 17th Sunday after the Holy Trinity Sunday. The second part was heard for the first time by the faithful in the same church on New Year's Day 1760. The whole is kept in the spirit of Italian music, exudes strength and power (three trumpets and timpani in the orchestra, pairs of flutes, oboes and horns and a bassoon), full of sound painting. The timpani – imitating natural phenomena – give a unique colour to individual episodes of the work; this instrument connoting the 'power of thunder' was given a prominent role by Telemann. The question of why a work commemorating the victims of a natural disaster is not a mourning lament, but a hymn to the glory of the Almighty, references an interesting interpretation of theological nature. The thinkers of the time interpreted the tragedy of Lisbon as proof of the power of supernatural forces. They did not associate the earthquake with human destiny but placed it in the context of the great 'plan of creation', of which humanity is only a small fragment, not a focal point. As Silja Reidemeister wrote, 'the glory of God was celebrated, who is as great as the infinite cosmos (discovered just then) and whose plan does not consider [the fate of] individuals.' The late music of Georg Philipp Telemann – the great erudite composer – conveys perfectly and with great naturalness this theological and philosophical concept.

13.09.2020

niedziela, godz. 20.00 / Sunday, 8 pm
Wrocław, kolegiata Świętego Krzyża
i św. Bartłomieja / Collegiate Church
of the Holy Cross and St Bartholomew

Światła dla świata Lights to the World

Wykonawcy / Performers

Andrzej Kosendiak – dyrygent / conductor
Wrocław Baroque Ensemble

Program / Programme

Jacek Różycki (ok. / ca 1635–1703?)

Aeterna Christi munera

Dixit Dominus

Aurora lucis rutilat

Chorus novae Jerusalem

Laudes ad laudes iungite

Salvatoris Mater pia

Iste Sanctus

Aeterna Christi munera

Ave sanctissima Maria

O Maria stella maris

Omni die dic Mariae

Regina terrae

Exultemus omnes

Aeterna Christi munera

Fidelis servus et prudens

Verbum supernum prodiens

Exultet Orbis gaudiis

Confitebor

Gaude caelestis civitas

Salve decus humani generis

Magnificat

Aeterna Christi munera

Czas / Time: 70'

Rekonstrukcja partii głosu najwyższego (cantus) w *Aurora lucis rutilat*
i *Chorus novae Jerusalem* – Maciej Jochymczyk / The part of Cantus
in *Aurora lucis rutilat* and *Chorus novae Jerusalem* reconstructed
by Maciej Jochymczyk

Omówienie

W dziejach kultury muzycznej Rzeczypospolitej XVII w. zapisał się jako okres tyle wspaniały, ile dramatyczny. Pierwsza połowa stulecia przyniosła rozkwit twórczości i wykonawstwa muzycznego, dokonujący się głównie za sprawą silnego mecenatu (zwłaszcza królewskiego) i ożywionych międzynarodowych kontaktów artystycznych (przede wszystkim z krajami włoskimi). Potop szwedzki oraz towarzyszące mu inne klęski prowadzące do upadku kraju i jego wyludnienia skutkowały kryzysem także w sferze sztuki dźwięków. Najlepszy i najważniejszy zespół muzyczny w kraju – kapela królewska – uległ wówczas czasowemu rozproszeniu, a po wznowieniu działalności w 1657 r. nie powrócił już do dawnej świetności.

Jackowi Różyckiemu, kompozytorowi urodzonemu około 1635 r., dane było rozpocząć swą artystyczną drogę jeszcze w czasach największej sławy wymienionej kapeli, do której trafił prawdopodobnie już na początku lat 40. jako chłopiec sopranista. Zapewne rozpoczął naukę u przybyłego z Rzymu kapelmistrza – znanego twórcy i teoretyka muzyki – Marka Scacchiego, a także u organisty i wybitnego kompozytora, Bartłomieja Pękiela. Różycki poznawał tajniki ówczesnego języka muzycznego, który kształtowano wedle wzorców włoskich. Najpewniej był świadkiem (a może i uczestnikiem) premier wyjątkowych dzieł – *drammi per musica* – tworzonych w Warszawie i wystawianych na zamku królewskim, ale także muzyki kościelnej i komnatowej rozbrzmiewającej w otoczeniu monarchy. Z czasem stał się pełnoprawnym członkiem królewskiej kapeli, a po potopie szwedzkim ostatecznie przejął jej kierownictwo (za panowania Sobieskiego pełnił też funkcję jego sekretarza). Na tym stanowisku utrzymał się długo, bo aż do śmierci prawdopodobnie około połowy 1703 r. Mówi się o Różyckim jako o kapelmistrzu czterech królów – Jana II Kazimierza, Michała Korybuta Wiśniowieckiego, Jana III Sobieskiego i Augusta II Sasa (za rządów którego Różycki dzielił swą funkcję z kapelmistrzem drezdeńskim, Johannem Christopphem Schmidtem). Ich zainteresowanie muzyką (z wyjątkiem ostatniego) nie dorównywało jednak fascynacjom artystycznym wcześniejszych Wazów.

Trudno dziś w pełni ocenić rolę, jaką Różycki odegrał w polskim życiu muzycznym, podobnie jak nie można ustalić skali jego dokonań kompozytorskich. Nie pozwala na to brak odpowiednich dokumentów z epoki, a w szczególności – całkowita utrata muzykaliów i archiwaliów należących niegdyś do kapeli królewskiej, dla której tworzył w pierwszym rzędzie. Nie był twórcą rozpozna-

walnym w skali europejskiej, choć znanym w całej Rzeczypospolitej, mimo że nie wydawał swej muzyki drukiem. Zachowanych w całości lub fragmentarycznie 25 dzieł Różyckiego reprezentuje gatunki typowe dla ówczesnego repertuaru kościelnego i z pewnością stanowi zaledwie niewielki procent całego jego dorobku. Przeważająca większość tych kompozycji, jak wykazała analiza źródeł, powstała najpóźniej w latach 70. XVII w., a więc nie daje nam pojęcia o późniejszym, najdojrzalszym okresie twórczości Różyckiego. Jego warsztat charakteryzuje się dużą różnorodnością w zakresie kształtowania formy, doboru techniki, relacji słowno-muzycznych czy traktowania instrumentów, a za najbardziej oryginalny uznać należy koncert kościelny *Ave sanctissima Maria* (na sopran, skrzypce solo i basso continuo), utrzymany w niezwykle ówczesnie tonacji H-dur. O istnieniu około 30 zaginionych utworów religijnych i instrumentalnych artysty, które w źródłach zwykle oznaczano monogramem „H.R.” (Hyacinthus = Jacek), świadczą noty widniejące w siedemnastowiecznych inwentarzach muzykaliów spisywanych w środowiskach klasztornych. Domyślamy się istnienia obfitszej twórczości świeckiej Różyckiego, a z pewnością możemy stwierdzić, że pisał msze, cykle niesporne oraz pojedyncze ogniwa niesporów, litanie, koncerty kościelne, hymny i sonaty.

Jako królewski kapelmistrz i kompozytor, Różycki starał się hołdować aktualnym gustom muzycznym, wybierając dla swych dzieł obsadę wokально-instrumentalną, czyli pisząc w *stile moderno*. Posługiwał się przede wszystkim techniką koncertującą, na co wskazuje zarówno tytuł jego szczątkowo zachowanej *Missa concerta[ta]* na cztery głosy wokalne (CATB), dwoje skrzypiec i basso continuo, jak i określanie mniejszych utworów terminem „concerto”. Na tym tle wyjątkową, kontrastującą grupę tworzy czternaście jego kompozycji (w tym trzy niepewnego autorstwa) utrzymanych w *stile antico*, napisanych do tekstów dwunastu hymnów i jednej sekwencji (*Verbum supernum prodiens*) i przeznaczonych do wykonania przez zespół wokalny: sopran, alt, tenor i bas (z wyjątkiem dwóch hymnów napisanych na alt, dwa tenory i bas). Utwory te zachowały się w rękopisach z przełomu XVII i XVIII w., sporządzonych w środowisku muzycznym królewskiej katedry na Wawelu, a przechowywanych obecnie w Archiwum Krakowskiej Kapituły Katedralnej. Wyjątek stanowi jeden z dwóch przekazów hymnu *Regina terrae* na CATB nieznanego proveniencji, być może pochodzący z kolegiaty w Łowiczu, istniejący obecnie wyłącznie

w postaci kopii wykonanej przez jednego z pierwszych badaczy twórczości Różyckiego, Adolfa Chybińskiego. Muzykolog ten przygotował również w 1938 r. pierwszą edycję dziesięciu z wymienionych hymnów. Trzy z nich przetrwały w postaci niekompletnej (brak głosu C lub A), dlatego też na potrzeby współczesnych wykonawców brakujące partie należało dokończyć.

Analiza rękopisów wawelskich wykazała, że utwory Różyckiego spisano najprawdopodobniej na początku lat 80. XVII w. Niewykluczone nawet, że zostały zamówione u kompozytora dla ufundowanej przez króla Zygmunta Starego wokalne kapeli rorantystów, która od 1543 r. do II połowy XIX w. codziennie śpiewała podczas mszy w kaplicy Zygmuntowskiej, a przy okazji większych uroczystości również w innych miejscach świątyni. W repertuarze wymienionej kapeli hymny Różyckiego utrzymały się co najmniej do połowy XVIII w., o czym świadczą rękopisy zawierające uzupełnienia i poprawki, a nawet przeróbki. W przestrzeni niewielkiej kaplicy Zygmuntowskiej czterogłosowy zespół wokalny dobrze się sprawdzał, ale także tutaj w XVIII w. zaczęto dodawać do niego akompaniament basso continuo, na co wskazuje cyfrowanie dopisane do niektórych partii basu wokálnego.

Hymny Różyckiego nie tworzą cyklu liturgicznego, choć w większości ich teksty pochodzą z *brewiarza rzymskiego*. Przeznaczone są na rozmaite okazje: na Wielkanoc, Boże Ciało, na święta apostołów i innych świętych oraz Matki Bożej. Te ostatnie są typowe i charakterystyczne dla repertuaru kapeli rorantystów wawelskich, która śpiewała przecież w kaplicy pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny. Uwagę zwracają dwa nietypowe hymny ku czci świętych: Eryka (*Laudes ad laudes iungite*) i Botwida (*Gaude caelestis civitas*), których wspomnienia przypadają odpowiednio na 18 maja i 28 lipca. Znalazły one miejsce w repertuarze wawelskim w związku z uzyskaniem w 1616 r. przez króla Zygmunta III Wazę zgody Stolicy Apostolskiej na włączanie szwedzkich świętych do patronatu polskiego, co było uzasadnione faktem odejścia królestwa Szwecji od katolicyzmu. Pierwszy z utworów stanowi fragment anonimowej historii o św. Eryku powstałej w XIV w., natomiast drugi pochodzi z oficjum rymowanego autorstwa arcybiskupa Uppsali Birgera Gregorsona (zm. 1383).

W warstwie muzycznej wszystkie omawiane hymny wyróżniają się prostotą i zwięzłością opracowania, zapewniającą czytelność tekstu. Cechuje je podniosły charakter, uzyskany dzięki

wyrazistej deklamacji wszystkich głosów (faktura homorytmiczna lub homosylabiczna) i regularnej pulsacji trójdzielnej. Przeważa forma stroficzna, która ustępuje miejsca strukturom nieco bardziej zróżnicowanym w dwóch hymnach wielkanocnych i maryjnym *Omni die dic Mariae*. Owe nieskomplikowane utwory niosą ze sobą duży ładunek emocji, a niektóre ich melodie łatwo zapadają w pamięć słuchaczy.

Programme note

In the Polish Republic's history of musical culture, the 17th century is recorded as both a great and a dramatic period. The first half of the century ushered in the development of musical creativity and performance practises generated mainly through powerful patronage (particularly royal) and invigorated international artistic contacts (primarily with Italian states). The Swedish Deluge, together with other accompanying disasters which led to the country's downfall and depopulation, also affected the art of music. The country's best and most important music ensemble – the Royal Chapel – succumbed to temporary dispersal, never to return to its previous excellence following a resumption of activities in 1657.

Jacek Różycki, a composer born circa 1635, was fortunate enough to have embarked on his artistic career still in the heyday of the mentioned Chapel, which he joined as a boy soprano probably at the beginning of the 1640s. In all likelihood he initially studied with the Kapellmeister from Rome – the renowned composer and theorist – Marco Scacchi, and with the organist and distinguished composer, Bartłomiej Pękiel. Hence Różycki became familiar with the secrets of the contemporary musical language, fashioned on the Italian model. He most probably witnessed (or perhaps took part in) premieres of exceptional works – *drammi per musica* – produced in Warsaw and staged at the Royal Palace, as well as sacred and chamber music performed by the monarch's entourage. In time he became a fully-fledged member of the Royal Chapel and after the Swedish Deluge took over its directorship (he also held the post of royal secretary during the Sobieski reign). He remained in this post for many years, right up to his death probably in mid-1703. It is said that Różycki was Kapellmeister to four kings – John II Casimir Vasa, Michał Korybut Wiśniowiecki, John III Sobieski and August II Sas (under whose reign Różycki shared his post of Kapellmeister with Dresden Kapellmeister, Johann Christoph Schmidt). However, their interest in music (with the exception of the latter) was no match for the artistic enthusiasm of the earlier Vasa kings.

Today it is difficult to fully assess the role Różycki played in Polish musical life, just as it is impossible to determine the scale of his compositional achievements, due mainly to a lack of appropriate documentation from the era and particularly to the loss of musical and archive records that once belonged to the Royal Chapel for which he primarily composed. He was

not a composer recognised on a European scale, albeit well known in the Polish Republic despite not having his works published in print. Różycki's 25 works which survive in full or in part, represent a genre typical of a contemporary church repertoire and no doubt constitute only a small percentage of his entire output. Judging by an analysis of source material, the vast majority of these compositions was written no later than the 1670s, hence do not indicate Różycki's later, mature period of creativity. His compositional skills are characterised by the great variety in terms of formal structures, choice of techniques, settings or instrumentation, with his most original piece being the church concerto *Ave sanctissima Maria* (for soprano, solo violin and continuo) in the then unusual key of B major. The existence of around 30 sacred and instrumental works, marked in source materials with the composer's monogram „H.R.” (Hyacinthus = Jacek) is confirmed by annotations made in 17th-century musical inventories compiled by monastic communities. The existence of a more substantial secular output by Różycki is a matter of conjecture; however, we know for a fact that he wrote masses, vesper cycles as well as single vesper pieces, litanies, church concertos, hymns, and sonatas.

As royal Kapellmeister and composer, Różycki tried to advocate current musical tastes, by opting in his works for vocal-instrumental forces, namely writing in *stile moderno*. His preferred method was the use of concertato techniques as evidenced by the title of his partially surviving *Missa concerta[ta]* for four vocal parts (CATB), two violins and continuo as well as the term 'concerto' which he applied to his minor works. Against this background, fourteen of his compositions (including three of uncertain provenance) in *stile antico*, written to texts of twelve hymns and one sequence (*Verbum supernum prodiens*), intended for performance by a vocal ensemble of soprano, alto, tenor and bass (save for two hymns for alto, two tenors and bass), form an exceptional and contrasted group. These surviving works from the turn of the 17th century were created within the music community of Wawel Castle's royal cathedral and are presently housed in the Archives of the Krakow Cathedral Chapter. An exception is one of two copies of the hymn *Regina terrae* for CATB of unknown provenance, probably from the Łowicz collegiate, which presently exists only in the form of a copy produced by one of the first researchers into the works of Różycki, Adolf Chybiński. In 1938,

this musicologist also prepared the first edition of ten of the mentioned hymns, of which three survive incomplete (lacking parts for C or A) therefore a reconstruction of the missing parts was needed for the sake of current performance requirements.

An analysis of the Wawel manuscripts showed that Różycki's works were most probably compiled at the beginning of the 1680s. It cannot be excluded that they were commissioned for the needs of the Rorantist Vocal Ensemble founded by King Sigismund I the Old, which from 1543 until the second half of the 19th century sang during daily masses held in the Sigismund's Chapel as well as on special occasions in other parts of the cathedral. Różycki's hymns remained in the mentioned ensemble's repertoire well into the middle of the 18th century, as evidenced by manuscripts containing addenda and corrigenda as well as alterations. In the somewhat narrow confines of the Sigismund's Chapel, the four-part ensemble worked rather well; however, during the 18th century continuo accompaniment began to be added, as indicated by additional numbering in some of the vocal bass parts.

Różycki's hymns are not a liturgical cycle even though most of their texts are taken from the Roman Breviary. They are intended for various occasions: Easter, Corpus Christi, for feasts of the Apostles and other saints as well as the Mother of God. Those in honour of the latter are typical and characteristic of Wawel's Rorantist Ensemble, which after all sang in a chapel dedicated to the Assumption of the Blessed Virgin Mary. Worth noting are two atypical hymns in praise of Saint Eric (*Laudes ad laudes iungite*) and Saint Botwid (*Gaude caelestis civitas*) whose feast-days fall on 18 May and 28 July respectively. They became part of the Wawel repertoire when in 1616 King Sigismund III Vasa received permission from the Holy See to include the Swedish saints in the Polish communion of saints, justified by the Swedish kingdom's departure from the Catholic Church. The first of the works is based on a fragment taken from an anonymous 14th-century history of St Eric, while the second comes from a rhymed offertory written by Birger Gregorson, Archbishop of Uppsala (d. 1383).

In terms of their musical texture, all the hymns under discussion are marked by simplicity and brevity of settings, which provide textual clarity. They are marked by an exalted character, attained through clear declamation of all the voices (homorhythmic and isochronic) and regular triple time. They are mainly in strophic form, which gives way to a more contrasted form in the two Easter

and Marian hymns *Omni die dic Mariae*. These uncomplicated works are emotionally charged, and some of their melodies leave a lasting impression on the listener.

The background of the image is a dark, textured surface with a marbled pattern. The colors are primarily dark grey, black, and deep blue, with lighter, swirling veins of white and light blue. The texture appears organic and fluid, resembling natural stone or aged paper.

**Biogramy artystów
i teksty o zespołach
Biographies of artists
and ensembles**

Giovanni Antonini

dyrygent, kierownictwo artystyczne / conductor,
artistic direction of Il Giardino Armonico
Biogram artysty na s. / Biography on p. 18

Radek Baborák

róg / horn

zdecydowali się zrealizować swoje artystyczne plany i marzenia także w roli dyrygenta. Głównym mentorem Baboráka jest maestro Daniel Barenboim. Artysta asystował mu w West-Eastern Divan Orchestra, występując pod jego batutą jako solista oraz uczestnicząc w projektach kameralnych z Boulez Ensemble; pracował też jako wykładowca na berlińskiej uczelni Barenboim-Said Akademii.

Hornist and conductor, one of the most distinctive musical personalities on the international classical music scene. Since his solo debut in 1989, he has collaborated with many world orchestras (Berliner Philharmoniker, Münchner Philharmoniker, Mito Chamber Orchestra, Royal Philharmonic Orchestra, NHK Symphony Orchestra in Tokyo, etc.) and top conductors (Daniel Barenboim, Simon Rattle, Seiji Ozawa, James Levine, Neeme Järvi). His chamber music collaborations have included projects with Martha Argerich, András Schiff, Yefim Bronfman, Daniel Barenboim, Emmanuel Pahud, Sergei Nakariakov, and Richard Galliano.

After 8 years as a principal hornist of the Berliner Philharmoniker and enriched with a lot of experience in chamber music and solo performances, in 2008 he started to pursue a career as a conductor. This follows the tradition of conducting instrumentalists who decided to realise their artistic ideas and dreams in their own conducting production. Baborák's mentor and role model is mainly maestro Daniel Barenboim, to whom he assisted in the West-Eastern Divan Orchestra, performing solo under his direction, participating in the Boulez Ensemble chamber projects, and working as a professor at the Barenboim-Said Academy in Berlin.

fol. / photo: Lucie Čermáková

Waltornista i dyrygent, jedna z najbardziej wyróżniających się osobowości międzynarodowej sceny muzyki klasycznej. Od solowego debiutu w 1989 r. współpracował z wieloma czołowymi orkiestrami (Berliner Philharmoniker, Münchner Philharmoniker, Mito Chamber Orchestra, Royal Philharmonic Orchestra, NHK Symphony Orchestra z Tokio) i wybitnymi dyrygentami (Daniel Barenboim, Simon Rattle, Seiji Ozawa, James Levine, Neeme Järvi). Jako kameralista koncertował z takimi artystami, jak Martha Argerich, András Schiff, Yefim Bronfman, Daniel Barenboim, Emmanuel Pahud, Siergiej Nakariakov i Richard Galliano.

Po ośmiu latach pełnienia funkcji głównego waltornisty w Berliner Philharmoniker, występach solowych i z zespołami kameralnymi, w 2008 r. rozpoczął karierę dyrygentką. Wpisał się tym samym w tradycję dyrygujących instrumentalistów, którzy

fot. / photo: archiwum artysty / artist's archive

Henryk Böhm

baryton / baritone

Urodzony w Dreźnie artysta zaczął śpiewać w wieku dziewięciu lat w Dresdner Kreuzchor. Studiował w rodzinnym mieście w Hochschule für Musik Carl Maria von Weber, a następnie uczestniczył w kursach mistrzowskich prowadzonych przez Elisabeth Schwarzkopf, Petera Schreiera, Wernera Hollwega i Brigitte Fassbaender. W 1996 r. został laureatem I nagrody Internationale Robert-Schumann-Wettbewerb w Zwickau i II nagrody Bundeswettbewerb Gesang Berlin.

W swoim repertuarze ma takie role, jak Papageno w *Czarodziejskim flecie*, Figaro i Hrabia Almaviva w *Weselu Figara* oraz rola tytułowa w *Don Giovannim* Mozarta, Herold w *Lohengrinie* Wagnera, Oniegin w *Eugeniuszu Onieginie* Czajkowskiego, Eisenstein w *Zemście nietoperza* J. Straussa syna. Występował gościnnie w Oper Leipzig, Staatstheater Hannover, Staatstheater Darmstadt, Aalto-Musiktheater Essen, Oper Köln, Sali Koncertowej im. Piotra Czajkowskiego w Moskwie, Stadttheater Bremerhaven, Staatsoperette Dresden i na znanym austriackim festiwalu Seefestspiele Mörbisch.

Henryk Böhm jest bardzo ceniony jako solista koncertowy; śpiewał podczas Salzburger Festspiele, Dresdner Musikfestspiele, Midem Classique Cannes, Settimane Bach di Milano, Herbstlichen Musiktage Bad Urach, Festspiele Mecklenburg-Vorpommern, Bachfest Leipzig, Händel-Festspiele w Halle i Göttingen oraz Rheingau Musik Festival.

Artysta występuje ze Staatskapelle Dresden, Dresdner Philharmonie, Leipziger Bach-Collegium, Akademie für Alte Musik Berlin, Dresdner Kreuzchor, RIAS Kammerchor, Chor des Bayerischen Rundfunks i National Chorus of Korea. Regularnie współpracuje z takimi dyrygentami, jak Julia Jones, Friedrich Haider, Daniele Callegari, Philippe Auguin, Alexander Joel, Helmuth Rilling, Laurence Equilbey, Carl St. Clair i Hans-Christoph Rademann. Ostatnio odbył tournée koncertowe po USA, Szwecji, Szwajcarii, Francji, Izraelu, Włoszech, Hiszpanii i Korei Południowej.

Recitale pieśni są ważną częścią działalności artysty. Koncertuje z takimi pianistami, jak Phillip Moll, Justus Zeyen, Alexander Schmalcz, Hendrik Bräunlich i Pauliina Tukiainen.

Henryk Böhm jest pomysłodawcą i dyrektorem znanego cyklu koncertów „Das Lied in Dresden”.

W 2014 r. objął stanowisko profesora w Hochschule für Musik, Theater und Medien Hannover.

The German baritone Henryk Böhm was born in Dresden. He started singing at the age of nine at the Dresdner Kreuzchor and studied at the Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden and further in master classes with Elisabeth Schwarzkopf, Peter Schreier, Werner Hollweg, and Brigitte Fassbaender. He is winner of the 12th International Robert Schumann Competition in Zwickau and the Bundeswettbewerb Gesang Berlin in 1996.

His repertoire includes amongst others the roles of Papageno in Mozart's *Die Zauberflöte*, Figaro and Count Almaviva in *Le nozze di Figaro*, Don Giovanni in *Don Giovanni*, the King's Herald in Wagner's *Lohengrin*, Onegin in Tchaikovsky's *Eugene Onegin*, Eisenstein in *Die Fledermaus* by J. Strauss the Son, and many others. Guest performances have led him to the Oper Leipzig, Staatstheater Hannover, Staatstheater Darmstadt, Aalto-Musiktheater Essen and to the well-known Austrian festival Seefestspiele Mörbisch, Oper Köln, Tchaikovsky Concert Hall in Moscow, Stadttheater Bremerhaven, and the Staatsoperette Dresden.

Henryk Böhm is also much in demand as a concert soloist and appears with the Salzburg Festival, Dresdner Musikfestspiele, Midem Classique Cannes, Settimane Bach di Milano, Herbstlichen Musiktage Bad Urach, Festspiele Mecklenburg-Vorpommern, Bachfest Leipzig, Händel-Festspiele Halle and Göttingen, and the Rheingau Musik Festival.

Among others, Henryk Böhm has performed with ensembles such as the Staatskapelle Dresden, Dresdner Philharmonie, Leipziger Bach-Collegium, Akademie für Alte Musik Berlin, Dresdner Kreuzchor, RIAS Kammerchor, Chor des Bayerischen Rundfunks, and the National Chorus of Korea. He works regularly with conductors such as Julia Jones, Friedrich Haider, Daniele Callegari, Philippe Auguin, Alexander Joel, Helmuth Rilling, Laurence Equilbey, Carl St. Clair, and Hans-Christoph Rademann. Recently concert tours have taken Böhm to USA, Sweden, Switzerland, France, Israel, Italy, Spain, and South Korea.

Recitals are an important part of his musical life, and he gives concerts with pianists such as Phillip Moll, Justus Zeyen, Alexander Schmalcz, Hendrik Bräunlich, and Pauliina Tukiainen.

Henryk Böhm is founding director of the noted series of recitals 'Das Lied in Dresden'.

In 2014, he was appointed to a professorship at the Hochschule für Musik und Theater Hannover.

Chór NFM / NFM Choir

Zespół został założony w 2006 r. przez Andrzeja Kosendiaka. Od początku kieruje nim Agnieszka Franków-Żelazny. Chór szybko zdobył uznanie, wykonując zarówno repertuar a cappella, jak i duże formy oratoryjne, operowe i symfoniczne. Współpracował z tak znakomitymi dyrygentami, jak Giovanni Antonini, Bob Chilcott, Iván Fischer, Jacek Kasprzyk, Stephen Layton, James MacMillan, Paul McCreech czy Krzysztof Penderecki. Wystąpił na ponad 300 koncertach, m.in. w Barbican Centre i Royal Albert Hall w Londynie, Gewandhausie w Lipsku, Philharmonie de Paris i Salle Pleyel w Paryżu.

Chór był wielokrotnie zapraszany na międzynarodowe festiwale, takie jak BBC Proms, International Ankara Music Festival, Gent Festival van Vlaanderen, Gstaad Menuhin Festival & Academy, Klarafestival, Serenade! Choral Festival czy Warszawska Jesień. Nawiązał współpracę m.in. z Budapest Festival Orchestra, Gabrieli Consort & Players, Il Giardino Armonico i NOSPR.

Ważną częścią dyskografii Chóru NFM jest seria nagrań pod dyktando Paula McCreecha (wyd. Winged Lion) uhonorowanych prestiżowymi nagrodami: BBC Music Magazine Award 2012 w kategorii „Technical Excellence” (*Grande Messe des Morts* Berlioza), Diapason d'Or 2013 (*Elias Mendelssohna*), BBC Music Magazine Award 2014 w kategorii „Choral Award” (*War Requiem* Brittena). Utwory a cappella w wykonaniu zespołu zostały zarejestrowane na płycie z muzyką Boba Chilcotta *The Seeds of Stars* (2012) oraz na trzech płytach z polską muzyką chóralną: *Słowa dźwiękiem malowane* (2012), *Miłość na ludowo* (2014) i *De profundis* (2016); ostatnia z nich otrzymała Fryderyka 2017 w kategorii „Album roku – muzyka chóralna, oratoryjna i operowa”. W marcu 2017 r. premierę miał album z *Porami roku* Haydna, nagrany z udziałem Chóru NFM i pod batutą Paula McCreecha, w 2018 r. ukazała się płyta *Ubi caritas*, premierowe nagranie oryginalnej wersji *Widm* Moniuszki (Fryderyk 2019 w kategorii „Album roku – muzyka chóralna, oratoryjna i opero-

wa”) oraz *IX Symfonia* Beethovena, zarejestrowana pod dyktando Giovanniego Antoniniego. W 2019 r. wydano, nagrany pod batutą Andrzeja Kosendiaka, album z dziełami Marcina Józefa Żebrowskiego, który otrzymał nominację do Fryderyka 2020 w kategorii „Album roku – muzyka oratoryjna i operowa”.

The NFM Choir was formed in 2006 by Andrzej Kosendiak, and has been under the direction of Agnieszka Franków-Żelazny since the beginning. The ensemble has quickly earned a strong reputation for its work in several genres, performing a cappella works as well as large-scale oratorios, opera and symphonic compositions. The choir has worked with such renowned conductors as Giovanni Antonini, Bob Chilcott, Iván Fischer, Jacek Kasprzyk, Stephen Layton, James MacMillan, Paul McCreech, and Krzysztof Penderecki. They have performed more than 300 concerts, among others, at the Barbican Centre and Royal Albert Hall in London, the Gewandhaus in Leipzig, and the Philharmonie de Paris and Salle Pleyel in Paris.

The NFM Choir has frequently been invited to perform at international festivals such as the BBC Proms, International Ankara Music Festival, Gent Festival van Vlaanderen, Gstaad Menuhin Festival & Academy, Klarafestival, Serenade! Choral Festival, and Warsaw Autumn. The ensemble has worked with, among others, Budapest Festival Orchestra, Gabrieli Consort & Players, Il Giardino Armonico, and the Polish National Radio Symphony Orchestra (NOSPR).

An important part of the NFM Choir's discography is a series of recordings with Paul McCreech released on his Winged Lion label and awarded prestigious awards: BBC Music Magazine Award 2012 in the Technical Excellence category (Berlioz's *Grande Messe des Morts*), Diapason d'Or 2013 (Mendelssohn's *Elijah*), BBC Music Magazine Choral Award 2014 (Britten's *War*

fot. / photo: Łukasz Rajchert

Requiem). A cappella works performed by the NFM Choir feature on a disc with music by Bob Chilcott *The Seeds of Stars* (2012) and on three discs with Polish choral music: *Words Painted with Sounds* (2012), *Folk Love* (2014), and *De profundis* (2016); the latter won Fryderyk Award 2017 in the Album of the Year – Choral Music, Oratorio and Opera category. March 2017 saw the premiere of the album with *The Seasons* by Haydn, recorded with the participation of the NFM Choir under the baton of Paul McCreesh. 2018 saw the release of the *Ubi caritas* album, the premiere recording of the original version of *Phantoms* by Moniuszko (Fryderyk 2019 in the Album of the Year – Choral Music, Oratorio and Opera category) and Beethoven's Symphony No. 9, recorded with Giovanni Antonini. In 2019, an album recorded under the baton of Andrzej Kosendiak with works by Marcin Józef Żebrowski was released and later nominated for Fryderyk 2020 in the Album of the Year – Oratorio and Opera Music category.

Chór NFM / NFM Choir:

Paulina Boreczko-Wilczyńska, Małgorzata Ciężka-Kątnik, Natalia Kiczynska, Natalia Koza, Patrycja Kujawa, Monika Michaliszyn, Agnieszka Niezgoda, Joanna Palac, Agnieszka Ryman, Aleksandra Turalska, Violetta Wysocka-Marciniak – **soprany / sopranos**

Bianka Maxim, Marta Mączewska, Aleksandra Michniewicz, Ewelina Nawrocka, Agata Ranz, Joanna Rot, Aleksandra Sosna, Ewelina Wojewoda, Ewa Wojtowicz, Magdalena Wolska – **alty / altos**

Jakub Bieszczad, Marcin Belcyz, Marek Belko, Adam Cieślak, Marcin Czapka, Krzysztof Domański, Andrzej Górniak, Jarosław Kawatko, Łukasz Wilda, Marcin Winnicki, Paweł Zdebski – **tenory / tenors**

Maciej Adamczyk, Jerzy Butryn, Filip Chudzicki, Dawid Dubec, Marek Fras, Paweł Jan Frasz, Marek Paśko, Jan Pieter, Michał Pytlewski, Piotr Woroniecki – **basy / basses**

Dresdner Kammerchor

Jeden z czołowych chórów w Niemczech. Od momentu założenia w 1985 r. przez Hansa-Christopha Rademanna ugruntował swoją pozycję na niemieckiej i europejskiej scenie muzycznej. Dzięki takim inicjatywom jak nagranie po raz pierwszy dzieł wszystkich Heinricha Schütza (2009–2019) oraz ciągłemu zaangażowaniu w badania i popularyzację dziedzictwa muzycznego środkowych Niemiec chór pomaga kształtować tożsamość kulturową tego regionu, jak też działa na arenie międzynarodowej jako ambasador Drezna i Saksonii. We współpracy z Dresdner Barockorchester i innymi partnerami muzycznymi odkryto, wykonano i zarejestrowano wiele utworów. Nagrania kompozycji Heinricha Schütza, Johanna Adolfa Hassego, Johanna Davida Heinichena i Jana Dismasa Zelenki zostały uhonorowane licznymi nagrodami, w tym Preis der deutschen Schallplattenkritik 2016.

Obok oratoriów i dzieł sakralnych mistrzów baroku, takich jak Bach, Telemann i Händel, wokalnie-instrumentalny repertuar epoki klasycznej i romantycznej od Mozarta przez Mendelssohna po Brahmsa stanowi kolejny ważny przedmiot zainteresowań zespołu. Dresdner Kammerchor jest znany z wykonywania wymagającej wysokich umiejętności literatury a cappella XIX i XX w., m.in. Maxa Regera, Alfreda Schnitkego, Ernsta Křenka, Oliviera Messiaena i Hermana Berlińskiego.

Chór specjalizuje się również w muzyce współczesnej. Znajduje to odzwierciedlenie w licznych premierach, pierwszych wykonaniach i zamówieniach nowych utworów dokonywanych przez zespół. W 2009 r. Hans-Christoph Rademann i Dresdner Kammerchor zainicjowali Dresdner Chorwerkstatt für Neue Musik, który miał swoją czwartą edycję w 2018 r. Za działalność w dziedzinie muzyki współczesnej chór został wyróżniony Ernst von Siemens Musikpreis.

Dresdner Kammerchor zyskał szerokie uznanie podczas licznych koncertów w Europie, jak też w USA, Afryce Południowej, Indiach, Chinach, Meksyku i na Tajwanie. Regularnie jest zapraszany

na renomowane festiwale muzyczne, takie jak Rheingau Musik Festival, Festival Oude Muziek Utrecht, Bachwoche Ansbach, a także Händel-Festspiele w Halle i Göttingen. Częsta współpraca z czołowymi orkiestrami i dyrygentami z Niemiec i zagranicy dowodzi wysokiej pozycji tego zespołu. Do najbardziej znanych należą dyrygenci tej miary, co René Jacobs, Roger Norrington, Ādám Fischer, Reinhard Goebel, Riccardo Chailly, Herbert Blomstedt, Jos van Immerseel, jak też zespoły: Staatskapelle Dresden, Gewandhausorchester Leipzig, Orchestra of the Age of Enlightenment, Concerto Köln, Akademie für Alte Musik Berlin, Wrocławska Orkiestra Barokowa i Anima Eterna Brugge.

Dresdner Kammerchor nie zapomina o własnych korzeniach, stale współpracując z Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden.

One of the leading choirs in Germany. Since its foundation in 1985 by Hans-Christoph Rademann, it has become firmly established on the German and European musical scene. With initiatives such as the first complete recording of Heinrich Schütz (2009–2019) and a continuing interest in researching and promoting the musical legacy of central Germany, the choir helps shape the cultural identity of this region, working internationally as an ambassador for Dresden and Saxony. In collaboration with the Dresdner Barockorchester and other musical partners, numerous works have been rediscovered, performed and recorded. Recordings of works by Heinrich Schütz, Johann Adolf Hasse, Johann David Heinichen, and Jan Dismas Zelenka have been honoured with numerous prizes including the German Record Critics' Award of the Year 2016.

Alongside the oratorios and sacred works of Baroque masters such as Bach, Telemann and Handel, the choral-symphonic repertoire of the Classical and Romantic periods from Mozart via Men-

fot. / photo: Stephan Floss

delsson to Brahms forms another main focus of the choir's work. The Dresdner Kammerchor is also renowned for the performance of challenging a cappella literature from the 19th and 20th centuries by composers such as Max Reger, Alfred Schnittke, Ernst Křenek, Olivier Messiaen, and Herman Berlinski.

The choir specializes in modern and contemporary music. This is reflected in numerous premieres, first performances, and new works commissioned by the choir. In 2009, Hans-Christoph Rademann and the Dresdner Kammerchor initiated the first Dresdner Chorwerkstatt für Neue Musik (Dresden Choir Workshop for Contemporary Music), which had its fourth edition in 2018. The choir was awarded the Ernst von Siemens Music Prize for its services to contemporary music.

The Dresdner Kammerchor has received broad acclaim on its numerous concert trips in and outside Europe, i.e. USA, South Africa, India, China, Taiwan, and Mexico. The choir also receives regular invitations to international music festivals of great reputation like the Rheingau Musik Festival, Utrecht Early Music Festival, Bachwoche Ansbach as well as Händel-Festspiele Halle and Göttingen. Frequent collaborations with renowned orchestras and conductors from Germany and abroad underscore the reputation of the choir. Among the most famous are the conductors René Jacobs, Roger Norrington, Ádám Fischer, Reinhard Goebel, Riccardo Chailly, Herbert Blomstedt, Jos van Immerseel and the ensembles Staatskapelle Dresden, Gewandhausorchester Leipzig, the Orchestra of the Age of Enlightenment, Concerto

Köln, Akademie für Alte Musik Berlin, Wrocław Baroque Orchestra, and Anima Eterna Brugge.

The Dresdner Kammerchor stays in touch with its roots through a cooperation with the Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden.

Dresdner Kammerchor:

Sandra Bernhardt, Viola Michalski, Bo-Kyoung Seo, Nicola Zöllner, TBA – **soprany / sopranos**

Nanora Büttiker, Anne Hartmann, Jaro Kirchgessner, Anna-Maria Tietze – **alty / altos**

Markus Klose, Carl Rowek, TBA – **tenory / tenors**

Raphael Hering, Georg Preißler, TBA – **basy / basses**

fot. / photo: Aleksandra Ferfecka

Wanda Franek

mezzosopran / mezzo-soprano

Ukończyła Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie Jadwigi Rappé. W latach 2013–2015 uczestniczyła w Akademii Operowej przy Teatrze Wielkim – Operze Narodowej. Na deskach tego teatru pojawiła się w roli Doroty w operze *Cud albo Krakowiaki i Górale* Stefania, Starej niewiasty w *Strasznym dworze* Moniuszki w reżyserii Davida Pountneya pod dyktando Andriya Yurkevicha, a także w rolach Arete i Ksieni w premierowej inscenizacji opery *Eros i Psyche* Różyckiego.

Artystka ma na swoim koncie występy w partii Pani Quickly u boku Bryna Terfela w koncertowej wersji *Falstaffa* Verdiego w Royal Liverpool Philharmonic pod batutą Kiriłła Petrenki, Mercedes w *Carmen* Bizeta oraz Suzuki w *Madamie Butterfly* w Operze na Zamku w Szczecinie, Loli w *Rycerskości wieśniaczej* Mascagniego podczas koncertu inauguracyjnego XIX Festiwal Sztuki Wokalnej im. Ady Sari w Nowym Sączu, Smetona w *Annie Bolenie* Donizettiego i Urszuli w *Beacie* Moniuszki w Operze Krakowskiej, Myrtale w *Thais* Masseneta oraz Staruszki w *Kandydzie* Bernsteina na deskach Opery Bałtyckiej w Gdańsku, jak również Jadwigi w *Strasznym dworze* w Teatrze Wielkim w Łodzi.

Wanda Franek znana jest także z występów w repertuarze oratoryjnym. Nagranie *Luctus Mariae* P. Łukaszewskiego i *Stabat Mater* Pergolesiego z jej udziałem zostało wyróżnione nagrodą fonograficzną Fryderyk 2019 w kategorii „Album roku – muzyka kameralna”.

She graduated from the Fryderyk Chopin University of Music in Warsaw in the class of Jadwiga Rappé. From 2013–2015, she was a student at the Opera Academy at the Teatr Wielki – Polish National Opera in Warsaw. On this stage, she has appeared in the roles of Dorota in the opera *Cud albo Krakowiaki i Górale* by Stefani, as Old Woman in Moniuszko's *The Haunted Manor* directed by David Pountney under the musical direction of Andriy Yurkevich, as well as in the roles of Arete and Ksieni in the premiere production of Różycki's *Eros and Psyche*.

Wanda Franek has appeared in the roles of Mrs Quickly alongside Bryn Terfel in the concert version of Verdi's *Falstaff* at the Royal Liverpool Philharmonic under the baton of Kirill Petrenko, Mercedes in Bizet's *Carmen* and Suzuki in Puccini's *Madama Butterfly* at the Castle Opera in Szczecin, Lola in Mascagni's *Cavalleria rusticana* during the inauguration of the 19th Ada Sari Vocal Artistry Festival in Nowy Sącz, Smeton in Donizetti's *Anna Bolena* and Urszula in *Beata* by Moniuszko at the Krakow Opera, Myrtale in Massenet's *Thais* and Old Woman in Bernstein's *Candid* for the Baltic Opera in Gdańsk, as well as Jadwiga in *The Haunted Manor* at the Grand Theatre in Łódź.

Wanda Franek is known for her performances of oratorio repertoire. The recording of *Luctus Mariae* by P. Łukaszewski and *Stabat Mater* by Pergolesi with her participation was won a Fryderyk 2019 Award in the Album of the Year – Chamber Music category.

Agnieszka Franków-Żelazny

kierownictwo artystyczne Chóru NFM
artistic direction of NFM Choir

Absolwentka Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu. W 2006 r. ukończyła Podyplomowe Studia Chórmistrzowskie w Akademii Muzycznej w Bydgoszczy, a w 2014 – Akademię Liderów Kultury na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie.

W 1999 r. założyła chór „Con Amore” przy Zespole Szkół nr 1 we Wrocławiu. Pełniła też funkcje dyrygenta i kierownika artystycznego Akademickiego Chóru Politechniki Wrocławskiej. W 2000 r. założyła Kameralny Chór Akademii Medycznej (obecnie Chór Medici Cantantes Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu). Od 2006 r. jest dyrektorem artystycznym Chóru NFM. Od stycznia do lipca 2013 r. była opiekunem artystycznym Chóru Polskiego Radia, który reaktywowała i wprowadziła na powrót na polską scenę muzyczną.

Występowała jako dyrygent lub chórmistrz gościnny takich zespołów, jak Gabrieli Consort, NFM Filharmonia Wrocławska, NFM Orkiestra Leopoldinum, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Sudeckiej, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Opolskiej, Chór Filharmonii Śląskiej, Chor der Bamberger Symphoniker, Schleswig-Holstein Festival Chor, Chór Teatru Wielkiego w Poznaniu, Kaunas State Choir czy Coral Juvenil do Guri. Jest pomysłodawczynią i dyrektorem artystycznym Polskiego Narodowego Chóru Młodzieżowego. W 2015 r. objęła funkcję dyrektora programowego projektu Akademia Chóralna.

Agnieszka Franków-Żelazny uzyskała stopień doktora habilitowanego. Obecnie prowadzi klasę dyrygentury chóralnej oraz Chór im. Stanisława Krukowskiego w Akademii Muzycznej we Wrocławiu. Często jest zapraszana jako konsultant wokalny do prowadzenia warsztatów dla chórmistrzów oraz zespołów chóralnych.

Artystka w swoim dorobku ma 18 płyt oraz ponad 70 nagród indywidualnych i zespołowych, odznakę honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej” (2008), Wrocławską Nagrodę Muzyczną (2010), Nagrodę Internautów w konkursie Człowiek Roku 2011,

fot. / photo: Łukasz Rajchert

Nagrode „Iuvenes Wratislaviae” Polskiej Akademii Nauk (2012), Brązowy Medal „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis” (2014), a także Fryderyka 2017.

Wystąpiła w 19 krajach Europy, w Stanach Zjednoczonych, Izraelu i Brazylii. Przedstawiła ponad 1000 utworów chóralnych oraz ponad 250 wokalnoinstrumentalnych. W latach 2013–2016 pełniła funkcję kuratora priorytetu „Muzyka” Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016.

She graduated from Wrocław University and the Karol Lipiński Academy of Music in Wrocław. In 2006, she completed her postgraduate studies in choral conducting at the Academy of Music in Bydgoszcz, and in 2014 – the Cultural Leadership Academy at the University of Economics in Krakow.

In 1999, she founded the ‘Con Amore’ Choir of School Complex No. 1 in Wrocław. At the same time, she was conductor and artistic manager of the Wrocław University of Technology Choir. In 2000, she founded the Medical University Chamber Choir (now Medici Cantantes Choir of Wrocław Medical University). Since 2006, she has been artistic director of the NFM Choir. From January to July 2013, she was artistic supervisor of the Polish Radio Choir, helping to re-establish the ensemble and reintroduce it to Poland’s musical scene.

She has appeared as guest conductor and choirmaster with: Gabrieli Consort, NFM Wrocław Philharmonic, NFM Leopoldinum Orchestra, Sudeten Philharmonic Orchestra, Opole Philharmonic Symphony Orchestra, Silesian Philharmonic Choir, Chor der Bamberger Symphoniker, Schleswig-Holstein Festival Chor, Poznań Grand Theatre Choir, Kaunas State Choir, and Coral Juvenil do Guri. Her idea to create the Polish National Youth Choir came to fruition in 2013, and she has been its artistic director ever since. Since January 2015, she is programme director of the Choral Academy project.

Agnieszka Franków-Żelazny obtained a post-doctoral degree in the arts. At present, she teaches choral conducting and runs the Stanisław Krukowski Choir at the Academy of Music in Wrocław. As a singer and choirmaster, she is often invited to run workshops for choirmasters and choral ensembles.

She has 18 CDs and over 70 individual and group awards to her credit, the Badge of Honour ‘for Merit to Polish Culture’ (2008), Wrocław Music Prize (2010), Award of the Web Surfers in the competition Personality of the Year 2011, ‘Iuvenes Wratislaviae’ Award of the Polish Academy of Sciences (2012), the Bronze Medal for Merit to Culture ‘Gloria Artis’ (2014), and Fryderyk 2017.

She has performed in 19 European countries and also in the United States, Israel, and Brazil, as well as conducting over 1000 choral works and 250 vocal-instrumental works. From 2013–2016, she was Curator of Music for the European Capital of Culture Wrocław 2016.

Il Giardino Armonico

Założony w 1985 r. i prowadzony przez Giovanniego Antoniniego, jest uznawany za jeden z wiodących zespołów muzyki dawnej na świecie. Jego repertuar stanowią przede wszystkim dzieła XVII i XVIII w. Jest ceniony zarówno za swoje wykonania koncertowe, jak i operowe, m.in. takich dzieł, jak *Orfeusz* Monteverdiego, *Ottone in Villa* Vivaldiego, *Agrypina*, *Il trionfo del Tempo e del Disinganno*, *La resurrezione* i *Juliusz Cezar* Händla (przedstawienia z Cecilią Bartoli podczas Salzburger Festspiele Pflingsten i Salzburger Festspiele w 2012 r.).

Przez wiele lat zespół miał kontrakt na wyłączność z wytwórnią Teldec i zdobył w tym czasie szereg nagród za nagrania utworów Vivaldiego i innych kompozytorów XVIII w. Współpracował z Cecilią Bartoli przy kilku znakomicie przyjętych albumach, takich jak *Vivaldi Album* (Decca, 2000 – Nagroda Grammy), *Sacrificium* (Decca, 2009 – Platynowa Płyta i Grammy) czy *Farinelli* (Decca, 2019). Dla wytwórni Decca/L'Oiseau-Lyre nagrał cieszące się uznaniem krytyki płyty: *Handel – Concerti grossi op. 6*, *Il Pianto di Maria* z Bernardą Fink; następnie pod szyldem wytwórni Decca ukazały się dwa albumy z Julią Lezhnevą (*Alleluia*, 2013; *Handel in Italy*, 2015). W koprodukcji z NFM we Wrocławiu zespół wydał krążek *Serpent & Fire* z Anną Prohaską (Alpha Classics, 2016), nagrodzony International Classical Music Award w kategorii „Baroque Vocal” w 2017 r., oraz *La Morte della Ragione* w 2019 r., za który otrzymał Diapason d'Or i Choc de Classica. Płytę *Telemann* wyróżniono Diapason d'Or de l'année i Echo Klassik w 2017 r. Nowy album *Vivaldi: Concerti per flauto* został wydany w marcu 2020 r. (Diapason d'Or). Ponownie dla Alpha Classics zespół zarejestruje wraz z Patricią Kopatchinską płytę poświęconą Vivaldiemu i wybranym włoskim kompozytorom współczesnym.

Il Giardino Armonico bierze udział w projekcie Haydn2032, w ramach którego nagrywa komplet symfonii Haydna (Alpha Classic) i daje serię koncertów tematycznych w całej Europie.

W 2015 r. wydano płytę *La Passione*, która zdobyła Echo Klassik, a kolejna – *Il Filosofo* – otrzymała tytuł Choc de l'année magazynu „Classica”. Album *Solo e Pensoso* ukazał się w 2016 r., natomiast *Il Distratto* zdobył Gramophone Award 2017. Ósmy album serii, *La Roxolana*, został opublikowany w styczniu 2020 r.

Founded in 1985 and conducted by Giovanni Antonini, Il Giardino Armonico has been established as one of the world's leading period instrument ensembles. Its repertoire focuses on the 17th and 18th century. It has received high acclaim for both concerts and opera productions, like Monteverdi's *L'Orfeo*, Vivaldi's *Ottone in Villa*, Handel's *Agrippina*, *Il trionfo del Tempo e del Disinganno*, *La resurrezione* and *Giulio Cesare in Egitto* with Cecilia Bartoli during the Salzburg Whitsun and Summer Festival 2012.

For many years it has been an exclusive ensemble of Teldec Classics, achieving major awards for the recording of works by Vivaldi and other 18th-century composers. It cooperated with Cecilia Bartoli for several successful volumes like *Vivaldi Album* (Decca, 2000 – Grammy Award), *Sacrificium* (Decca, 2009 – Platinum Album and Grammy), *Farinelli* (Decca, 2019). With Decca/L'Oiseau-Lyre the ensemble released acclaimed albums as *Handel Concerti Grossi, op. 6*, *Il Pianto di Maria* with Bernarda Fink; later two albums with Julia Lezhneva on Decca (*Alleluia* in 2013 and *Handel in Italy* in 2015). In co-production with NFM in Wrocław, the ensemble published *Serpent & Fire* with Anna Prohaska (Alpha Classics, 2016) winning the International Classical Music Award in the 'Baroque Vocal' category in 2017 and *La Morte della Ragione* in 2019 winning the Diapason d'Or and Choc de Classica. The *Telemann* album won the Diapason d'Or de l'année and the Echo Klassik in 2017. A new Vivaldi Album *Concerti per flauto* was published in March 2020, awarded with the Diapason d'Or. Again on Alpha Classics the ensemble will publish with Patricia

fot. / photo: Łukasz Rajchert

Kopatchinskaja a volume focused both on Vivaldi and selected Italian contemporary composers.

Il Giardino Armonico is part of the project Haydn2032 for the recording of the complete Haydn Symphonies (Alpha Classic) and a series of thematic concerts across Europe. In 2015 *La Passione* won the Echo Klassik while *Il Filosofo* has been 'Choc of the year' by Classica. *Solo e Pensoso* was released in 2016 and *Il Distratto* won the Gramophone Award in 2017. The 8th volume, *La Roxolana*, was published in January 2020.

Il Giardino Armonico:

Giovanni Antonini – **dyrygent** / conductor

Stefano Barneschi*, Fabrizio Haim Cipriani, Ayako Matsunaga, Liana Mosca – **I skrzypce** / 1st violins

Marco Bianchi*, Angelo Calvo, Francesco Colletti, Carlo Lazzaroni – **II skrzypce** / 2nd violins

Renato Burchese*, Maria Cristina Vasi – **altówki** / violas

Paolo Beschi*, Elena Russo – **wiolonczele** / cellos

Stefan Preyer – **kontrabas** / double bass

Michele Pasotti – **teorba** / theorbo

Riccardo Doni – **klawesyn** / harpsichord

* pierwszy głos / principals

www.ilgiardinoarmonico.com

Michael Käppler

przygotowanie Dresdner Kammerchor / chorus
master of the Dresdner Kammerchor

Czystość brzmienia i radość z tworzenia muzyki – to główne cele przyświecające Michaelowi Käpplerowi w jego pracy dyrygenckiej i pedagogicznej. Artysta stara się także inspirować innych i przełamywać bariery pomiędzy profesjonalistami a amatorami, m.in. w projekcie Konzert Werkstatt Dresden, którego jest pomysłodawcą i dyrektorem artystycznym.

Związany bliską współpracą z Dresdner Kammerchor jako asystent dyrygenta, regularnie prowadzi również inne chóry, takie jak Kammerchor Wernigerode czy Thüringischer Akademischer Singkreis, oraz uznane zespoły instrumentalne, m.in. Dresdner Barockorchester i Batzdorfer Hofkapelle. Jako dyrygent chórалny współpracował m.in. z Reinhardem Goeblem i Trevorem Pinnockiem. Koncertował na Islandii, w Armenii i innych krajach Europy.

Michael Käppler pracuje jako asystent na Universität Erfurt – wykłada dyrygenturę chórалną i prowadzi uniwersytecki chór kameralny; współpracuje także z Hochschule für Kirchenmusik Dresden. Jest muzykiem w Martin-Luther-Kirche w Dreźnie. Dyrygentury chórалnej (którą ukończył z wyróżnieniem), muzyki kościelnej oraz improwizacji organowej uczył się m.in. u Christfrieda Brödel, którego podejście do muzyki miało na niego znaczący wpływ, i Hansa-Christopha Rademanna.

Clarity and joy in music-making – those are the main goals that Michael Käppler strives for in equal parts in his work as a conductor and educator. He aims to inspire people and to break down the barriers between professionals and laypeople with projects such as the Konzert Werkstatt Dresden as its founder and artistic director.

Michael Käppler has close ties to the Dresdner Kammerchor as assistant conductor; in addition, he regularly works with choirs such as the Kammerchor Wernigerode and the Thüringischer Akademischer Singkreis as well as renowned ensembles such as the Dresdner Barockorchester and the Batzdorfer Hofkapelle.

fot. / photo: HL Boehme

Ernst Kovacic

dyrygent / conductor

As choral conductor, he partners with conductors like Reinhard Goebel and Trevor Pinnock. Concert tours have taken him to Iceland, Armenia and other European countries.

Michael Käppler is an artistic associate for choral conducting at the University of Erfurt and conducts the university's chamber choir. As part of a teaching assignment for choral conducting he also works with students at the Dresden College for Church Music. He is a church musician at the Martin Luther Church in Dresden. His teachers in the subjects choral conducting (which he graduated with honours in his concert exam), church music, and organ improvisation were, among others, Christfried Brödel, whose approach to music has had a lasting influence on him, and Hans-Christoph Rademann.

Andrzej Kosendiak

dyrygent, kierownictwo artystyczne / conductor,
artistic direction of Wrocław Baroque Ensemble
Biogram artysty na s. / Biography on p. 14

Skrzypek, dyrygent, pedagog i kurator. Wiedeń, a w nim inspirujące napięcie między tradycją i nowoczesnością stanowiło dla artysty muzyczne tło, kiedy dorastał i kształtował swoje spojrzenie na formę, dźwięk i interpretację.

Wielu kompozytorów – m.in. Ernst Křenek, Friedrich Cerha, HK Gruber, Kurt Schwertsik, Robin Holloway, Nigel Osborne, Iván Erőd, Georg Friedrich Haas, Beat Furrer, Michael Jarrell, Django Bates, Hector Parra, Kaija Saariaho, Magnus Lindberg i Agata Zubel – komponuje swoje utwory dla Ernsta Kovacica.

Jako skrzypek występował z czołowymi orkiestrami i dyrygentami w Europie, Azji, Afryce, Ameryce i Australii. Brał udział m.in. w festiwalach w Salzburgu, Wiedniu, Berlinie, Rawennie, Edynburgu, Londynie (BBC Proms), Oslo (Ultima), Grazu (Styriarte) i Warszawie (Wielkanocny Festiwal Ludwiga van Beethovena, Warszawska Jesień).

Jako solista i dyrygent współpracuje z wieloma orkiestrami kameralnymi. Koncertował m.in. ze Scottish Chamber Orchestra, Irish Chamber Orchestra, English Chamber Orchestra, Royal Northern Sinfonia, Britten Sinfonia, Stuttgarter Kammerorchester, Saint Paul Chamber Orchestra, Norwegian Chamber Orchestra, Klangforum Wien, Ensemble Modern, Deutsche Kammerphilharmonie Bremen i Camerata Salzburg.

W latach 1996–1998 był głównym dyrygentem Wiener KammerOrchester. W latach 2007–2014 pełnił funkcję dyrektora artystycznego NFM Orkiestry Leopoldinum. Z zespołem tym nadal prowadzi coroczny Leo Festiwal we Wrocławiu.

Od 2008 r. Ernst Kovacic jest członkiem Zebra Trio, wraz z Anssim Karttunenem i Stevenem Dannem. Prowadzi kursy mistrzowskie i seminaria w całej Europie, jak też w USA i Kanadzie. Jest dyrektorem festiwalu muzyki współczesnej Brücken w Styrii (Austria), konsultantem cyklu koncertów „Classic_muerz” i prezen-terem serii programów radia ORF „Ernst Kovacics Entdeckungen” (Odkrycia Kovacica).

Violinist, conductor, teacher, and curator. Vienna with its creative tensions between tradition and innovation provided the musical background in which Ernst Kovacic grew up and developed his visions of form, sound and interpretation.

Many composers like Ernst Křenek, Friedrich Cerha, HK Gruber, Kurt Schwertsik, Robin Holloway, Nigel Osborne, Iván Erőd, Georg Friedrich Haas, Beat Furrer, Michael Jarrell, Django Bates, Hèctor Parra, Kaija Saariaho, Magnus Lindberg, Agata Zubel, etc. have written for Ernst Kovacic.

As a violinist he has appeared with leading orchestras and conductors in Europe, Asia, Africa, America, and Australia. He has taken part in the festivals of Salzburg, Vienna, Berlin, Ravenna, Edinburgh, London (BBC Proms), Oslo (Ultima), Graz (Styriarte), Warsaw (Ludwig van Beethoven Easter Festival, Warsaw Autumn), etc.

As a directing soloist and conductor, Ernst Kovacic cooperates with many chamber orchestras. Amongst others he has played with the Scottish, Irish and English Chamber Orchestras, Royal Northern Sinfonia, Britten Sinfonia, Stuttgart Chamber Orchestra, Saint Paul Chamber Orchestra, Norwegian Chamber Orchestra, Klangforum Wien, Ensemble Modern, Deutsche Kammerphilharmonie Bremen, and Camerata Salzburg.

From 1996–1998, he was chief conductor of the Vienna Chamber Orchestra. From 2007–2014, he was artistic director of NFM Leopoldinum Orchestra in Wrocław, Poland. With this orchestra he is still running the yearly Leo Festival in Wrocław.

Since 2008, Kovacic has been a member of the Zebra Trio with Anssi Karttunen and Steven Dann. He gives master classes and seminars all over Europe, in America, and Canada. He is director of the music festival Brücken in Styria (Austria), consultant of the 'Classic_muerz' concert series and presenter of the ORF radio series 'Ernst Kovacics Entdeckungen'.

fot. / photo: Łukasz Rajchert

fot. / photo: Jacek Poremba

Karol Kozłowski

tenor

Absolwent Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku oraz warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. Laureat II nagrody Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. Hariclei Darclée (Rumunia, 2005). W 2013 r. otrzymał nominację do Paszportu „Polityki” w kategorii „Muzyka poważna”.

W latach 2007–2009 był solistą Opery Wrocławskiej, w której zadebiutował jako Alfred w *Zemście nietoperza* J. Straussa syna i gdzie śpiewał również w *Czarodziejskim flecie* Mozarta, *Cybuliku sewilskim* Rossiniego, *Otellu* Verdiego, *Raju utraconym* Pendereckiego i w *Królu Rogerze* Szymanowskiego. Występował na scenach m.in. Łódzkiej Opery Narodowej w Rydze (*Cybulik sewilski*), Staatstheater am Gärtnerplatz w Monachium (*Włoszka w Algierze* Rossiniego), Opery w Kijowie (*Król Roger*), Teatru Narodowego w Brnie (Ferrando w *Così fan tutte* Mozarta) oraz Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie, gdzie pojawił się m.in. w *Lukrecji Borgii* Donizettiego, *Borysie Godunowie* Musorgskiego, *Elektrze* R. Straussa, *Katii Kabanowej* Janáčka, *Królu Rogerze*, *Strasznym dworze* Moniuszki, *Madamie Butterfly* i *Manon Lescaut* Pucciniego oraz w *Diabłach z Loudun* Pendereckiego.

Jest cenionym interpretatorem dzieł barokowych, m.in. partii Ewangelisty w obu Bachowskich pasjach. Śpiewał pod batutą takich dyrygentów, jak Fabio Biondi, Andreas Spering, Andrew Parrott, Konrad Junghänel, Christophe Rousset, Helmuth Rilling, Benjamin Bayl, Jordi Savall, Jerzy Maksymiuk i in.

Występował w inscenizacjach dzieł m.in. Rameau (*Pigmalion* i *Les Indes galantes*) oraz Händla (*Alcina*, *Tamerlano* i *Ariodante*), a także w mniej znanych i od dawna niewykonywanych operach, jak *Semiramide riconosciuta* Leonarda Vinciego czy *Arminio* Johanna Adolfa Hassego. Ostatnio w Polskiej Operze Królewskiej w Warszawie wcielił się w tytułowego Orfeusza w operze Monteverdiego i w Hrabiego Almavivę w *Cybuliku sewilskim*.

Dla wydawnictwa DUX zarejestrował kilka albumów z liryką wokalną, w tym nominowane do nagrody Fryderyk *Pieśni*

Paderewskiego oraz dwa cykle Schuberta – *Piękną młynarkę* i *Podróż zimową*.

A graduate of the Stanisław Moniuszko Academy of Music in Gdańsk and the Warsaw Academy of Fine Arts. Winner of the 2nd prize at the Hariclea Darclee International Vocal Competition (Romania, 2005). He was nominated for the 2013 *Polityka's* Passport Award in the Classical Music category.

From 2007–2009, he was a soloist at the Wrocław Opera, in which he made his debut as Alfred in *Die Fledermaus* by J. Strauss the Son and where he also sang in *Die Zauberflöte* by Mozart, *Il barbiere di Siviglia* by Rossini, *Otello* by Verdi, *Paradise Lost* by Penderecki, and *King Roger* by Szymanowski. He has performed on the stages of the Latvian National Opera in Riga (*Il barbiere di Siviglia*), Staatstheater am Gärtnerplatz in Munich (Rossini's *L'italiana in Algeri*), Kiev Opera (*King Roger*), the National Theatre Brno (Ferrando in *Così fan tutte* by Mozart) and the Teatr Wielki – Polish National Opera, where he sang in, among others, *Lucrezia Borgia* by Donizetti, *Boris Godunov* by Mussorgsky, *Elektra* by R. Strauss, *Kát'a Kabanová* by Janáček, *King Roger*, *The Haunted Manor* by Moniuszko, *Madama Butterfly* and *Manon Lescaut* by Puccini and *The Devils from Loudun* by Penderecki.

He is highly regarded for his interpretations of Baroque works, including the parts of Evangelist in both Bach's Passions. He has sung under the baton of Fabio Biondi, Andreas Spering, Andrew Parrott, Konrad Junghänel, Christophe Rousset, Helmuth Rilling, Benjamin Bayl, Jordi Savall, and Jerzy Maksymiuk.

He has taken part in the staging of among others: Rameau's *Pygmalion* and *Les Indes galantes*, and Handel's *Alcina*, *Tamerlano*, and *Ariodante* as well as in lesser-known and rarely performed operas: *Semiramide riconosciuta* by Leonardo Vinci and *Arminio* by Johann Adolf Hasse. Recently at the Polish Royal Opera in

Warsaw he performed the title role in *L'Orfeo* by Monteverdi and Count Almaviva in *Il barbiere di Siviglia*.

For the DUX label, he has recorded several albums with lieder, including the nominated for the Fryderyk Songs by Paderewski and two Schubert cycles: *Die schöne Müllerin* and *Winterreise*.

www.karolkozłowski.eu

Roksana Kwaśnikowska

skrzypce / violin

Laureatka wielu nagród w prestiżowych konkursach o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym, m.in. Concours International de Violon Tibor Junior (Sion), I Międzynarodowego Konkursu Muzycznego im. Karola Szymanowskiego (Katowice), Międzynarodowego Konkursu Interpretacji „Hradec Beethovena” (Hradec nad Moravici), Międzynarodowego Konkursu Muzycznego im. Michała Spisaka (Dąbrowa Górnicza) i Międzynarodowego Konkursu im. Tadeusza Wrońskiego na Skrzypce Solo (Warszawa).

Jako solistka była oklaskiwana podczas licznych koncertów w Europie (Francja, Estonia, Włochy, Czechy, Niemcy, Szwajcaria, Austria), Azji (Chiny, Korea Południowa, Japonia) i Ameryce Północnej. Dwukrotnie występowała w jednej z najsłynniejszych sal koncertowych świata – nowojorskiej Carnegie Hall. Koncertowała m.in. z towarzyszeniem Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia, Orkiestry Filharmonii Narodowej, Narodowej Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Lwowskiej i Orkiestry Filharmonii im. Leoša Janáčka w Ostrawie.

Występy utalentowanej skrzypaczki można było usłyszeć podczas transmisji w Programie 2 Polskiego Radia, czeskiej rozgłośni Radio Ostrava oraz w TVP Kultura. Artystka z zamiłowaniem wykonuje także muzykę kameralną. Od 2013 r. jest członkiem zespołu Chopin Piano Quintet, z którym w 2016 r. nagrała płytę z kwintetami fortepianowymi Schumanna i Szostakowicza (DUX). Brała udział w nagraniu albumu duetu gitarowego Woch&Guzik Duo; ukazał się w 2019 r. (DUX). Od listopada 2019 r. jest prymariuszką Lutosławski Quartet.

Za swoje osiągnięcia artystyczne trzykrotnie otrzymała nagrodę Prezydenta Miasta Koszalin, a w 2011 r. została wyróżniona tytułem Młodej Artystki Roku. Jest stypendystką Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Fundacji Pro Polonia Society oraz dwukrotną laureatką programu „Młoda Polska”.

Swoje umiejętności doskonaliła podczas wielu kursów mistrzowskich w kraju i za granicą, m.in. pod okiem takich wybitnych

fot. / photo: Anita Wąsik-Płocińska

skrzypków, jak Stephan Picard i Dora Schwarzberg. Ukończyła Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie Jana Staniendy, otrzymując medal „Magna cum Laude”, przyznawany absolwentom z największymi osiągnięciami artystycznymi. Obecnie pracuje jako wykładowca na macierzystej uczelni.

Artystka gra na skrzypcach Johanna Augustina Wagnera z 2009 r.

Awarded several times at prestigious national and international competitions including at the Tibor Junior International Violin Competition (Sion), the 1st Karol Szymanowski International Music Competition (Katowice), the Beethoven's Hradec International Music Competition (Hradec nad Moravicí), the Michał Spisak International Music Competition (Dąbrowa Górnicza), and the International Tadeusz Wroński Solo Violin Competition (Warsaw).

Acclaimed as a soloist during numerous concerts in Europe (France, Estonia, Italy, the Czech Republic, Germany, Switzerland, Austria), Asia (China, South Korea, Japan) and North America. She has performed twice in one of the most famous concert halls in the world – New York Carnegie Hall. As a soloist, she has appeared, among others, with the Polish National Radio Symphony Orchestra, the Warsaw Philharmonic Orchestra, the Lviv National Philharmonic Symphony Orchestra, and the Janáček Philharmonic Orchestra in Ostrava.

The performances of this talented violinist can be heard on Polish Radio Programme 2, Czech Radio Ostrava and TVP Kultura. Her passion for the violin is not limited to solo playing. She actively participates in chamber music projects. Since 2013, she has been a member of the Chopin Piano Quintet, with whom in 2016 she released a CD with piano quintets by Schumann and Shostakovich (DUX). In 2019, the album of the guitar ensemble Woch&Guzik Duo was released, in which she took part (DUX).

Since November 2019, she has been the first violinist of the Lutosławski Quartet.

Three times she has received the prize of the Mayor of Koszalin for her artistic achievements, and in 2011 she was awarded the title of Young Artist of the Year. She is a scholarship holder of the Minister of Culture and National Heritage, Pro Polonia Society Foundation and is a two-time winner of the 'Young Poland' programme.

Roksana Kwaśnikowska perfected her skills during several master classes in Poland and internationally, i.a. under the guidance of such outstanding violinists as Stephan Picard and Dora Schwarzberg. She graduated from the Fryderyk Chopin University of Music in Warsaw in the class of Jan Stanienda. She received the 'Magna cum Laude' medal, which is awarded to graduates with the greatest artistic achievements. She currently works as a lecturer at her alma mater.

The artist plays the violin of Johann Augustin Wagner from 2009.

foto. / photo: Emil Matveev

Julia Lezhneva

sopran / soprano

W 2020 r. miała być główną artystką Rheingau Musik Festival w czterech różnych programach. Projekt został anulowany z powodu pandemii koronawirusa. Śpiewaczka jest mile widzianym gościem na Salzburger Festspiele, Schleswig-Holstein Musik Festival, Lucerne Festival, Letnim Festiwalu w Dubrowniku, Sion Festival czy Nordland Musikkfestuke w Bodø.

Julia Lezhneva's international career skyrocketed when she created a sensation at the Classical BRIT Awards at London's Royal Albert Hall in 2010, singing Rossini's *Fra il padre* at the invitation of Kiri Te Kanawa.

A decade later, she explores a broad repertoire with orchestras, conductors, festivals, operas and oratories. She made to great acclaim her debuts with Berliner Philharmoniker and at the Golden Hall of the Musikverein in Vienna. In 2020/21 season, she returns to Mozartwoche Salzburg with András Schiff.

This season, she will give her debuts with Wiener Philharmoniker, Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks.

The world's top orchestras like the Gewandhausorchester Leipzig, Münchner Philharmoniker, Deutsche Kammerphilharmonie Bremen, Mariinsky Orchestra, Russian National Orchestra, Orquesta Nacional de España, State Academic Symphony Orchestra of Russia 'Evgeny Svetlanov', Seattle Symphony Orchestra, and Seoul Philharmonic Orchestra invite Julia Lezhneva.

In 2020, she was to return as 'Fokus Artist' to Rheingau Musik Festival with four different programmes. This had to be cancelled due to the coronavirus. She is a welcome guest at the Salzburg Festival, Schleswig-Holstein Musik Festival, Lucerne Festival, Dubrovnik Summer Festival, Sion Festival, and Nordland Musikkfestuke in Bodø.

Międzynarodowa kariera artystki nabrała tempa po sensacyjnym występie podczas gali Classical BRIT Awards w londyńskiej Royal Albert Hall w 2010 r., gdy na zaproszenie Kiri Te Kanawy zaśpiewała arię *Fra il padre* Rossiniego.

Minęło dziesięć lat i obecnie wykonuje szeroki repertuar, także operowy i oratoryjny, z towarzyszeniem znanych orkiestr i dyrygentów, podczas znaczących festiwali. Ma za sobą debiuty z Berliner Philharmoniker i koncerty w Złotej Sali wiedeńskiego Musikverein. W 2021 r. ponownie wystąpi na Mozartwoche Salzburg z Andrássem Schiffem.

W bieżącym sezonie zaśpiewa po raz pierwszy z towarzyszeniem Wiener Philharmoniker i Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks.

Julię Lezhnevą zapraszają do współpracy najlepsze orkiestry na świecie, takie jak Gewandhausorchester Leipzig, Münchner Philharmoniker, Deutsche Kammerphilharmonie Bremen, Orkiestra Teatru Maryjskiego, Rosyjska Orkiestra Narodowa, Orquesta Nacional de España, Państwowa Akademicka Orkiestra Symfoniczna Rosji im. Jewgienija Swietłanowa, Seattle Symphony Orchestra i Seoul Philharmonic Orchestra.

Malwina Lipiec-Rozmysłowicz

harfa / harp

Urodziła się w Krakowie. Jest harfistką solistką w Narodowym Forum Muzyki we Wrocławiu. Uzyskała stopień doktora sztuk muzycznych; pracuje jako adiunkt i od 2009 r. prowadzi klasę harfy w Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu. Z wyróżnieniem ukończyła krakowską Akademię Muzyczną pod kierunkiem Bogumiły Lutak-Modrinić, a także podyplomowe studia mistrzowskie w Koninklijk Conservatorium w Brukseli w klasie harfy Susanny Mildonian i Jany Bouškovéj. Laureatka wielu stypendiów artystycznych, w tym Ministerstwa Kultury w Polsce i Belgii, a także Prezydenta Miasta Krakowa. Wzięła udział w nagraniach kilkudziesięciu płyt z muzyką symfoniczną, kameralną, filmową i teatralną.

Born in Krakow, she is a soloist harpist at the National Forum of Music in Wrocław. Assistant Professor of Music Arts, since 2009 she has been leading the harp class at the Karol Lipiński Academy of Music in Wrocław. She graduated with distinction from the Krakow Academy of Music in the harp class of Bogumila Lutak-Modrinić, as well as completing postgraduate master studies at the Royal Conservatory in Brussels in the harp class of Susanna Mildonian and Jana Boušková. Winner of several artistic scholarships, including the Ministry of Culture in Poland and Belgium, as well as of the Mayor of the City of Krakow. She has recorded several dozen CDs with symphonic, chamber, film, and theatre music.

foto. / photo: Łukasz Rajchert

fot. / photo: Ksenia Shaushyshvili

Marzena Michałowska

sopran / soprano

-Niesiołowski, Eugeniusz Kus, José Maria Florêncio, Marek Toporowski, Jan Tomasz Adamus, a także z licznymi zespołami i orkiestrami: Gli Angeli Genève, Concerto Palatino, Concerto Köln, Irish Baroque Orchestra, Wrocławska Orkiestra Barokowa, {OH!} Orkiestra Historyczna, Arte Dei Suonatori, Czech Virtuosi, orkiestry filharmoniczne w Poznaniu, Lublinie, Kaliszu, Gdańsku, Olsztynie, Szczecinie, Zielonej Górze, Opolu i Rybniku, Polska Orkiestra Radiowa, Orkiestra Kameralna Polskiego Radia Amadeus, Capella Cracoviensis, NFM Orkiestra Leopoldinum, Cappella Viridimontana, Camerata Nova, Cappella Gedanensis.

W swoim dorobku fonograficznym ma 23 albumy płytowe oraz wiele nagrań koncertów live; cieszą się uznaniem krytyki w Polsce i za granicą. W 2008 r. płyta *Musica Sacromontana*. Józef Zeidler, zarejestrowana z jej udziałem, otrzymała statuetkę Fryderyka, natomiast w 2017 r. płyta z muzyką Amando Ivancića (*Musica Claromontana*, vol. 58) została nominowana do tej nagrody w kategorii „Album roku – muzyka dawna”. W styczniu 2019 r. album *17th-Century Sacred Music in Wrocław* – nagrany m.in. z Wrocławską Orkiestrą Barokową, Gli Angeli Genève oraz Concerto Palatino – wyróżniono prestiżową nagrodą International Classical Music Award.

Adiunkt w Instytucie Wokalistyki Akademii Muzycznej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu. Laureatka wielu konkursów krajowych i zagranicznych. Swoje umiejętności wokalne doskonaliła m.in. u takich wybitnych śpiewaków, jak Christine Hampe, Poppy Holden, Klaus Häger, Eva Blahová, Jadwiga Rappé, Helena Łazarska, Ryszard Karczykowski i Ewa Iżykowska.

Koncertuje w Polsce i za granicą. Otrzymuje zaproszenia do udziału w licznych międzynarodowych festiwalach i przedsięwzięciach kulturalnych, występując w najlepszych salach koncertowych świata, takich jak nowojorska Carnegie Hall (2015) czy genewska Victoria Hall (2016). W 2005 r. zadebiutowała na scenie Komische Oper Berlin w partii Donny Anny w *Don Giovannim* Mozarta.

Marzena Michałowska współpracowała z wieloma cenionymi dyrygentami, takimi jak Christopher Hogwood, Kirył Petrenko, Stephan MacLeod, Martin Gester, Marek Pijarowski, Grzegorz Nowak, Tadeusz Wojciechowski, Stefan Stuligrosz, Łukasz Borowicz, Jerzy Salwarowski, Jarosław Thiel, Marcin Sompoliński, Marcin Nałęcz-

She is an assistant professor at the Vocal Institute of the Ignacy Jan Paderewski Academy of Music in Poznań. Winner of many national and foreign competitions. She perfected her skills with such personalities as Christine Hampe, Poppy Holden, Klaus Häger, Eva Blahová, Jadwiga Rappé, Helena Łazarska, Ryszard Karczykowski, and Ewa Iżykowska.

Marzena Michałowska gives concerts in Poland and abroad. Invited to participate in numerous international festivals and cultural events, she performs in the world's most famous concert halls, such as the New York Carnegie Hall (2015) or the Geneva

Martin Mitterrutzner

tenor

Victoria Hall (2016). In 2005, she made her debut on the stage of the Komische Oper Berlin in the part of Donna Anna in *Don Giovanni* by Mozart.

She has collaborated with many respected conductors such as Christopher Hogwood, Kirill Petrenko, Stephan MacLeod, Martin Gester, Marek Pijarowski, Grzegorz Nowak, Tadeusz Wojciechowski, Stefan Stuligrosz, Łukasz Borowicz, Jerzy Salwarowski, Jarosław Thiel, Marcin Sompoliński, Marcin Natęcz-Niesiołowski, Eugeniusz Kus, José Maria Florêncio Jr, Marek Toporowski, Jan Tomasz Adamus, as well as ensembles and orchestras: Gli Angeli Genève, Concerto Palatino, Concerto Köln, Irish Baroque Orchestra, Wrocław Baroque Orchestra, {OH!} Orkiestra Historyczna, Arte Dei Suonatori, Czech Virtuosi, philharmonic orchestras in Poznań, Lublin, Kalisz, Gdańsk, Olsztyn, Szczecin, Zielona Góra, Opole, and Rybnik, Polish Radio Orchestra, Polish Radio Chamber Orchestra Amadeus, Capella Cracoviensis, NFM Leopoldinum Orchestra, Cappella Viridimontana, Camerata Nova, Cappella Gedanensis.

Her phonographic output includes 23 albums and many recordings of live concerts, valued in Poland and abroad. In 2008, the *Musica Sacromontana. Józef Zeidler* album with her participation received the Fryderyk Award, while in 2017 the album with music by Amando Ivančić *Musica Claromontana* vol. 58 was nominated for this award in the Album of the Year – Early Music category. In January 2019, the *17th-Century Sacred Music in Wrocław* album with participation of Wrocław Baroque Orchestra, Gli Angeli Genève and Concerto Palatino received the prestigious International Classical Music Award.

Austriacki tenor studiował pod kierunkiem Brigitte Fassbaender, wcześniej kształcił się jako sopran chłopięcy u Howarda Armana, który wprowadził go w świat muzyki. W 2007 r. artysta został odznaczony Eberhard-Wächter-Medaille przyznawanym przez Wiener Staatsoper.

Martin Mitterrutzner był członkiem Tiroler Landestheater w Innsbrucku, zanim w sezonie 2011/12 dołączył do zespołu Oper Frankfurt. Występował gościnnie jako Tamino w *Czarodziejskim flecie* Mozarta w Opernhaus Zürich, zadebiutował jako Brighella w *Ariadnie na Naksos* R. Straussa pod dyktando Daniela Hardinga i zaśpiewał rolę Ferranda w *Così fan tutte* Mozarta na Salzburger Festspiele w 2012 i 2013 r. Ponadto gościł w wiedeńskim Theater an der Wien i regularnie powraca na scenę Semperoper Dresden.

W sezonie 2019/20 pojawił się jako Tamino (Semperoper Dresden), Narraboth w nowej inscenizacji *Salome* R. Straussa (Theater an der Wien) i jako Rosillion w *Wesołej wdówce* Lehára (Volkoper Wien), jak też pierwszy raz śpiewał na Glyndebourne Festival. Ponownie wystąpił także – z pianistą Geroldem Huberem i w nowym programie – w londyńskiej Wigmore Hall i na Schubertiade w Hohenems. Można go było usłyszeć również podczas koncertów w Monachium, Linzu i Kaiserslautern.

Martin Mitterrutzner wykonuje szeroki repertuar, począwszy od dzieł Bacha i Händla po Brittena i współczesnych kompozytorów jak Sven-David Sandström. Zdobył uznanie jako interpretator pieśni, występując wraz z pianistą Geroldem Huberem w Oper Frankfurt, Kölner Philharmonie, podczas Heidelberger Frühling i Schubertiade w Schwarzenbergu.

The Austrian tenor was trained by Brigitte Fassbaender and introduced to the world of music and educated from an early age as a treble by Howard Arman. In 2007, he was awarded the Eberhard Wächter Medal of the Vienna State Opera.

fot. / photo: Mladen Delic

Martin Mitterrutzner was member of the Tiroler Landestheater in Innsbruck before joining the ensemble of Oper Frankfurt in the 2011/12 season. He guested as Tamino in Mozart's *Die Zauberflöte* at the Opernhaus Zürich, made his debut as Brighella in R. Strauss's *Ariadne auf Naxos* under Daniel Harding and sang Ferrando in Mozart's *Così fan tutte* both at the Salzburg Festival in 2012 and 2013. Furthermore, he guest performed at the Theater an der Wien and returns regularly on the stage of Semperoper Dresden.

The 2019/20 season sees his return to Semperoper Dresden as Tamino, star as Narraboth in a new staging of *Salome* by R. Strauss at the Theater an der Wien and as Rosillon in Lehár's *The Merry Widow* at the Vienna's Volksoper as well as debut at the Glyndebourne Festival. Furthermore, he returns – together with Gerold Huber and a new recital programme – to London's Wigmore Hall and the Schubertiade in Hohenems and can be heard in various concerts in Munich, Linz, or Kaiserslautern.

Martin Mitterrutzner sings a broad repertoire, ranging from works by Bach and Handel to Britten and contemporary composers such as Sven-David Sandström. He has already managed to achieve an excellent reputation as a Lied singer and has performed recitals together with pianist Gerold Huber at the Oper Frankfurt, Kölner Philharmonie, Heidelberger Frühling, and the Schubertiade in Schwarzenberg.

NFM Filharmonia Wrocławska NFM Wrocław Philharmonic

Należy do czołowych zespołów symfonicznych na polskiej scenie muzycznej. Współpracuje z gronem uznanych artystów gościnnych, takich jak m.in. Giovanni Antonini, Lawrence Foster, Philippe Herreweghe, Michael Schønwandt, Dima Slobodeniouk, Krzysztof Penderecki, Gilbert Varga, Mario Venzago, Piotr Anderszewski, Jonathan Biss, Ning Feng, Pablo Ferrández, Elisabeth Leonskaja, Midori, Julian Rachlin, Nikolaj Szeps-Znaider, Elina Vahala i István Várdai. Od sezonu 2017/18 jej dyrektorem artystycznym jest wielokrotny zdobywca nagrody Grammy, Giancarlo Guerrero.

Orkiestra powstała w 1945 r. W 1994 r. obrała za patrona Witolda Lutosławskiego, a w 2015 wraz z inauguracją swojej nowej siedziby, NFM, przyjęła nazwę NFM Filharmonia Wrocławska.

W sezonie, oprócz regularnych koncertów, orkiestra realizuje wiele różnorodnych przedsięwzięć artystycznych, w tym koncerty edukacyjne, plenerowe oraz sesje nagraniowe. W działaniach edukacyjnych koncentruje się nie tylko na koncertach dla dzieci i młodzieży, lecz także współpracuje z Akademią Muzyczną we Wrocławiu oraz Akademią Orkiestrową i Akademią Chóralną (projektami prowadzonymi przez NFM). Dzięki współpracy z festiwalami NFM, takimi jak Jazztopad i Musica Electronica Nova, zespół występuje z czołowymi przedstawicielami sceny awangardowej i jazzowej; dotychczas byli to m.in. John Zorn, Brad Mehldau, Charles Lloyd oraz Wynton Marsalis & Jazz at Lincoln Center Orchestra.

NFM Filharmonia Wrocławska zdobyła szczególne uznanie w repertuarze symfonicznym XX i XXI w., regularnie wykonuje również kompozycje stworzone na zamówienie NFM. Częścią tej aktywności są też płyty oraz występy zespołu w prestiżowych salach w Polsce i na świecie, m.in. w Berwald Concert Hall (Sztokholm), Elbphilharmonie Hamburg, Kölner Philharmonie, Tonhalle Zürich, Concertgebouw (Amsterdam), Flagey (Bruksela), Chicago Symphony Center, Filharmonii Narodowej (Warszawa) i w nowej siedzibie NOSPR (Katowice). W swoich nagraniach

fot. / photo: Łukasz Rajchert

oraz podczas koncertów wyjazdowych orkiestra regularnie sięga po twórczość takich mistrzów, jak Witold Lutosławski, Krzysztof Penderecki czy Arvo Pärt. Płyta z symfoniami tego ostatniego kompozytora, nagrana przez orkiestrę pod batutą Tõnu Kaljuste (ECM), otrzymała w 2019 r. International Classical Music Award.

One of the leading symphony orchestras on the Polish music scene. It cooperates with such recognised artists as Giovanni Antonini, Lawrence Foster, Philippe Herreweghe, Michael Schønwandt, Dima Slobodeniouk, Krzysztof Penderecki, Gilbert Varga, Mario Venzago, Piotr Anderszewski, Jonathan Biss, Ning Feng, Pablo Ferrández, Elisabeth Leonskaja, Midori, Julian Rachlin, Nikolai Szeps-Znaider, Elina Vähälä, István Várdai, and others. Since the 2017/2018 artistic season the ensemble's artistic director has been multiple Grammy Award-winner Giancarlo Guerrero.

The orchestra was founded in 1945 and in 1994 it chose Witold Lutosławski as its patron. In 2015, when it moved to its new home at the NFM, it adopted the name of NFM Wrocław Philharmonic.

During the season, in addition to regular concerts, the orchestra performs a wide variety of artistic projects, including educational concerts, open-air concerts and recording sessions. In educa-

tional activities, it focuses not only on concerts for children and young people, but also cooperates with the Academy of Music in Wrocław and the Orchestra Academy and Choir Academy (projects run by NFM). Thanks to cooperation with NFM festivals, such as Jazztopad and Musica Electronica Nova, the ensemble performs with leading representatives of the avant-garde and jazz scene, such as John Zorn, Brad Mehldau, Charles Lloyd and Wynton Marsalis & Jazz at the Lincoln Center Orchestra.

The NFM Wrocław Philharmonic has gained special recognition in the 20th and 21st century symphonic repertoire, and regularly performs compositions commissioned by the NFM. Part of this activity are also albums and performances of the orchestra in prestigious venues in Poland and in the world, including at the Berwald Concert Hall (Stockholm), Elbphilharmonie Hamburg, Kölner Philharmonie, Tonhalle Zürich, Concertgebouw (Amsterdam), Flagey (Brussels), the Chicago Symphony Center, the Warsaw Philharmonic, and the new NOSPR venue (Katowice). In its recordings and on tour, the orchestra regularly performs the works of such masters as Witold Lutosławski, Krzysztof Penderecki, and Arvo Pärt. A record with symphonies by the latter composer, recorded by the orchestra under Tõnu Kaljuste (ECM), received the 2019 International Classical Music Award.

NFM Filharmonia Wrocławska / NFM Wrocław Philharmonic:

Radosław Pujanek (I koncertmistrz / 1st concertmaster), Marcin Danilewski (koncertmistrz / concertmaster), Dariusz Blicharski, Bartosz Bober, Dorota Bobrowicz, Elżbieta Bolsewicz, Maria Brzuchowska, Ewa Dragon, Beata Dziekańska, Jowita Kłopotka, Anita Koźlak, Malwina Kotz, Danuta Drogowska, Sylwia Puchalska, Beata Solnicka, Dorota Tokarek, Anna Undak – **I skrzypce / 1st violins**

Wojciech Hazuka (koncertmistrz / concertmaster), Tomasz Bolsewicz, Wioletta Porębska, Tomasz Kwieciński, Wojciech Bolsewicz, Zuzanna Dudzic-Karkulowska, Alicja Iwanowicz, Krzysztof Iwanowicz, Marzanna Kałużny, Małgorzata Kosendiak, Ewa Kowol-Stencel, Andrzej Michna, Dorota Stawinoga-Morawiec, Marzena Wojśa, Lilianna Koman-Blicharska – **II skrzypce / 2nd violins**

Artur Tokarek, Artur Rozmysłowicz, Bożena Nawojńska, Magdalena Dobosz, Paweł Brzychcy, Bogusława Dmochowska, Marlena Grodzicka-Mysłak, Ewa Hofman, Marzena Malinowska, Michał Mazur, Jolanta Mielus, Aleksandra Wiśniewska, Aleksandra Zych, Wojciech Koczur, Wiktor Rudzik – **altówki / violas**

Maciej Młodawski (I koncertmistrz / 1st concertmaster), Maciej Kłopotcki (koncertmistrz / concertmaster), Wojciech Fudala (zastępca koncertmistrza), Jan Skopowski, Sylwia Matuszyńska, Ewa Dymek-Kuś, Lidia Broszkiewicz, Radosław Gruba, Anna Korecka, Dorota Kosendiak, Robert Stencel, Miłosz Drogowski – **wiolonczele / cellos**

Janusz Musiał (koncertmistrz / concertmaster), Damian Kalla, Krzysztof Królicki, Czesław Kurtok, Jacek Sosna, Jan Galik, Marek Politański, Paulina Roślaniec – **kontrabasy / double basses**

Jan Krzeszowiec, Ewa Mizerska, Małgorzata Świętoń, Henryk Rymarczuk – **flety / flutes**

Wojciech Merena, Justyna Stanek, Waldemar Korpak, Aleksandra Majda – **oboje / oboes**

Stefan Małek – **obój, rózek angielski / oboe, cor anglaise**

Maciej Dobosz, Jan Tatarczyk, Mariola Molczyk, Michał Siciński, Arkadiusz Kwieciński – **klarnety / clarinets**

Katarzyna Zdybel-Nam, Alicja Kieruzalska, Józef Czichy, Bernard Mulik – **fagoty / bassoons**

Mateusz Feliński, Adam Wolny, Łukasz Łacny, Czesław Czopka, Jan Grela, Robert Wasik – **rogi / horns**

Aleksander Kobus, Piotr Bugaj, Aleksander Zalewski, Paweł Spychała, Justyna Maliczowska – **trąbki / trumpets**

Eloy Panizo Padrón, Paweł Maliczowski, Wojciech Nycz, Mariusz Syrowatko – **puzony / trombones**

Piotr Kosiński – **tuba**

Miłosz Rutkowski, Aleksandra Gołaj, Krystyna Wojciechowska, Adrian Schmid, Camille Bialas – **perkusja / percussion**

Diego Yañez Busto, Jacek Wota – **kotły / timpani**

Malwina Lipiec-Rozmysłowicz – **harfa / harp**

Władysław Kosendiak – **saksofon (stała współpraca) / saxophone (associate)**

Alina Wojtowicz – **fortepian (stała współpraca) / piano (associate)**

NFM Orkiestra Leopoldinum NFM Leopoldinum Orchestra

W ciągu czterdziestu lat swej działalności orkiestra osiągnęła znaczącą pozycję na polskiej scenie muzycznej, poznała także różne metody prowadzenia zespołu i wypracowała własne podejście do muzyki, łączące emocjonalność brzmienia z klarownością faktury. Na te właśnie cechy gry orkiestry zwracają uwagę krytycy, ceniąc jej wykonania również za niezwykłą ekspresję.

Orkiestra od początku była prowadzona przez wybitnych skrzypków liderów – Karola Teutscha, Jana Staniendę oraz jej wieloletniego koncertmistrza, Zbigniewa Szufłata. Początkowo w znacznej mierze koncentrowała się na repertuarze klasycznym, a nawet barokowym, później rozszerzyła repertuar aż do muzyki XX wieku.

Pod kierownictwem kolejnego wybitnego muzyka, Ernsta Kovacica, orkiestra rozpoczęła eksplorację nisz muzyki XX w. Owocem tej misji były, rejestrowane w ostatnich latach, nagrania płytowe, wśród których szczególną uwagę zwróciły albumy z utworami Ernsta Křenka (wyd. Capriccio i Toccata Classics), Leoša Janáčka (DUX), ze smyczkowymi transkrypcjami dzieł Albana Berga (*Berg by Arrangement*, Toccata Classics; uznany przez „The Sunday Times” za jedną z najlepszych płyt roku) i z *Kunst der Fuge* Bacha (CD Accord). Bardzo dobre recenzje uzyskały także dwie płyty z Christianem Danowiczem jako liderem – *Made in Poland* (DUX) oraz *Supernova* (CD Accord), nagrane wspólnie z Atom String Quartet i uhonorowane nagrodami Fryderyk 2018 i 2019. Ostatnio ukazał się najnowszy album zespołu, zawierający utwory Debussy'ego i Czajkowskiego, nagrany pod dyktando Josepha Swensena.

W latach 2014–2017 funkcję dyrektora artystycznego orkiestry pełnił Hartmut Rohde – altowiolista oraz wykładowca Universität der Künste Berlin; koncentrował się na interpretacji dzieł romantycznych. Joseph Swensen, który stanowisko szefa artystycznego objął 1 września 2017 r., poszerzył repertuar NFM Orkiestry Leopoldinum zarówno o utwory klasyczne, jak i najnowsze.

NFM Orkiestra Leopoldinum występowała w najważniejszych salach Europy, takich jak Barbican Centre w Londynie, Philharmonie, Konzerthaus i Schauspielhaus w Berlinie, Konzerthaus w Wiedniu, Tivolis Koncertsal w Kopenhadze, Teatro Victoria Eugenia w San Sebastián, a także podczas najważniejszych europejskich festiwali, m.in. Muziekfestival West-Brabant w Holandii, Bodenseefestival i Weilburger Schlosskonzerte w Niemczech, Echternach w Luksemburgu, Festival Pablo Casals de Prades, Festival du Périgord Noir we Francji, Estoril w Portugalii, Flanders Festival i Europalia w Belgii, Wroclavia Cantans i Musica Polonica Nova we Wrocławiu.

During the forty years of its activity, the orchestra has achieved a high position in Polish music, come to practice different methods of leading an orchestra and developed its own approach to music, combining the emotionality of sound with the clarity of texture. Critics highlight these features of the orchestra's sound, also lauding the stunning expression of Leopoldinum's performances.

From the beginning, the orchestra was led by eminent violinists-leaders – Karol Teutsch, Jan Stanienda, and its long time concertmaster, Zbigniew Szufłat. Initially, it focused largely on Classical and even Baroque repertoire, then expanded to include the music of the 20th century.

Under the direction of another outstanding musician, Ernst Kovacic, the orchestra began exploring niches of 20th-century music. The fruits of this mission were recordings made in recent years, among which there are albums with works by Ernst Křenek (published by Capriccio and Toccata Classics), Leoš Janáček (DUX), with string transcriptions of Alban Berg's works (*Berg by Arrangement*, Toccata Classics; recognised by *The Sunday Times* as one of the best albums of the year) and *Kunst der Fuge* by Bach (CD Accord). The two latest albums with Christian Danowicz

as the leader – *Made in Poland* (DUX) and *Supernova* (CD Accord), recorded with the Atom String Quartet and honoured with the Fryderyk 2018 and 2019 awards – have also received very good reviews. The orchestra's latest album has recently been released, featuring pieces by Debussy and Tchaikovsky, recorded under the direction of Joseph Swensen.

In the years 2014–2017, Hartmut Rohde – violist and lecturer at the Universität der Künste Berlin – served as the artistic director of the orchestra; he focused on the interpretation of Romantic works. Joseph Swensen, who took the position of artistic director on 1 September 2017 expanded the repertoire of the NFM Leopoldinum Orchestra, reaching for both classical and new works.

The NFM Leopoldinum Orchestra has performed in the most important halls of Europe, such as the Barbican Centre in London, Philharmonie, Konzerthaus and Schauspielhaus in Berlin, Konzerthaus in Vienna, Tivolis Koncertsal in Copenhagen, Teatro Victoria Eugenia in San Sebastián, as well as at major European festivals, including Muziekfestival West-Brabant in the Netherlands, Bodenseefestival and Weilburger Schlosskonzerte in Germany, Echternach in Luxembourg, Festival Pablo Casals de Prades, Festival du Périgord Noir in France, Estoril in Portugal, Flanders Festival and Europolia in Belgium, Wratislavia Cantans and Musica Polonica Nova in Wrocław.

NFM Orkiestra Leopoldinum / NFM Leopoldinum Orchestra:

Christian Danowicz (koncertmistrz / concertmaster), Magdalena Ziarkowska-Kołacka (zastępca koncertmistrza / leader), Aleksandra Bugaj, Karol Kamiński, Agata Kasperska, Arkadiusz Pawluś, Aleksandra Pawłowska, Dorota Pindur, Anna Pozdziejewa, Tymoteusz Rapak (prowadzący grupę II szrzypiec / 2nd violins section leader), Anna Szuflat – **skrzypce / violins**

Michał Micker, Marzena Malinowska, Tomasz Pstrokoński-Nawratil, Konrad Cichoszewski – **altówki / violas**

Marcin Misiak, Tomasz Daroch, Jakub Kruk, Monika Łapka – **wiolonczele / cellos**

Mirosław Mały – **kontrabas / double bass**

Artur Rozmysłowicz

altówka / viola

Urodzony w Warszawie, tu także ukończył Akademię Muzyczną im. Fryderyka Chopina w klasie altówki Błażeja Sroczyńskiego. W latach 2004–2006 był stypendystą Guildhall School of Music and Drama w Londynie w klasie mistrzowskiej Jacka Glickmana. Na stałe związany jest z NFM Filharmonią Wrocławską – prowadzi sekcję altówek. Członek Lutosławski Quartet.

Doskonalił swe umiejętności m.in. u Pinchasa Zukermana, Michaela Tree, Stefana Kamasy, Stefana Popowa, jak też członków Guarneri Quartet, Takács Quartet, Heine Quartet oraz Kwartetu Śląskiego.

Zapraszany jest na festiwale muzyczne, takie jak Warszawska Jesień, Festiwal Ensemble, Wratislavia Cantans, Wielkanocny Festiwal Ludwiga van Beethovena, Łańcuch, Estate Musicale Frentana, Jazztopad, Pacific Music Festival (Sapporo, Japonia), Paxos International Music Festival (Grecja), Muzyka na Szczytach, Chopin i jego Europa, Muzyczne Przestrzenie, Tansmania, Klara Festival (Bruksela). Jako kameralista występował również na festiwalach teatralnych, m.in. podczas Edinburgh Festival Fringe, SESC Belenzinho (São Paulo). Współpracował z London Symphony Orchestra, Basque National Orchestra, Polską Orkiestrą Sinfonia Iuventus, Orkiestrą Polskiego Radia w Warszawie, World Orchestra for Peace. Koncertował z wieloma wybitnymi dyrygentami, m.in. z Jackiem Kaspszykiem, Gabrielem Chmurą, Michaeliem Tilsonem Thomasem, Valerym Gergievm, Colinem Davisem, Yakovem Kreizbergiem. Występował w większości krajów Europy, Azji oraz obu Ameryk.

Od 2017 r. jest wykładowcą Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu.

Born in Warsaw, a graduate of the Fryderyk Chopin Academy of Music in Warsaw in the viola class of Błażej Sroczyński. In the years 2004–2006, he was a scholarship holder of the Guildhall School of Music and Drama in London in the master class of Jack

fot. / photo: Łukasz Rajchert

Glickman. He is the viola section leader with the NFM Wrocław Philharmonic and a member of the Lutosławski Quartet.

He mastered his skills, among others, with Pinchas Zukerman, Michael Tree, Stefan Kamasa, Stefan Popov, members of the Guarneri Quartet, Takács Quartet, Heine Quartet, and the Silesian Quartet.

Invited to music festivals such as: Warsaw Autumn, Ensemble Festival, Wratislavia Cantans, Ludwig van Beethoven Easter Festival, Chain, Estate Musicale Frentana, Jazztopad, Pacific Music Festival (Sapporo, Japan), Paxos International Music Festival (Greece), Music on the Heights, Chopin and His Europe, Musical Spaces, Tansmania, Klara Festival (Brussels). As a chamber musician, he also performed at theatre festivals, including Edinburgh Festival Fringe, SESC Belenzinho (São Paulo). He has collaborated with the London Symphony Orchestra, Basque National Orchestra, Polish Sinfonia Iuventus Orchestra, Polish Radio Orchestra in Warsaw, and World Orchestra for Peace. He has performed with many outstanding conductors, including Jacek Kaspszyk, Gabriel Chmura, Michael Tilson Thomas, Valery Gergiev, Colin Davis, and Yakov Kreizberg. He has appeared in most European countries, Asia and both Americas.

Since 2017, he has been a lecturer at the Karol Lipiński Academy of Music in Wrocław.

foto. / photo: Alexander Bischoff

Martin Schicketanz

baryton / baritone

The artist studied in the lieder and concert class at the Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden with Christiane Junghanns and Olaf Bär. As a sought-after soloist, he works with renowned ensembles such as the Collegium 1704, the Rheinische Kantorei, the Collegium Marianum, the Wrocław Baroque Orchestra, Ensemble Inégal, and the Gaechinger Cantorey as well as touring all over Europe, including Gstaad Menuhin Festival, Bachwoche Ansbach, Resonanzen, Musikfest Stuttgart, and Stockholm Early Music Festival as well as in Gewandhaus Leipzig.

Martin Schicketanz shares a close collaboration with Hans-Christoph Rademann. Thus, he participated in the complete recording of Heinrich Schütz and regularly takes on other bass parts. At the Bachfest Leipzig 2019, he sang the bass part under Hermann Max in the first performance for almost 300 years of Gottfried Heinrich Stölzel's passion *Ein Lämmlein geht und trägt die Schuld* (recording of this concert is available on CD by CPO). With his ensemble Ælbgut he recorded the *St John Passion* by J. S. Bach, 1725 version (available on CD by Coviello Classics). As baritone of the Praguian ensemble Cappella Mariana, he also dedicates himself to Renaissance polyphony.

Studiował w Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden pod kierunkiem Christiane Junghanns i Olafa Bära (klasa pieśni i wykonawstwa estradowego). Jako ceniony solista współpracuje z takimi znanymi zespołami, jak Collegium 1704, Rheinische Kantorei, Collegium Marianum, Wrocławska Orkiestra Barokowa, Ensemble Inégal i Gaechinger Cantorey. Koncertuje w całej Europie, m.in. podczas Gstaad Menuhin Festival, Bachwoche Ansbach, Resonanzen, Musikfest Stuttgart, Stockholm Early Music Festival, a także w lipskim Gewandhausie.

Artysta ściśle współpracuje z Hansem-Christophem Rademannem – uczestniczył w nagraniu kompletu dzieł Heinricha Schütza pod jego kierownictwem i regularnie wykonuje partie basowe w ramach koncertów prowadzonych przez tego dyrygenta. Podczas Bachfest Leipzig w 2019 r. pod dyktando Hermanna Maxa zaśpiewał partię basową w pierwszym od prawie 300 lat wykonaniu pasji Gottfrieda Heinricha Stölzla *Ein Lämmlein geht und trägt die Schuld* (nagranie tego koncertu jest dostępne na płycie CD wydanej przez CPO). Z własnym zespołem Ælbgut nagrał *Pasję wg św. Jana* (wersja z 1725 r.) J.S. Bacha (Coviello Classics). Jako członek praskiego zespołu Cappella Mariana z zamiłowaniem wykonuje także polifonię renesansową.

Jarosław Thiel

dyrygent, kierownictwo artystyczne
Wrocławskiej Orkiestry Barokowej
conductor, artistic direction
of Wrocław Baroque Orchestra

Absolwent poznańskiej Szkoły Talentów. Studiował grę na wiolonczeli w akademiach muzycznych w Poznaniu i Łodzi, ponadto ukończył studia podyplomowe na Universität der Künste Berlin w klasie wiolonczeli barokowej Phoebe Carrai i Markusa Möllenbecka (dyplom z wyróżnieniem).

W swojej działalności artystycznej skupia się przede wszystkim na problematyce historycznych praktyk wykonawczych. Występuje regularnie jako solista i kameralista – w tej roli gościł na wielu polskich i międzynarodowych festiwalach muzyki dawnej. Współpracował z najważniejszymi polskimi zespołami wykonującymi muzykę barokową. Przez kilkanaście lat był pierwszym wiolonczelistą Dresdner Barockorchester, a od 2006 r. jest członkiem prowadzonej przez Laurence’a Cummingsa FestspielOrchester Göttingen. Współpracuje również z innymi czołowymi niemieckimi zespołami, takimi jak Cantus Colln, Akademie für Alte Musik Berlin czy Gaechinger Cantoray.

Artysta w ostatnich latach coraz częściej występuje także jako dyrygent. Od 2006 r. jest dyrektorem artystycznym Wrocławskiej Orkiestry Barokowej – nagrania zespołu pod jego kierownictwem zdobyły Fryderyka w kategorii „Fonograficzny debiut roku” oraz szereg nominacji do tego wyróżnienia. Ostatnia płyta orkiestry z *Widmami Moniuszki* (dyr. Andrzej Kosendiak) otrzymała Fryderyka 2019 w kategorii „Album roku – muzyka chóralna, oratoryjna i operowa”. Artysta od 2017 r. pełni także funkcję zastępcy dyrektora ds. koordynacji planów programowych w Narodowym Forum Muzyki.

Jarosław Thiel prowadzi klasę wiolonczeli historycznej na Akademii Muzycznej w Poznaniu i podczas festiwalu Varmia Musica w Lidzbarku Warmińskim. W 2017 r. ukazał się jego album – nagrany w duecie z Katarzyną Drogosz – z *Sonatami wiolonczelowymi op. 5 i Wariacjami WoO 45 Beethovena* (CD Accord); uzyskał nominację do Fryderyka 2018.

fot. / photo: Łukasz Rajchert

Maciej Tworek

dyrygent / conductor

A graduate of the Poznań Talent School. He studied cello at music academies in Poznań and Łódź and completed post-graduate studies at the Universität der Künste Berlin in the Baroque cello class of Phoebe Carrai and Markus Möllenbeck (diploma with honours).

In his artistic activity, he focuses primarily on the issues of historical performance practices. He regularly performs as a soloist and chamber musician – he played in this role at many Polish and international festivals of early music. He has collaborated with the most important Polish ensembles performing Baroque music. For several years he was the principal cellist of the Dresdner Barockorchester, and since 2006 has been a member of the FestspielOrchester Göttingen led by Laurence Cummings. He collaborates with other leading German ensembles such as Cantus Cölln, Akademie für Alte Musik Berlin, and Gaechinger Cantoray.

In recent years, Jarosław Thiel has more and more often appeared as a conductor. Since 2006, he has been artistic director of the Wrocław Baroque Orchestra – recordings of WBO under his direction have won Fryderyk in the Phonographic Debut of the Year category and several nominations for this award. The latest WBO album with *Phantoms* by Moniuszko (conductor Andrzej Kosendiak) received a Fryderyk 2019 in the category Album of the Year – Choral Music, Oratorio and Opera. Since 2017, he has been a deputy director for programme coordination at the National Forum of Music.

Jarosław Thiel leads the class of historical cello at the Academy of Music in Poznań and during the Varmia Musica Festival in Lidzbark Warmiński. In 2017, he released his album, recorded in a duet with Katarzyna Drogosz, with Cello Sonatas op. 5 and Variations WoO 45 by Beethoven (CD Accord); the album was nominated for the Fryderyk 2018 award.

W krakowskiej Akademii Muzycznej artysta studiował grę na fortepianie w klasie Jana Hoffmana, chóralitykę, jak też dyrygenturę w klasie Józefa Radwana. Brał udział w dyrygenckich kursach mistrzowskich prowadzonych przez Helmutha Rillinga, Rogera Norringtona i Kurta Masura. Jako asystent współpracował z Valerym Gergievem i Lorinem Maazelem. W latach 2005–2012 był dyrygentem Capelli Cracoviensis. Obecnie jest wykładowcą na swojej macierzystej uczelni.

W 2002 r. rozpoczął dyrygencką współpracę z Krzysztofem Pendereckim. Jej owocem był m.in. udział w nagraniu, z Polską Orkiestrą Sinfonia Iuventus, kompletu jego symfonii i koncertów instrumentalnych. W 2018 r., w ramach obchodów jubileuszu 85-lecia urodzin kompozytora, dyrygował *II Koncertem skrzypcowym „Metamorfozy”* z Rundfunk-Sinfonieorchester Berlin w Filharmonii Berlińskiej z Anne-Sophie Mutter jako solistką, z którą następnie i orkiestrą Sinfonia Varsovia odbył tournée po Chinach.

Występował w Europie, Azji i obu Amerykach, prowadząc takie zespoły, jak Hilliard Ensemble, Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia, Oxford Philharmonic Orchestra, Tonhalle-Orchester Zürich, Deutsche Radio Philharmonie, Dresdner Philharmonie, NDR Radiophilharmonie, MDR-Sinfonieorchester, Orquesta Sinfónica de Galicia, Orkiestra Symfoniczna Czeskiego Radia, Państwowa Orkiestra Symfoniczna „Nowa Rosja” (koncert towarzyszący Zimowym Igrzyskom Olimpijskim 2014 w Soczi), Orquesta Sinfónica Simón Bolívar de Venezuela, Coro Nacional Juvenil de Venezuela, Orquesta Filarmónica de Bogotá, KBS Symphony Orchestra, Tokyo Metropolitan Symphony Orchestra, Jerusalem Symphony Orchestra, Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, większość orkiestr filharmonicznych w Polsce oraz zespoły filharmonii w Ostrawie, Brnie i Astanie.

At the Krakow Academy of Music he studied piano with Jan Hoffman, choral music and conducting with Józef Radwan. He took part in conducting master classes led by Helmuth Rilling, Roger Norrington and Kurt Masur. As an assistant, he collaborated with Valery Gergiev and Lorin Maazel. From 2005–2012, he was a conductor with Capella Cracoviensis. He is a lecturer at the Academy of Music in Krakow.

In 2002, he began his conducting collaboration with Krzysztof Penderecki. Its result was, among others, participation in the recording of the complete set of his symphonies and instrumental concerts with the Polish Sinfonia Iuventus Orchestra. In 2018, as part of the celebrations of the Penderecki's 85th birth anniversary, Maciej Tworek conducted Violin Concerto No. 2 'Metamorphoses' with Rundfunk-Sinfonieorchester Berlin at the Berlin Philharmonic with Anne Sophie Mutter as a soloist, with which he then toured China with the Sinfonia Varsovia orchestra.

Maciej Tworek has performed in Europe, Asia and the Americas, conducting such ensembles as, among others, the Hilliard Ensemble, Polish National Radio Symphony Orchestra, Oxford Philharmonic Orchestra, Tonhalle-Orchester Zürich, Deutsche Radio Philharmonie, Dresdner Philharmonie, NDR Radiophilharmonie, MDR-Sinfonieorchester, Orquesta Sinfónica de Galicia, Czech Radio Symphony Orchestra, State Symphony Orchestra Novaya Rossiya (concert accompanying the Sochi 2014 Olympic Winter Games), Orquesta Sinfónica Simon Bolívar de Venezuela, Coro Nacional Juvenil de Venezuela, Orquesta Filarmónica de Bogotá, KBS Symphony Orchestra, Tokyo Metropolitan Symphony Orchestra, Jerusalem Symphony Orchestra, Beethoven Academy Orchestra, most philharmonic orchestras in Poland and philharmonic orchestras in Ostrava, Brno, and Astana.

fot. / photo: Bartek Barczyk

Wrocław Baroque Ensemble

Zespół specjalizuje się w wykonawstwie historycznym, koncentrując się na odkrywaniu mało znanego repertuaru z Europy Środkowej. Wykonuje przede wszystkim muzykę polskiego renesansu i baroku, od kompozycji kameralnych po dzieła oratoryjne i kantatowe. Wrocław Baroque Ensemble został założony w 2012 r. przez Andrzeja Kosendiaka i od początku funkcjonuje pod jego artystycznym kierownictwem, a obecnie jest jednym z zespołów działających przy Narodowym Forum Muzyki we Wrocławiu. Jego trzon tworzą wybitni instrumentalści i śpiewacy z krajów europejskich (Polski, Czech, Wielkiej Brytanii i Niemiec).

Zespół może pochwalić się już bogatym katalogiem nagrań, który obejmuje serię albumów poświęconych twórczości kompozytorów polskiego baroku – Grzegorza Gerwazego Gorczyckiego, Bartłomieja Pękiela, Marcina Mielczewskiego, Stanisława Sylwestra Szarzyńskiego i Mikołaja Zieleńskiego (CD Accord). Wkrótce w ramach tego cyklu zostanie wydana płyta ze wszystkimi zachowanymi dziełami Jacka Różyckiego. Albumy są dostępne na Spotify i dystrybuowane na całym świecie przez Naxos; zdobywają pozytywne recenzje m.in. na portalach MusicWeb International, ClassicsToday.com i Fanfare Archive. Pierwsza z płyt, z muzyką Gorczyckiego, otrzymała w 2013 r. Wrocławską Nagrodę Muzyczną, kolejne były nominowane do nagrody Fryderyk (w latach 2013, 2015, 2017–2020), a w 2019 r. uzyskał tę nagrodę album *Mielczewski II* w kategorii „Album roku – muzyka dawna”. W 2015 r. ukazała się, nagrana wraz z Chórem Chłopięcym NFM pod dyktando Andrzeja Kosendiaka, płyta *Salzburska Msza Maryjna* z muzyką liturgiczną Mozarta.

Zespół gościł na znaczących międzynarodowych festiwalach, takich jak Wratislavia Cantans, Lato Ochrydzkie, Emilia Romagna Festival, Usedomer Musikfestival czy Ljubljana Festival, oraz występował w wielu miastach Polski.

Wrocław Baroque Ensemble specialises in historically informed performance, having the main focus on exploration into uncommon repertoire from Central Europe. The group presents a variety of early music, from chamber works to oratorios and cantatas, keeping a particular interest in heritage of Polish Renaissance and Baroque. It was founded in 2012 by Andrzej Kosendiak and from the very beginning it has been operating under his artistic direction. Currently, it is one of the resident ensembles of the National Forum of Music in Wrocław. The core of the group consists of outstanding instrumentalists and singers from European countries (Poland, the Czech Republic, Great Britain, and Germany).

Wrocław Baroque Ensemble can boast a wide recording catalogue, which includes a series of CD albums dedicated to a Baroque repertoire featuring mainly works by the Polish composers – Grzegorz Gerwazy Gorczycki, Bartłomiej Pękiel, Marcin Mielczewski, Stanisław Sylwester Szarzyński, and Mikołaj Zieleński (CD Accord). Soon, as part of this recording series a CD with works by Jacek Różycki will be released. The series is available on Spotify and worldwide distributed by Naxos, earning positive international reviews on MusicWeb International, ClassicsToday.com, and Fanfare Archive. The first album, with music by Gorczycki, was awarded the Wrocław Music Prize in 2013. In 2013, 2015, 2017–2020 the albums were nominated for a prestigious Polish music award, Fryderyk. In 2019, *Mielczewski II* won a Fryderyk in the Album of the Year – Early Music category. In 2015, the group released *The Salzburg Marian Mass* (with liturgical music by Mozart) in collaboration with the NFM Boys' Choir under the baton of Andrzej Kosendiak.

The ensemble has appeared at major international festivals, such as Wratislavia Cantans, Ohrid Summer, Emilia Romagna Festival, Usedomer Musikfestival, and Ljubljana Festival as well as performing in numerous cities in Poland.

fot. / photo: Łukasz Rajchert

Wrocław Baroque Ensemble:

Aldona Bartnik, Aleksandra Turala - **soprany / sopranos**

Tymoteusz Gaura, Sergiusz Mojzesowicz - **soprany chłopięce (soliści Chóru Chłopięcego NFM) / trebles (soloists of NFM Boys' Choir)**

Daniel Elgersma, Piotr Łykowski - **kontratenory / countertenors**

Maciej Gocman, Benjamin Glaubitz - **tenory / tenors**

Tomáš Král, Jaromír Nosek - **basy / basses**

Zbigniew Pilch, Mikołaj Zgółka, Małgorzata Kosendiak - **skrzypce / violins**

Michał Mazur - **altówka / viola**

Julia Karpeta - **viola da gamba**

Krzysztof Karpeta - **violone**

Přemysl Vacek - **teorba / theorbo**

Andrea Inghisciano - **kornet / cornett**

William Lyons - **dulcjan / dulcian**

Johannes Kronfeld, Masafumi Sakamoto, Hans-Martin Schlegel - **puzony / sackbuts**

Marta Niedźwiecka - **pozytyw / chest organ**

Małgorzata Podzielny - **przygotowanie solistów Chóru Chłopięcego NFM / tutor to soloists of NFM Boys' Choir**

Wrocławska Orkiestra Barokowa / Wrocław Baroque Orchestra

Założona w 2006 r. przez Andrzeja Kosendiaka, jest zespołem działającym w ramach Narodowego Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego, jednej z niewielu instytucji kulturalnych w Polsce mogących poszczycić się posiadaniem orkiestry barokowej grającej na instrumentach historycznych.

Podczas każdego z sezonów artystycznych w NFM orkiestra prezentuje własny cykl koncertów, który zawsze jest gorąco przyjmowany przez audytorium. Jej repertuar obejmuje utwory od wczesnego baroku do romantyzmu, od kompozycji kameralnych po wielkie dzieła oratoryjne. Od początku dyrektorem artystycznym orkiestry jest znakomity wiolonczelista – Jarosław Thiel.

Dzisiaj Wrocławska Orkiestra Barokowa jest zaliczana do najważniejszych polskich zespołów grających na instrumentach historycznych. Jej dorobek i poziom artystyczny – doceniony przez publiczność i krytykę – owocują współpracą z największymi sławami międzynarodowej sceny muzyki dawnej. Zespół występował pod batutą Philippe’a Herreweghe, Giovanniego Antoniniego, Andrew Parrotta, Paula McCreasha, Andreasa Speringa, Hansa-Christopha Rademanna, Laurence’a Cummingsa, Rubéna Dubrovsky’ego i Christiana Curnyna. Gościł też znakomite zespoły, m.in. Collegium Vocale Gent, Cantus Cölln, Taverner Consort, Dresdner Kammerchor, Gli Angeli Genève, oraz wybitnych solistów, takich jak Olga Pasiecznik, Vivica Genaux, Julia Lezhneva, Renata Pokupić, Nicholas Mulroy, Daniel Taylor czy Aleksandra Kurzak. Orkiestra jest zapraszana na prestiżowe festiwale oraz bierze udział w transmisjach radiowych i sesjach nagraniowych.

Pierwsza płyta Wrocławskiej Orkiestry Barokowej zdobyła statuetkę Fryderyka w kategorii „Fonograficzny debiut roku”, a następne jej nagrania wyróżniono szeregiem nominacji do tej nagrody. W 2017 r. ukazał się album z *Porami roku* Haydna, który jest efektem współpracy orkiestry z Paulem McCreashem i jego Gabrieli Consort & Players (był nominowany do nagrody magazynu „Gramophone” w kategorii „Najlepsze nagranie chóralne 2017”

i został płytą miesiąca „BBC Music Magazine” w czerwcu 2017). W 2018 r. wydano płytę z premierowym nagraniem oryginalnej wersji *Widm* Moniuszki z udziałem orkiestry (CD Accord), a także album *17th-Century Sacred Music in Wrocław* (Muzyka w XVII-wiecznych kościołach Wrocławia), zarejestrowany z Gli Angeli Genève i Concerto Palatino pod kierunkiem Stephana MacLeoda (Claves). Pierwsza płyta otrzymała Fryderyka 2019 w kategorii „Album roku – muzyka chóralna, oratoryjna i operowa”, a druga – International Classical Music Award 2019 w kategorii „Baroque Vocal”. W 2019 r. ukazał się, nagrany pod batutą Andrzeja Kosendiaka, album z dziełami Marcina Józefa Żebrowskiego, który był nominowany do Fryderyka 2020 w kategorii „Album roku – muzyka oratoryjna i operowa”.

Founded in 2006 by Andrzej Kosendiak, it is a resident ensemble of the Witold Lutosławski National Forum of Music, one of few cultural institutions in Poland boasting its own Baroque orchestra playing historical instruments.

During each NFM concert season, WBO presents its own concert series, always ardently applauded by the audience. The WBO repertoire encompasses works from early Baroque to Romanticism, from chamber line-ups to large oratorios. The superb cellist Jarosław Thiel has been artistic director of WBO since its inception.

Today, Wrocław Baroque Orchestra counts among the most important Polish ensembles playing historical instruments. The orchestra's output and high level of performance result in collaborations with the biggest names on the international early music scene. WBO has performed under the baton of Philippe Herreweghe, Giovanni Antonini, Andrew Parrott, Paul McCreesh, Andreas Spering, Hans-Christoph Rademann, Laurence Cummings, Rubén Dubrovsky, and Christian Curnyn. The orchestra has invited excellent ensembles and soloists, and among them Col-

legium Vocale Gent, Cantus Cölln, Taverner Consort, Dresdner Kammerchor, Gli Angeli Genève, Olga Pasichnyk, Vivica Genaux, Julia Lezhneva, Renata Pokupić, Nicholas Mulroy, Daniel Taylor, and Aleksandra Kurzak. WBO guest performs at prestigious festivals, participates in radio broadcasts and recording sessions.

The first CD of WBO won a Fryderyk in the Phonographic Debut of the Year category, and the following recordings have been nominated for the same award several times. 2017 saw the release of a new album – Haydn *The Seasons* – a result of collaboration with Paul McCreesh and his Gabrieli Consort & Players (the disc was nominated for Gramophone Awards in the Best Choral Recording category and was a recording of the month of the *BBC Music Magazine* in June 2017). 2018 saw the release of the album with the premiere recording of the original version of *Phantoms* by Moniuszko (CD Accord), featuring WBO, and the album *17th-Century Sacred Music in Wrocław*, recorded with Gli Angeli Genève and Concerto Palatino under the direction of Stephan MacLeod (Claves). The former received the Fryderyk 2019 in the Album of the Year – Choral Music, Oratorio and Opera category, the latter an International Classical Music Award 2019 in the Baroque Vocal category. In 2019, an album recorded under the baton of Andrzej Kosendiak with works by Marcin Józef Żebrowski was released and later nominated for Fryderyk 2020 in the Album of the Year – Oratorio and Opera Music category.

Wrocławska Orkiestra Barokowa / Wrocław Baroque Orchestra:

Adam Pastuszka, Paweł Stawarski, Daniel Deuter, Juliusz Żurawski, Agata Habera, Vojtěch Semerád – **I skrzypce / 1st violins**

Radosław Kamieniarz, Małgorzata Malke, Wolfgang Kessinger, Kornelia Korecka-Karbownik, Bernardeta Braun – **II skrzypce / 2nd violins**

Dominik Dębski, Piotr Chrupek, Marcin Stefaniuk, Dorian Wetzel – **altówki / violas**

Bartosz Kokosza, Edyta Maksymczuk-Thiel, Jakub Kościukiewicz – **wiolonczele / cellos**

Janusz Musiał, Stanisław Smółka – **kontrabasy / double basses**

Jana Semerádová, Małgorzata Klisowska – **flety / flutes**

Marek Niewiedział, Marta Bławat – **oboje / oboes**

Kamila Marcinkowska-Prasad, Lisa Goldberg – **fagoty / bassoons**

Fabio Forgiarini – **róg / horn**

Martin Sillaber, Gerd Bachmann, Julian Ritsch – **trąbki / trumpets**

Jarosław Kopeć – **kotły / timpani**

Aleksandra Rupocińska – **klawesyn / harpsichord**

Marcin Szelest – **pozytyw / chest organ**

fot. photo: Łukasz Rajchert

Agata Zubel

sopran / soprano

Kompozytorka i wokalistka. Znana jest z niezwyklej skali głosu i używania technik wokalnych w sposób łamiący stereotypy. Koncertuje na całym świecie, ma też w swoim dorobku wiele praproykonań. Związana jest z Wrocławiem, gdzie wykłada na Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego. Wraz z Cezarym Duchnowskim współtworzy duet ElettroVoce.

Jako wokalistka i kompozytorka współpracowała z wieloma prestiżowymi instytucjami muzycznymi, takimi jak Konzerthaus i Musikverein w Wiedniu, Konzerthaus w Berlinie, Muziekgebouw aan 't IJ w Amsterdamie, Elbphilharmonie Hamburg, filharmonie w Berlinie, Kolonii, Luksemburgu i Moskwie, Royal Albert Hall, Royal Festival Hall w Londynie, Casa da Música w Porto, Opéra de Reims, Los Angeles Philharmonic, National Sawdust w Nowym Jorku, Seattle Symphony, Chicago Symphony Orchestra, Baltimore Symphony Orchestra, Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach, Narodowe Forum Muzyki we Wrocławiu, Filharmonia Narodowa oraz Teatr Wielki – Opera Narodowa w Warszawie.

Laureatka kilkunastu konkursów – wokalnych i kompozytorskich – oraz wielu nagród i wyróżnień, do najważniejszych należą: Paszport „Polityki” 2005, Fryderyk za monograficzną płytę *Cascando* (2010), najwyższa lokata na 60. Międzynarodowej Trybunie Kompozytorów UNESCO za kompozycję *Not I* (2013), Wrocławska Nagroda Muzyczna „Polonica Nova” (2014), Koryfeusz Muzyki Polskiej (2016), Europejska Nagroda Kompozytorska (2018), Erste Bank Kompositionspreis (2018), odznaka honorowa „Zasłużony dla Kultury Polskiej” oraz Brązowy Medal „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis” (2017).

Wśród kilkunastu publikacji fonograficznych Agaty Zubel znajdują się zarówno albumy kompozytorskie: *Not I* (KAİROS), *Cascando*, *Znikąd historie* (CD Accord), jak i wokalne: *Poems* z interpretacjami pieśni Aarona Coplanda, Albana Berga i Pawła Szymańskiego, *el-Derwid*, *Plamy na słońcu*, *Dream Lake* z cykla-

mi wokalnymi Witolda Lutosławskiego i Andrzeja Czajkowskiego oraz *Apparition* z muzyką wokalną XX w. różnych kompozytorów (CD Accord).

Composer and vocalist. Known for her unique vocal range and the use of techniques that challenge stereotypes, she gives concerts throughout the world and has premiered numerous new works. Agata Zubel lives in Wrocław, where she teaches at the Karol Lipiński Academy of Music. Together with the composer and pianist Cezary Duchnowski, she established the ElettroVoce Duo.

As a singer and composer, she has collaborated with many prestigious music institutions, such as the Konzerthaus and Musikverein in Vienna, the Konzerthaus in Berlin, Muziekgebouw aan 't IJ in Amsterdam, Elbphilharmonie Hamburg, philharmonics in Berlin, Cologne, Luxembourg, and Moscow, the Royal Albert Hall, and the Royal Festival Hall in London, Casa da Música in Porto, Opéra de Reims, Los Angeles Philharmonic, National Sawdust in New York, Seattle Symphony, Chicago Symphony Orchestra, Baltimore Symphony Orchestra, the Polish National Radio Symphony Orchestra in Katowice, the National Forum of Music in Wrocław, Warsaw Philharmonic, Teatr Wielki – Polish National Opera in Warsaw, and others.

Winner of several competitions, both as singer and composer, Agata Zubel also boasts such important accolades as the *Polityka's* Passport Award in the Classical Music category (2005), Fryderyk Award for *Cascando* – a CD programme of her own compositions, selected work (the best work in the general category) of the 60th UNESCO International Rostrum of Composers for *Not I* (2013), the Polonica Nova Prize (2014), Coryphaeus of Polish Music (2016), the European Composer Award (2018), Erste Bank Kompositionspreis (2018), the Badge of Honour 'for Merit to Polish Culture' as well as Bronze Medal for Merit to Culture 'Gloria Artis' (2017).

Her discography consists of more than a dozen titles, including albums dedicated to her own music: *Not I* (KAIROS), *Cascando* and *Stories Nowhere From* (CD Accord), as well as *Poems* (featuring her vocal interpretations of songs by Aaron Copland, Alban Berg, and Paweł Szymański), *el-Derwid*. *Blots on the Sun*, *Dream Lake*, respectively recordings of song cycles by Witold Lutosławski and André Tchaikowsky, as well as *Apparition* with 20th-century vocal music by various composers (CD Accord).

Sezon artystyczny 2020/2021 2020/2021 Season

Zaproszeni goście
Guest performers

Alena Baeva
Agnieszka Duczmal
Bassem Akiki
Bomsori Kim
Jordi Savall
Hagen Quartet
Le Concert des Nations
Orkiestra Kameralna Polskiego Radia Amadeus
Julia Lezhneva
Mari Fukumoto
Mario Venzago
Piotr Alexewicz
Ekaterina Antonenko
Adam Woronowicz

Karta Melomana

Usłysz więcej z Kartą Melomana!

Karta Melomana to program stworzony z myślą o osobach, które aktywnie uczestniczą lub chciałyby częściej uczestniczyć w wydarzeniach artystycznych organizowanych przez Narodowe Forum Muzyki.

Dzięki Karcie Melomana zyskuje się:

- **osobiste kody rabatowe,**
- **dedykowane promocje na koncerty,**
- **informacje o najważniejszych koncertach i innych wyjątkowych wydarzeniach odbywających się w NFM,**
- **punkty za zakupione bilety, które można wymienić na atrakcyjne prezenty.**

By założyć Kartę Melomana, wystarczy wypełnić krótki formularz dostępny online lub w Kasie NFM.

Music Lover's Card

Hear more with the Music Lover's Card!

The Music Lover's Card is a programme designed for people who would like to participate more often in artistic events organised by the National Forum of Music.

Thanks to the Music Lover's Card you gain:

- **personal discount codes,**
- **dedicated promotions for concerts,**
- **information about the most important concerts and other events taking place at the NFM,**
- **points for the tickets you purchase, which can be redeemed for attractive gifts.**

To get a Music Lover's Card, simply complete a short form available online or at the NFM Box Office.

Razem tworzymy przestrzeń dla piękna

Tych, którzy kochają muzykę i którym zależy na kulturze, wszystkich, którzy chcą, żeby we Wrocławiu realizowane były wartościowe projekty, a także tych, którzy lubią brać sprawy w swoje ręce – zachęcamy do zaangażowania się w działalność NFM!

Podarowanie ważnej osobie fotela w Sali Główniej to wspólny prezent lub wyraz uznania dla kogoś wyjątkowego. W projekcie **Fotel Konesera** można także umieścić swoje nazwisko na fotelu oraz wykupić na widowni **Box** dla firmy. **Klub Przyjaciół NFM** skupia osoby interesujące się rozwojem naszej instytucji. **Sponsorzy NFM** budują swój wizerunek mecenasów sztuki.

Opis innych projektów, w ramach których można wspierać działalność NFM, oraz aktualne informacje na ten temat znajdują się na naszej stronie internetowej. Niezależnie od formy zaangażowania wszyscy nasi partnerzy cieszą się specjalnymi przywilejami.

Środki pieniężne pozyskane w tych programach wspierają działalność NFM, w tym inicjatywy, których odbiorcami są dzieci i młodzież, zamówienia kompozytorskie oraz przedsięwzięcia promujące polskich artystów i polską muzykę w kraju i za granicą.

Fotel Konesera / Connoisseur's Seat

Twoje miejsce w NFM / Your seat at the NFM

Koneserzy / The Connoisseurs:

Maria Żukowska
Elżbieta Wojtaszek
Ryszard Wojtaszek
Marek Duda
Magdalena Banyś
Mia de Almeida
Marcin Idźczak
Marta Idźczak

Boxy firmowe / Corporate boxes:

TIM SA
Uroczysko Siedmiu Stawów Luxury Hotel
PGE Energia Ciepła S.A.
Deichmann
BGK

Więcej informacji: www.nfm.wroclaw.pl
More information: www.nfm.wroclaw.pl/en/partners

Working together to create a space for beauty

If you love music and think culture is important, if you would like to see valuable cultural projects carried out in Wrocław, and if you would like to help contribute to all of these, we encourage you to get involved in the NFM's activities.

Sponsoring a seat in the Main Hall of the National Forum of Music in honour of someone important to you is a perfect gift, or a way of commemorating somebody truly special. Participating in our **Connoisseur's Seat** programme allows you to place someone's name on a seat or purchase **box seats** for your company. **NFM Friends Club** brings together people interested in the development of our institution. Companies and individuals can build their image as patrons of the arts by acting as **NFM Sponsors**.

There are many more ways to support the NFM, and information about all of them can be found on our website. But however you choose to get involved, you'll benefit from the special privileges offered to all our partners.

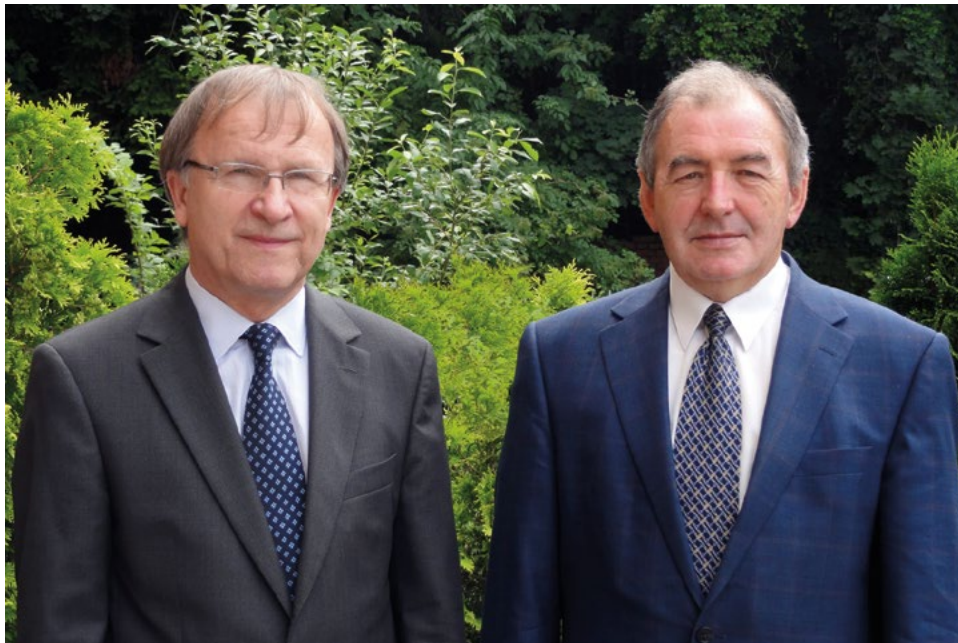
Financial contributions that come through such programmes support the NFM itself along with initiatives such as projects for children and youth, composition commissions, and events promoting Polish artists and music both in Poland and abroad.

Klub Przyjaciół NFM

Woda mineralna, napoje funkcjonalne i ... NFM

Marek Duda i Augustyn Maślanka właściciele Wytwórni Wód Mineralnych „Mineral”

Firma została zbudowana w Gorzanowie, położonym w samym centrum kłodzkiej krainy uzdrowisk, pomiędzy Łądkiem Zdrój a Polanicą Zdrój. Sam Gorzanów jest miejscowością znaną dzięki bardzo wydajnym i stabilnym źródłom wysokiej jakości wód mineralnych.

Firma rozpoczęła swoją działalność na początku transformacji gospodarczej w Polsce w 1990r. Podstawę działalności stanowi produkcja naturalnych wód mineralnych, ponadto produkowane są napoje funkcjonalne. Produkty są wytwarzane na maszynach i urządzeniach pochodzących od liderów branżowych. Stałe unowocześnianie parku maszynowego i podążanie za postępem

technologicznym jest istotnym czynnikiem rozwoju firmy. Nasze cele wynikają z obserwacji rynku i trendów na nim panujących. Konkuruje przede wszystkim produktem wysokiej jakości a także produktem adresowanym (nisze rynkowe).

Produkowane wody czerpane są z kilku źródeł. Warto podkreślić, że źródła te to tzw. samowypływy, woda nie jest pompowana z ujęcia, ale wypływa swobodnie pod ciśnieniem ok. 2atm., co sprawia że, woda zachowuje stabilny skład fizykochemiczny.

Nasze wody średnizmineralizowane, z poziomem ok. 1000 mg minerałów w litrze są adresowane do najszerszego kręgu odbiorców, zwłaszcza tych dbających o zdrowy styl

życia. Wartością dodatkową tych wód jest szczególnie zawartość wapnia (ponad 150 mg w litrze wody), co przydaje im dodatkowych walorów prozdrowotnych związanych z właściwościami tego „pierwiastka życia”.

Chcemy, aby nasza oferta produktowa była dostosowana do wymagań konsumentów, którzy stają się coraz bardziej świadomi i wymagający. Naszą odpowiedzią na ten trend była pierwsza w Polsce seria napojów z dodatkiem ekstraktów ziołowych i roślinnych Mineral Activ, Mineral Beauty, Mineral Balance.

Realizujemy projekty inwestycyjne, których celem jest wprowadzenie najnowocześniejszej technologii produkcji butelek PET oraz nalewu. Dzięki temu możemy zmniejszyć ciężar butelek PET, co nie jest bez znaczenia dla ochrony środowiska. Będziemy mogli, w dużo większym niż do tej pory zakresie, produkować napoje bez konserwantów. Wszystkim naszym działaniom przyświeca cel główny i stale niezmienny: najwyższej jakości produkt.

Nie samym chlebem człowiek żyje...

Lubimy muzykę poważną oraz Jazz. Od samego początku interesowaliśmy się projektem Narodowego Forum Muzyki gdyż doskonale wpisuje się w nasze zainteresowania. Dziś jesteśmy Partnerem NFM, uczestniczymy w koncertach i innych wydarzeniach, jesteśmy posiadaczem „fotela konesera”. To fantastyczna odskocznia od dynamicznego biznesu i coraz szybszego tempa życia. POLECAMY

Podziękowania / Acknowledgements

Organizatorzy 55. Międzynarodowego Festiwalu Wroclavia Cantans im. Andrzeja Markowskiego składają podziękowania następującym osobom i instytucjom / The organisers of the 55th International Andrzej Markowski Festival Wroclavia Cantans wish to thank:

Gmina Wrocław / Commune of Wrocław
Prezydent / Mayor Jacek Sutryk

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego / Office of the Marshal of Lower Silesia
Marszałek / Marshal Cezary Przybylski

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego / Ministry of Culture and National Heritage
Minister Piotr Gliński

Program 2 Polskiego Radia / Polish Radio 2
Małgorzata Małaszko-Stasiewicz – Dyrektor / Director

TVP1
Mateusz Matyszkowicz – Dyrektor i członek Zarządu TVP / Director and Board Member of TVP

TVP Kultura
Kalina Cyz – Dyrektor / Director

TVP.pl
Krzysztof Kuba Sufin – Redaktor naczelny / Editor in Chief

TVP3 Wrocław
Mirosław Spychalski – Dyrektor / Director

„Rzeczpospolita”
Bogusław Chrabota – Redaktor naczelny / Editor in Chief

„Gość Niedzielny”
ks. dr Adam Pawlaszczyk – Redaktor naczelny / Editor in Chief

„Gazeta Wyborcza Wrocław”
Leszek Frelich – Redaktor naczelny / Editor in Chief

Radio Wrocław i Radio RAM
Marcin Rosiński – Prezes / CEO

„Presto”
Kinga Wojciechowska – Prezes / CEO

„Gmina Polska. Krajowy Przegląd Samorządowy”
Tomasz Miarecki

„Kapitał Dolnego Śląska”
Marcin Prynda – Prezes Prasy Dolnośląskiej / CEO of Prasa Dolnośląska

PIK.wrocław.pl
Dorota Olearczyk – Redaktor naczelna / Editor in Chief

Wroclaw.pl
Ewa Wapłak – Redaktor naczelna / Editor in Chief

Informator kulturalny „Co Jest Grane”
Grażyna Migniewicz

ks. Paweł Cembrowicz – Proboszcz parafii katedralnej pw. św. Jana Chrzciciela i p.o. proboszcza parafii pw. św. Krzyża / Rector of the Cathedral of St John the Baptist and Acting Rector of the Church of the Holy Cross

Wolontariusze pracujący przy festiwalu / Wroclavia Cantans volunteers

Organizatorzy / Organisers

Narodowe Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego
Witold Lutosławski National Forum of Music

Dyrektor generalny / General Director
Andrzej Kosendiak

Zastępca dyrektora ds. organizacyjnych /
Deputy Director of Operations
Olga Kończak

Zastępca dyrektora ds. programowych /
Deputy Director for Programme Coordination
Jarosław Thiel

Dyrektor artystyczny / Artistic Director
Giovanni Antonini

Koordynator festiwalu, asystent dyrektora artystycznego /
Festival Coordinator, Assistant to Artistic Director
Jolanta Galary

Producenci koncertów festiwalowych /
Producers of Festival Concerts:
Agata Adamczyk, Joanna Bogdańska, Izabela Grad,
Oliwia Grela, Małgorzata Klajn, Natalia Klingbajl,
Maria Mąkowska, Aleksandra Nowak,
Agnieszka Wróblewska, Olga Szęszoł, Dorota Żak

Dział promocji / Promotion Department
Kamila Janaszkiewicz, Wojciech Świerdzewski,
Marta Gliwińska, Szymon Bira, Marta Niedźwiecka,
Anna Marks, Katarzyna Darul-Tylicka, Oskar Łapeta,
Dominika Otmar, Paweł Piotrowicz, Łukasz Rajchert,
Bogusław Beszlej, Karol Sokołowski, Agnieszka Truszkowska,
Przemysław Świątek, Joanna Marszałek

Biuro prasowe / Press Office
Agnieszka Frei

Dział sprzedaży / Box Office
Katarzyna Szewczuk, Adrianna Hołdys, Nathalie Paprić,
Alicja Szczepaniak, Karolina Kostwicka,
Aleksandra Zegar, Małgorzata Woźnicka

Sekretariat / Director's Office
Katarzyna Toczyńska, Anna Gabryluk

Dział Produkcji Technicznej / Production
Ewa Schubert, Marta Piwowar-Wierzbicka, Rafał Kowalczyk,
Marcin Piłat, Maciej Komorowski, Ryszard Mazurkiewicz,
Krystian Żychliński, Rafał Żelechowski, Andrzej Wysmyk,
Paweł Ptaszek, Klaudiusz Łuszczyna, Wojciech Kwinta,
Mateusz Maziarz, Piotr Papier, Łukasz Myszyński,
Michał Święcki, Aleksander Sobecki, Rafał Skiba,
Piotr Rudnicki, Zbigniew Bodzek, Katarzyna Łasek,
Tomasz Stypułkowski, Michał Wolniewski

Dział Zarządzania Obiektem / Technical Department
Marcin Zajac, Joanna Tyczyńska, Andrzej Kurowski,
Joanna Pukienas, Karol Gawroński, Teresa Benedyczak,
Krzysztof Haremza, Maciej Tabisz, Maciej Kabała,
Jakub Dąbrowski, Dominika Rudkowska-Kotakowska,
Krzysztof Tabisz, Jakub Zienkiewicz, Mirosław Sobiech,
Krzysztof Szymczak, Robert Matkowski,
Wojciech Zasadziński, Roman Puchalski, Marcin Kubera

Zespół Kontrolingu i Rozliczeń / Controlling
Anna Maciatek, Agnieszka Tracz,
Małgorzata Kuźmińska, Karolina Baran

Zespół ds. Zamówień Publicznych / *Public Procurement*
Jędrzej Gajowiak, Daniela Kretek

Dział Zarządzania Zasobami Ludzkimi /
Human Resources Department
Wioletta Stasik, Halina Piecka, Małgorzata Gimbut,
Marta Sokołowska, Agnieszka Szklarczuk-Wach

Zespół ds. Obsługi Widowni / *Audience Service Team*
Joanna Wagner-Zadorska, Krystian Barczyk

Zespół ds. Logistyki Wydarzeń / *Logistics*
Renata Puczyńska, Joanna Rokita, Krzysztof Stępniewski,
Łukasz Rataj

Dział Księgowości / *Accounting Department*
Jolanta Wiewiórska, Monika Mały, Elżbieta Matczak,
Agata Błędowska, Małgorzata Koryśławska, Anna Opala

Wydawca / Publisher

Narodowe Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego
The Witold Lutosławski National Forum of Music
pl. Wolności 1
50-071 Wrocław
www.nfm.wroclaw.pl

Copyright © by
Narodowe Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego
Wrocław 2020

Redaktor prowadzący / Executive Editor
Marta Niedźwiecka

Redaktor muzyczny / Music Editor
Krzysztof Komarnicki

Redakcja i korekta / Copy-editing and proof-reading
Agnieszka Kurpisz, Anna Marks, Dominika Otmar

Teksty omówień / Authors of the programme notes
Szymon Atys, Krzysztof Komarnicki, Piotr Maculewicz,
Marcin Majchrowski, Aleksandra Patalas

Tłumaczenia / Translations
Anna Kasprzyk, Anna Marks, Irena Wypych

Skład i opracowanie graficzne / Layout DTP Service
Marta Gliwińska

Sprzedaż biletów online / Tickets online:
www.bilety.nfm.wroclaw.pl
Organizator zastrzega sobie możliwość dokonania zmian
w programie. / The Organiser reserves the right to make
changes to the programme.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Rozpowszechnianie całości
lub fragmentu niniejszej publikacji bez zgody właściciela
praw jest zabronione. / All rights reserved. Distribution
of all or part of this publication without permission from
the rights holder is prohibited.

ISBN
978-83-64875-75-5

www.nfm.wroclaw.pl
www.wratislaviacantans.pl

Organizator /
Organiser:

NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia współprowadzona przez /
NFM – City of Wrocław Institution of culture co-managed by:

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Projekt realizowany w ramach obchodów stulecia odzyskania
niepodległości oraz odbudowy polskiej państwowości / This project
is part of the commemoration of the centennial of the regaining
of independence and rebuilding Polish statehood

Sponsorzy NFM / NFM Sponsors:

Mineral Zdrój

Darczyńca NFM / NFM Donator:

Sponsor festiwalu / Festival Sponsor:

Festiwal jest członkiem / Festival is a member of:

Festiwal został objęty programem /
Festival is honoured with EFFE Label

Partnerzy medialni NFM / NFM Media Partners:

